

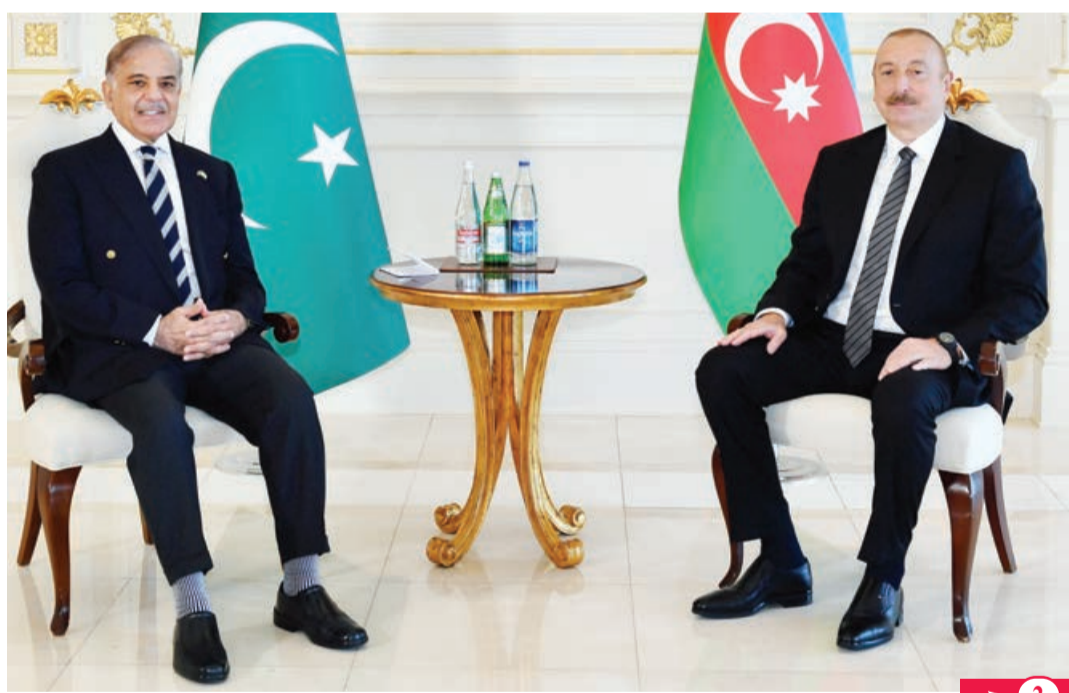

Azərbaycan və Pakistan hər zaman çiyin-çiyindədirlər

◆ Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin Azərbaycana rəsmi səfəri

Təkbətək görüş

Geniş tərkibdə görüş

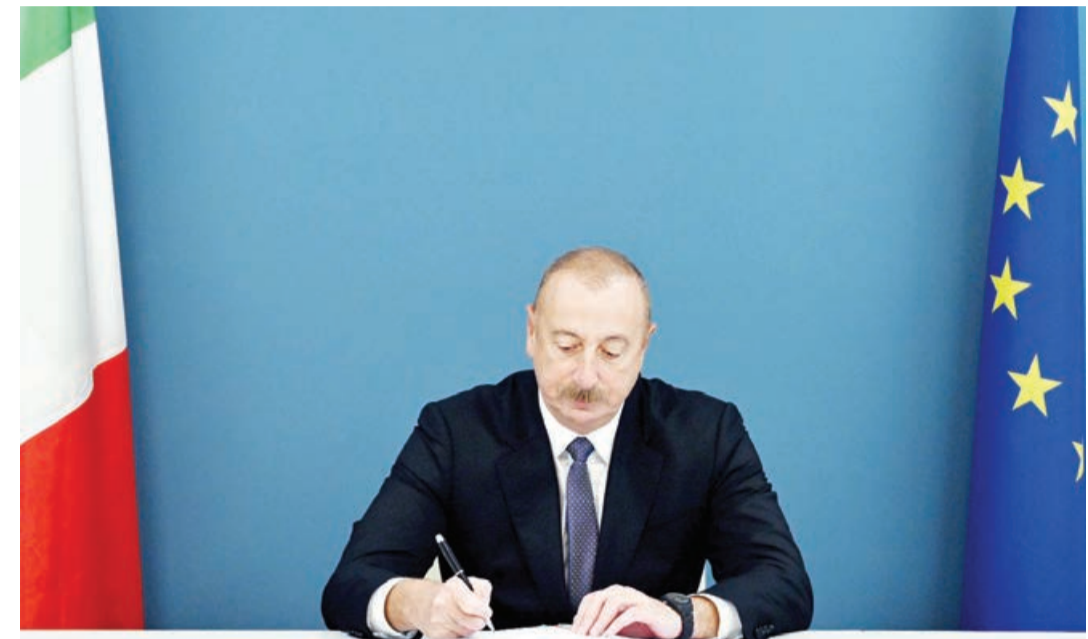
Mətbuata bəyanatlar

Anlaşma memorandumunu imzalanıb

Prezident İlham Əliyev İtaliyanın Azərbaycandakı səfirliyində olub və Silvio Berluskoninin vəfatı ilə əlaqədar başsağlığı verib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 16-da İtaliya Respublikasının ölkəmizdəki səfirliyində olub və İtaliya Respublikası Nazirlər Şurasının keçmiş Sədri Silvio Berluskoninin vəfatı ilə əlaqədar başsağlığı verib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İtaliyanın ölkəmizdəki səfirliyinə gəldi. İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri Klavdio Taffuri dövlətimizin başçısını qarşıladı. Prezident İlham Əliyev matəm kitabına ürok sözlərini yazdı.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram səhifəsində 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mehriban xanım Əliyeva Ümummilli Lider Heydər Əliyevin fotosəklini və "Mənim həyat əməlim yalnız sizə - bütün varlığım qədər sevdiyim Azərbaycan xalqına, dövlətçiliyimizə, ölkəmizin iqtisadi, siyasi, mədəni inkişafına xidmət etməkdir" sözlərini paylaşmışdır.

Ruhumuzun paytaxtı Şuşa

Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından iki il keçdi

Düz otuz il öncə Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqın çağırışı ilə ölkə rəhbərliyinə dönərək müstəqilliyini itirmək, bir dövlət kimi möhüm olmaq ərafında olan Azərbaycanı xaos və anarxiyadan, qanunsuzluq və özbaşınalıqdan xilas etdi!

Ölkədə möhkəm və dönməz sabitlik yaratdı, müstəqilliyimizi əbədliliyə çevirdi!

Xilaskarlıq missiyasını ləyaqətlə davam etdirən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev isə xalqımızın ən müqəddəs arzusunun həyata keçirdi!

Başda Şuşa olmaqla bütün Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru erməni işğalından azad etdi!

Qədim Şuşa böyük sürətlə və məhəbbətlə bərpa olunur!

Bərpa və quruculuq işlərinə şəxsən Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva rəhbərlik edirlər.

Cənab İlham Əliyev 2022-ci ili "Şuşa ili" elan etdi!

Şuşanı Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı adlandırdı!

Şuşa qoruyub saxladı.

Şuşa hazırda türk dövlətlərinin mədəniyyət paytaxtı statusunu daşıyır.

İlham Əliyevin qurduğu yeni Laçın düşməne gözdağı, Azərbaycanın möhtəşəm quruculuq ünvanıdır

May ayının 28-i, Müstəqillik Günündə, yeni Azərbaycan xalqı üçün rəmzi mənə daşıyan gündə Prezident İlham Əliyevin Şərqi Zəngəzura səfəri çərçivəsində Laçında görülmüş işlərlə tanış olmaq, bir sıra obyektin açılışını etməsi, eləcə də bir qrup laçınlı ilə

görüşüb onlara yeni mənzillərinin açarlarını təqdim etməsi təkəcə keçmiş məcburi köçkünlərin deyil, bütün Azərbaycan xalqının ürəyini dağa döndərdi. Həmin gün Laçın şəhərinə 20 ailə köçürülmüşdü.

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin Azərbaycanla rəsmi səfəri

Azərbaycan və Pakistan hər zaman çiyin-çiyindədirlər

Rəsmi qarşılama mərasimi

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin iyunun 15-də rəsmi qarşılama mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydana Pakistanın Baş nazirinin şəərəfə Fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin qarşılıqlı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Pakistanın Baş nazirinə

raport verdi. Baş nazir Məhəmməd Şahbaz Şərif Azərbaycan

ösgərlərini salamladı. Prezident İlham Əliyev və Baş

nazir Məhəmməd Şahbaz Şərif Fəxri qarovul dəstəsinin

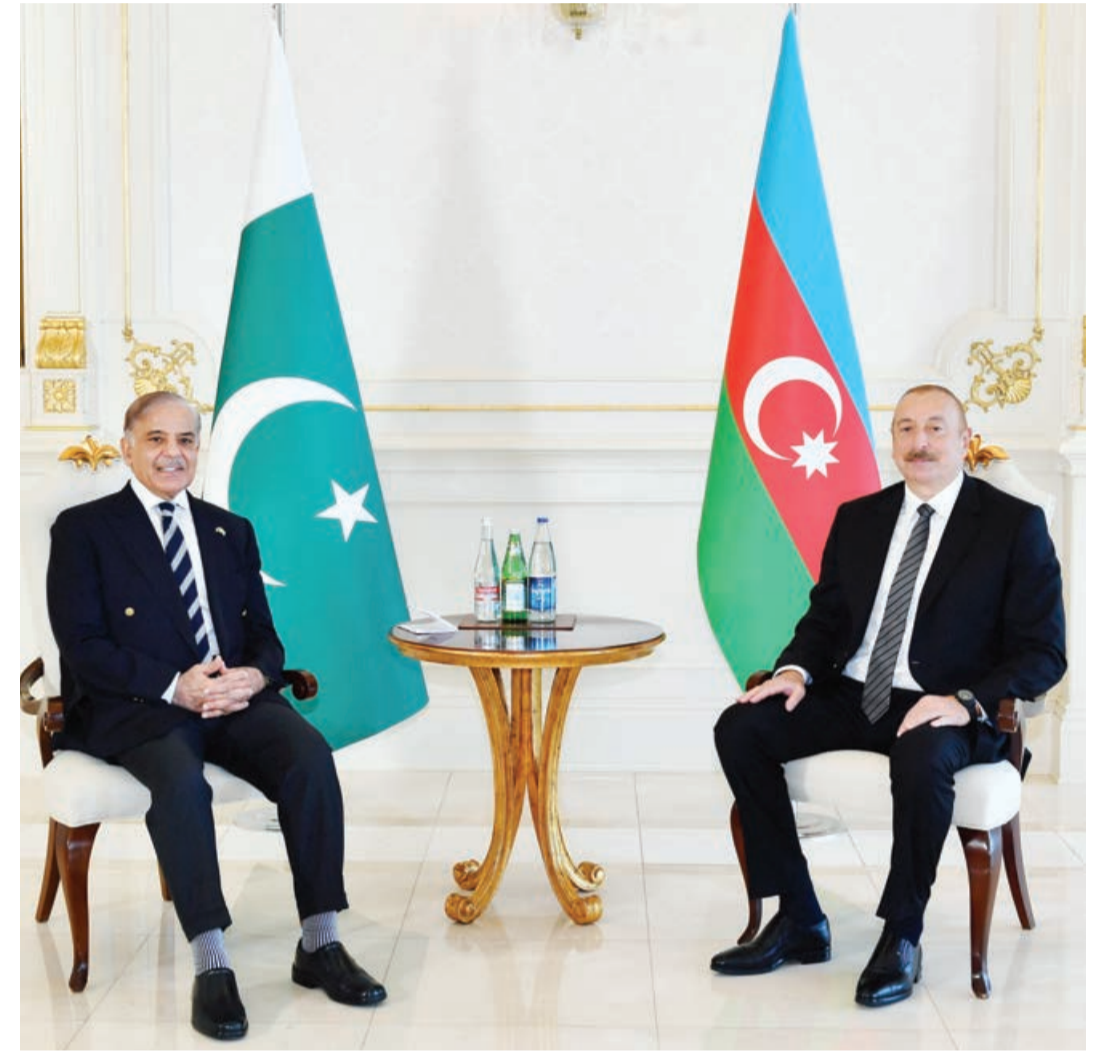
qarşısından keçdilər. Pakistan İslam Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirildi.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Pakistanın Baş nazirinə, Pakistan nümayəndə heyəti isə Azərbaycan Prezidentinə təqdim olundu.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Prezident İlham Əliyevin və Baş nazir Məhəmməd Şahbaz Şərifin qarşısından keçdi.

Prezident İlham Əliyev və Baş nazir Məhəmməd Şahbaz Şərif rəsmi foto çəkdirdilər.

Təkbətək görüş

İyunun 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif ilə təkbətək görüşü olub.

Geniş tərkibdə görüş

İyunun 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin geniş tərkibdə görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşün çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

- Hörmətli cənab Baş nazir, mən öz qardaşım və hörmətli qonaqlar, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Sizi ölkəmizdə qəbul etməyə çox şadam. Mənim məvətinə qəbul etdiyiniz üçün Sizə təşəkkür edirəm. Əminəm ki, səfəriniz ölkələrimiz arasında qardaşlıq münasibətlərini gücləndirəcək. Bu münasibətlər tərəfdaşlıq, dostluq və qardaşlıq üzərində qurulub. Biz elə indicə cənab Baş nazirə ikitərəfli münasibətlərimizin geniş gündəliyini müzakirə etdik və bir daha ölkələrimizin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə güclü dəstəyimizi ifadə etdik. Mən cənab Baş nazirə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və işğal vaxtında, İkinci Qarabağ müharibəsində və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik-

dən sonra göstərilmiş dəstəyə görə minnətdarlığımı bildirdim. Biz Koşmır məsələsində Pakistanın mövqeyini ciddi dəstəklədiyimizi bir daha ifadə edirik və bütün beynəlxalq təsisatlarda bu mövqeyi açıq şəkildə dəstəkləyirik və dəstəkləməyə davam edəcəyik. Bu gün biz ticarət və iqtisadi əməkdaşlığımıza, enerjiyə, daşımalara, müdafiə sənayesinə aid mühüm məsələləri geniş şəkildə müzakirə etdik. Biz bu formatda müzakirələrimizi davam etdirəcəyik. Əminəm ki, səfər nəticəsində müxtəlif sahələrdə yeni əməkdaşlıq proqramını işləyib hazırlayacağıq və o, bizim tərəfdaşlığımızı daha da gücləndirəcək. Cənab Baş nazir bir daha xoş gəlmisiniz. * * *

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz ŞƏRİF dedi:

- Təşəkkür edirəm, mənim qardaşım Prezident İlham Əliyev. Sizinlə bir daha görüşmək mənim üçün böyük şəərəfdir. Burada öyləşənlər qardaş və bacılardır. İcazə verin, əvvəlcə bunu deyim, mənim qardaşım Baş nazir Nəvaz Şərif mənə dünən dedi ki, siz Bakıya gəldəcəksiniz, mənim səmimi salamlarımı qardaşım Prezident Əliyevə çatdırın. O dedi ki, Şahbaz, Bakını görmək səndə böyük təəssürat yaradacaq. Cənab Prezident, bu, mənə, sadəcə, təəssürat yaratmayıb, dərin təəssürat yaradıb. Mənim ötən gecədən etibarən gördüklərim Sizin baxışınızı, liderliyinizi və bu illər ərzində ölkənizi qurmaq üçün göstərdiyiniz dinamik səyləri əks etdirir. Mən ziddiyyətdən çəkinməyərək deyə bilərəm ki, indiyədək Bakıda gördüklərimin müqayisəsini apara bilərəm. Siz bu şəəri dünyanın hər hansı ön inkişaf etmiş, gözəl şəəri ilə müqayisə edə bilərsiniz. Burada heç bir mübaligə yoxdur. Mənim gündəlik üzrə qaldırmağı nəzərdə tutduğum məsələlərdən biri o idi ki, istəyirdim ön

yaxşı landsaft mütəxəssislərini Pakistana göndərəsiniz. Landsaft gözəldir, mənə inanın, mən heyran olmuşam. Prezident İlham ƏLİYEV: Təşəkkür edirəm. Baş nazir Məhəmməd Şahbaz ŞƏRİF: Bu gün mən dahi atanızın məzarını ziyarət etdim. Deməliyəm ki, Sizin gördüyünüz böyük işlər sayəsində onun ruhu çox şad olmalıdır. Sizi təbrik edirəm. Düşünürəm ki, mənim Bakıya səfərim çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hesab edirəm ki, İslamabada qayıdanda dövlət xidməti sahəsində belə bir liderin addımlarından çox şey öyrənmiş olacağam. Qardaşım Prezident, biz iki qardaş ölkəyə, bizim əlaqələrimiz qarşılıqlı etimad, hörmət və hədsiz səmimiyyət üzərində qurulub. Biz 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı da bizə güclü dəstək göstərib. * * *

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Nəvaz Şərifə çatdırmağı xahiş etdi.

Mətbuata bəyanatlar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif

iyunun 15-də mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Baş nazir, hörmətli qardaşım.

Xanımlar və cənablar, Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Mən çox şadam ki, öziz qardaşım Azərbaycanda səfərdədir. Bizim münasibətlərimiz iki qardaş ölkə arasında olan münasibətlərdir. Bizim Baş nazirə təmaslarımız müntəzəmdir. Biz ötən il müxtəlif beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində iki dəfə görüşmüşük. Mən minnətdaram ki, cənab Baş nazir dəvətimizi qəbul edib və ölkəmizə rəsmi səfərə gəlib.

Ölkələrimiz arasında münasibətlər birgə tarix, mədəniyyət, din, həmrəylik və qarşılıqlı dəstək üzərində qurulub. Biz Pakistana minnətdar ki, işğal dövründə Azərbaycanı dəstəkləmişiniz və Pakistandan yardım almısınız.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Nəvaz Şərifə çatdırmağı xahiş etdi.

Bu gün mən cənab Baş nazirə Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh sazişi üzərində hazırda gedən danışıqlarla bağlı məlumat verdim. Bu sazişin imzalanmamasının perspektivləri var, sadəcə olaraq, Ermənistan siyasi iradə nümayiş etdirməlidir və artıq rəsmi olaraq bəyan etdiklərini kağız üzərində həkk etməlidir ki, Qarabağ Azərbaycandır!

Azərbaycanın Koşmır məsələsində hər zaman dəstəkləyib, bu dəstək davam edəcəkdir. Biz bütün beynəlxalq təşkilatlarda bu dəstəyi və həmrəyliyi nümayiş etdiririk. Əlbəttə ki, qarşılıqlı dəstək bizim ölkələri və xalqları daha da yaxınlaşdırır.

Azərbaycan xalqı çox gözəl bilir ki, 44 günlük müharibə dövründə kim bizimlə bir yerdə idi. Bu, Türkiyə və Pakistan idi. Hər iki ölkə müharibə zamanı ciddi siyasi dəstək nümayiş etdirdi.

Bu gün biz ikitərəfli gündəliyimizə daxil olan bir çox məsələləri, eyni zamanda regional prosesləri, regional təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə etdik. Bizim irəliyə

gətməyimizə bağlı tam aydın təəvvürümüz var. Biz razılığa gəldik ki, artıq Azərbaycandan bir neçə nümayəndə heyəti Pakistana səfər edəcəkdir. Bir ticarət və sənaye məsələsi, növbəti nümayəndə heyəti enerji məsələsi ilə məşğul olacaq, üçüncüsü isə müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlığı nəzərdən keçirəcəkdir.

Biz eyni zamanda razılığa gəldik ki, ticarətimizin həcmi artırmaq üçün daha ciddi sözlər göstərək. Biz bu istiqamətdə anlaşma memorandumu imzalayacağıq və məhsulların siyahısı üzərində işləyəcəyik ki, həmin siyahı bizim ticarət dövrüyümüzün artırılmasına xidmət edəcək.

Əlbəttə ki, enerji sahəsində böyük perspektivlər var, istər ənənəvi enerji, istər də bərpaolunan enerji sahəsində. Biz eyni zamanda razılığa gəldik ki, şəhərlərimiz arasında uçuşların sayını artıracağıq, xüsusilə də paytaxtlar arasında. Bu isə görüşümüzün, bu səfərin yaxşı nəticəsi olacaqdır.

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin Azərbaycan rəsmi səfəri

Azərbaycan və Pakistan hər zaman çiyin-çiyindədirlər

Mətbuata bəyanatlar

Baş nazir Məhəmməd Şahbaz Şərifin bəyanatı

Əvvəlki 2-ci sahə.

Biz bununla yanaşı, təhsil sahəsində böyük potensialı görürük. Bu gün Azərbaycanda Pakistandan olan 750 tələbə təhsil alır və bu prosesin necə sürətlə getdiyinə baxsaq görürük ki, ötən il, sadəcə, 100 tələbə təhsil alırdı. Yəni biz daha çox pakistanlı qardaşlarımızı burada görmək istəyirik. Eyni zamanda Pakistanda təhsil alan azərbaycanlılar da var. Bu gün onlar müxtəlif sahələrdə təhsil alaraq qayıdıb ölkəmizə töhfələrini verirlər.

Eyni zamanda biz müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlığı müzakirə etdik. Artıq qeyd etdiyim kimi, birgə hərbi təlimlərin sayının artırılması məsələsini müzakirə etdik, buna ehtiyac var. Çünki dünyada vəziyyət dəyişir, qeyri-sabitlik nöqtələri artır, ona görə də güclü hərbi potensial müstəqilliyin və ərazi bütövlüyünün qaranatdır.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan 30 il ərzində Ermənistanla danışıqlarda iştirak edirdi və bu danışıqlar heç bir nəticə vermədi. Yalnız bizim hərbi gücümüz və Azərbaycan Ordusunun əzmi ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdi. Bu, danışıqlar və ya hər hansı bir vasitəçilik hesabına baş vermədi. Əksinə, həmin vasitəçilik sayıları vəziyyətin döndürülməsinə gətirib çıxarmışdı. Biz bununla qəti razı olmadıq. Biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik, torpaqlarımızı 3 min övladımızı şəhid verərək döyüş vasitəsilə aldıq.

Biz görürük ki, beynəlxalq hüquq seçktiv şəkildə tətbiq edilir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının bəzi qətnamələri icra edilir, digərləri yox. Biz hər ikimizi bunu yaxşı bilirik. Ona görə ərazi bütövlüyü, təhlükəsizlik və firavanlıq, əlbəttə ki, Sizin ölkənin iqtisadi və hərbi gücü ilə bağlıdır. Bütün bu məsələlərdə bizim qarşılıqlı tam anlaşmamız var. Pakistan və Azərbaycan hər zaman çiyin-çiyinə dayanan ölkələr olublar. Daha mühüm amillərdən biri odur ki, xalqlarımız da öz rəhbərliyinin fikrini bölüşürlər və Bakının müxtəlif yerlərində Pakistan bayraqlarını görə bilərsiniz. Bu, İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə asılmış bayraqlardır. İki il yarım bundan öncə müharibə başa çatdısa da, burada Pakistan bayraqları hələ də dalğalanır.

Bu, xalqımızın münasibətində və biz eyni münasibəti Pakistan xalqından da görürük. Cənab Baş nazir, səfərə gəldiyinizə görə Sizə bir daha təşəkkür edirəm. Mən Sizinlə görüşlərimizi hər zaman məmnunluqla xatırlayır və biz bütün məsələləri müzakirə edirik. Eyni zamanda Pakistan xalqını da təbrik etmək istəyirəm ki, Sizin kimi böyük təcürübə və siyasi baxışlara malik olan insanın hakimiyyətə gətirib. Siz ölkənin inkişafına bağlı olan insanınız və onun müstəqilliyini gücləndirmək üçün soy göstərisiniz. Əminəm ki, Sizin rəhbərliyinizlə Pakistan və qardaş Pakistan xalqı daha da böyük uğurlar, nailiyyətlər əldə edəcəkdir.

Sizə və xalqınıza firavanlıq, xoşbəxtlik və sülh arzu edirəm. Təşəkkür edirəm.

Sonra Pakistanın Baş naziri bəyanatla çıxış etdi.

- Öziz qardaşım, cənab Prezident Əliyev.

Əvvəlcə onu qeyd etmək istəyirəm ki, biz gözəl ölkənizə ötən axşam gəldiyimiz andan etibarən hər bir məqamda mən çox yaxşı mənada təəccüblənirəm. Mənim qardaşım Nəvaz Şərif o vaxt mənə demişdi Bakıya gəndə sən bunu görəcəksən ki, nə qədər gözəl şəhərdir. Ötən gün biz Bakıya axşam saatlarında gəldik. Bu gün səhər mən Sizin böyük atanız Heydər Əliyevə hörmətimi ifadə etmək üçün Fəxri xiyabanda oldum. Hesab edirəm ki, Siz onun layiqli oğlusunuz. Fəxri xiyabani ziyarət etmək mənim üçün böyük şərəf idi.

Əminəm, dahi atanızın ruhu şadddir ki, Sizin rəhbərliyinizlə gözəl ölkəniz və xalqınız inkişaf edir.

Eyni zamanda biz Şəhidlər xiyabanında da olduq. Orada bu ölkə uğrunda həyatını qurban verənlərin də ruhuna ehtiramımı bildirdim. Əziz qardaşım, buraya gələndə yolboyu gördüklərim mənə çox dərin təəsürat yaradıb. Sizin gərgin əməyiniz və rəhbərliyiniz sayəsində ölkənizdə böyük işlər görülüb. Mən İslamabadda qayıtmamışdan öncə Sizdən bir neçə xahiş edəcəyəm. Bizim şəhər planlaşdırılması və yaşıllaşdırma sahəsində sizin təcürübənizə ehtiyacımız var. Şəhəriniz son dərəcə təmizdir, tullantıların emalı məsələsi, yəni bu sahələrdə bizim sizin təcürübənizə ehtiyacımız var. Haqiqətən də, mən çox şadam və məmnunam ki, ölkəniz bu cür inkişaf edib.

Cənab Prezident, biz bu gün çox səmərəli danışıqlar aparırıq. Əlbəttə, kamera qarşısında demək istəyirəm ki, bizim ikitərəfli danışıqlarımızda da bütün məsələlər üzrə qarşılıqlı anlaşma hökm sürür, istər ikitərəfli, istər çöxtərəfli məsələlərdə mövqelərimiz üst-üstə düşür.

Pakistan və Azərbaycan iki qardaş xalqdır. Bizim münasibətlərimiz qarşılıqlı dəstək, səmimiyyət və ehtiram üzərində qurulub. Təyyarə Bakı Hava Limanına enərək mən gördüm ki, orada Pakistan bayrağı dalğalanırdı, hətta hava limanından kənarında da. Nümayəndə heyətinizin üzvü mənə dedi ki, cənab Baş nazir, baxın, kənarında belə Pakistan bayrağı dalğalanır. Bu, Azərbaycanca Pakistana olan münasibətdir

və eyni dərəcədə Pakistan xalqı da Azərbaycan xalqını sevir, qardaş və bacı olaraq. Siz də uzaqgörən lider olaraq bu işə öz töhfənizi vermişiniz. Tam səmimi olaraq deyirəm ki, əsrlər boyu davam edən bu münasibətlər çox güclüdür. Amma təəsüflərlərsən ki, bu gün bizim ticarətimiz və sərmayə yatırılarımız həmin o münasibətlər səviyyəsində deyil. Qarşılıqlı əməkdaşlıq sahəsində daha çox işlər görülməlidir və bilirəm ki, cənab Prezident, Siz bunu artırmaq niyyətindəsiniz, biz də onun əzmindəyik. Cənab Prezidentlə bu gün görüşdə biz xüsusi sahələrdə bu münasibətləri daha da inkişaf etdirmək məsələsini müzakirə etdik.

Azərbaycan zəngin təbii sərvətlərə, o cümlədən böyük neft-qaz sərvətlərinə malikdir. Bizim, əlbəttə, bu sahədə sıxıntımız var. Biz çox bahalı idxala bağlı olan ölkəyik. Bu, bizim üçün çox baha başa gəlir. Ötən il biz bu sahəyə 27 milyard ABŞ dolları xərcləmişik. Yəni öziz qardaşım, biz bunun öhdəsindən gələ bilmirik, çünki müxtəlif çağırışlarla üz-üzəyik. İnflyasiya, idxal olunan neftin qiymətinin qalxması və Ukrayna münaqişəsi səbəbindən bizim ölkəmiz böyük təzyiqlə üz-üzədir. Təsəvvür edin, ona görə biz enerjiyə 27 milyard ABŞ dolları xərcləmişik. Maşallah, Azərbaycan bu sərvəti var və biz Azərbaycanla eyni zamanda neft-kimya məhsulları sahəsində əməkdaşlıq etmək istəyirik. Biz Sudiyyə Ərəbistanının "Aramco" şirkəti ilə danışıqlar aparırıq

və çox şad oluruq ki, Azərbaycan da bu məsələyə qoşulsun və bizim həmin bu sahəyə xərclədiyimiz pulun bir hissəsini sərmayə olaraq öz üzərinə götürsün. Bizim günəş enerjisi sahəsində potensialımız var. Biz arzularımızı gərgin əmək sayəsində həyata keçirə bilsək, əziz qardaşım, Sizi inandırırıam ki, biz çox bahalı olan bu xərci, yəni nefti idxal etmək məsələsini günəş enerjisi vasitəsilə mübadilə edə bilərik. Biz hətta bu enerjiyi ixrac edə bilərik, bu mümkündür. Çünki bizim bu sahədə potensialımız 10 min meqavata bərabərdir. Sizi də dəvət edirəm. Siz də bu məsələyə çox müsbət rəy verə bilərsiniz ki, bu sahədə də Azərbaycan iştirak edə bilər, sərmayə qoya bilər. Biz də hər cür dəstək göstərməyə hazırıq ki, Azərbaycan bu sahəyə daxil olsun.

Əlbəttə ki, Pakistan Azərbaycana dəyü ixrac edən ölkədir. Mənim nümayəndəm buradadır, o da bu işdə çox intensiv çalışır ki, biz dəyü ixracını artırmağa çalışırıq. Sizə və hökumətinizə təşəkkür edirəm, hər cür rüsumları aradan qaldırdınız ki, Pakistan dəyü Sizin Azərbaycan bazarına maneesiz ixrac edilmiş. İnşallah, Pakistanın Basmati dəyü brendi də Azərbaycanda supermarket şəbəkələrində təqdim olunacaq.

Nəqliyyat sahəsi, biz bu məsələni yenidən müzakirə edəcəyik. Eyni zamanda biz turizm sahəsində də inkişaf etdirmək istəyirik. Mən çox məmnuniyyətlə qeyd edə bilərəm ki, "Azərbaycan Hava Yolları" - AZAL tezlik-

lə Bakıdan İslamabada uçuşlara başlayacaq. Əlbəttə, "Pakistan Beynəlxalq Hava Yolları" da əməkdaşlıq edəcəkdir. Mənim bildiyimə görə, Kəraçi və Lahora da reyslər açıla bilər. Mən Azərbaycanın nəqliyyat nazirini də Pakistana səfərə dəvət edirəm ki, bu məsələləri müzakirə edə və bu sahədə turizmi inkişaf etdirək.

Bununla yanaşı, digər sahələrdə də var ki, biz orada daha sıx əməkdaşlıq edə bilərik. Sizi əmin edirəm ki, biz Sizinlə sıx şəkildə işləməyə hazırıq və bütün məqsədlərimizə nail ola bilərik.

Təşəkkür edirəm Sizə, cənab Prezident, Siz Kəşmir məsələsində hər zaman bizim bacı-qardaşlarımızın yanında olmusunuz. Son 70 ildən artıq bir dövrdə biz Hindistanın terror aktlarına, misilsiz zorakılığınə məruz qalmışıq. Orada hər cür pozuntular baş veribdir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri həyata o dərəcədə kobud şəkildə pozulmuşdur ki, vaxtilə - ötən əsrin 50-ci illərində cənab Nehru öz parlamentində söz vermişdi ki, Hindistan öz vədlərinə əməl edəcəkdir. Amma təkcə o vəd deyil, ondan sonra bir sıra öhdəliklər tarixin zibilliyinə göndərilmişdir. Onların törətdiyi qəhşlik minlərlə kəşmirli bacı-qardaşımızın həyatına son qoymuşdur, onlar şəhid olmuşdur. Hətta iki-üç yaşlı uşaqlar belə qətlə yetirilmişdir. Hər gün həmin ərazidə mülki insanların cəsədlərini görmək mümkündür.

Cənab Prezident, Sizə mənəvi dəstəyə görə təşəkkür edirəm. Bu bizim üçün çox dəyərlidir və

bizi, kəşmirli bacı-qardaşlarımızı ruhlandırır ki, onlar özlərinin müqəddəratlarının təyin edilməsi məsələsində bir gün nail olacaqlar, İnşallah.

Pakistan hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləmişdir. Biz Qarabağ üzərində Azərbaycanın hüququnu hər zaman birmənalı dəstəkləmişik. Sizin Ordunuz çox cəsarətlə dəyüşərək Qarabağı azad etmişdir, ölkənizin ərazi bütövlüyünü bərpa etmişdir. Pakistan Azərbaycanı hər zaman dəstəkləmişdir. Bu bizim qardaş olaraq vəzifəmiz, borcumuz idi və biz bunu həyata keçirdik.

Məmnunam ki, Ermənistanla sülh sazişi üzərində artıq danışıqlar gedir. Bildiyiniz kimi, Pakistan Ermənistanla diplomatik münasibətlər qurmayan bir neçə ölkədən biridir və bu bizim mənafehi öhdəliyimizdir. Siz yalnız Ermənistanla sülh sazişini imzalayandan sonra bizə bir mesaj versəniz, bu məsələyə yenidən baxa bilərik. Bu məsələdə də biz birmənalı olaraq Azərbaycanı dəstəkləyirik.

Əziz qardaşım, bizim çox böyük imkanlarımız var. Bu əməkdaşlıq notisiyəsində idxal-ixracımız da çox kəskin şəkildə artacaq. Azərbaycan Pakistanla münasibətlərdə təbii olaraq çox mühüm rol oynaya bilər, əlbəttə ki, bizim qonşuluğumuzda Əfqanıstan və İran var. Hesab edirəm ki, Çin daha bir mühüm oyunçudur. Yeni Pakistan bu baxımdan Azərbaycan və Türkiyə ilə birlikdə qardaş ölkə olaraq hərəkət edə bilər. Pakistan, Azərbaycan, Sudiyyə Ərəbistanı yenə də qardaş

ölkələrdir. Pakistan, Azərbaycan və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri qardaş ölkələrdir. Pakistan, Azərbaycan, Qətər qardaş ölkələrdir. Yəni baxın nə qədər böyük işlər görmək olar. Biz Pakistan olaraq söylərimizi bir balaca artırmalıyıq. Biz daha fəal, daha çox enerji ilə işləməliyik. Sizi əmin edirəm ki, biz bu məsələdə bir yerdə irəliləyəcəyik.

Biz müdafiə sənayesi sahəsində də tərəqqiyə nail ola bilərik. Heç şübhəm yoxdur ki, bizim əməkdaşlığımız bu sahədə də inkişaf edəcəkdir. Burada heç bir sirr yoxdur, biz heç nəyi gizlətmirik. Çünki nəticə etibarilə bu, regionda sülhün təmin edilməsi-nə xidmət edir, bu, təcavüz üçün istifadə edilmişdir. Biz öz hüquqlarımızı qoruyuruq. Biz bu regionda sülhü təşviq edirik ki, xalqlarımızın mənafehlərini qoruya bilək. Biz bu sahədə də əməkdaşlığı səbirsizliklə gözləyirik. Sizin nümayəndə heyətinizi İslamabada məmnuniyyətlə qəbul edəcəyəm ki, bu sahədə daha intensiv əlaqələr yaradıla bilsin. İqtisadiyyat, kommersiya, ticarət, aviasiya sahələrində də nümayəndə heyətinizi gözləyirik. Biz eyni zamanda enerji sahəsində də Sizin nümayəndə heyətinizi gözləyirik ki, bu sahəyə, neft, neft-kimya və günəş enerjisi sahələrinə sərmayə cəlb edə bilək. Sizi əmin etmək istəyirəm ki, bu, ən şəffaf münasibətlər olacaq, proses sürətlə gedəcək, biz vaxt itirməyəcəyik və bütün bürokratik maneələri aradan qaldıracağıq. Biz bu məsələlərdə də sübut edəcəyik ki, budur iki qardaş ölkə, biz xalqlarımızın mənafehi naminə birlikdə daha böyük nailiyyətlər əldə edə bilərik.

Qonaqpərvərliyə görə bir daha təşəkkür edirəm, cənab Prezident, gözəl ölkənizdə olmağa şadam. Bu imkan bizə yaratdığınız üçün Sizə bir daha təşəkkür edirəm. Mən şəxsən Sizin bütün nailiyyətlərinizin şahidi oldum, Sizin rəhbərliyinizlə bu ölkədə nə işlər görülüb, onu da öz gözüm ilə gördüm. Mən bu fürsətdən istifadə edərək, cənab Prezident, Sizi Pakistana səfərə dəvət edirəm. Mən artıq Xarici İşlər Nazirliyinə göstəriş vermişəm ki, tarixlərlə bağlı danışıqlar aparılсын və böyük məmnuniyyətlə Sizi İslamabada görməyə şad olacağam, İnşallah. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Rəsmi lanç

İyunun 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin şəərəfinə rəsmi lanç verilib.

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin Azərbaycanla rəsmi səfəri

Azərbaycan və Pakistan hər zaman çiyin-çiyindədirlər

Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif iyunun 15-də Fəxri xiyabana gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Məhəmməd Şahbaz Şərif xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, abidəsi önünə əklil qoyub.

Şəhidlər xiyabanını ziyarət

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif iyunun 15-də Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Pakistanın Baş naziri "Əbədli məşəl" abidəsinin önünə əklil qoydu. Pakistanın Baş nazirinə Şəhidlər xiyabanının tarixi və şöhrətdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Anlaşma memorandumu imzalanıb

İyunun 15-də Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrəylov, rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev, energetika naziri Pərviz Şahbazov və Pakistanlı səfirimiz Xəzər Fərhədov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan-Pakistan tərəfdaşlığının inkişafı məsələləri müzakirə edilib. Vurgulanıb ki, iki dost və qardaş ölkə arasında əlaqələr qarşılıqlı etimad şəraitində möhkəmlənir, müxtəlif

sahələrdə münasibətlər yüksələn xətlə inkişaf edir. Söhbət zamanı Azərbaycan-Pakistan tərəfdaşlığının iqtisadi əlaqələrimizin şaxələndirilməsi üçün yaratdığı imkanlar, birgə layihələrin reallaşdırılması perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüş çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Pakistan İslam Respublikasının Ticarət Nazirliyi arasında Ticarət sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Sənəd iki ölkə arasında ticarət əlaqələrinin dərinləşdirilməsi üçün müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi məsələləri əhatə edir.

İçərişəhərlə tanışlıq

Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif iyunun 15-də dünya mədəni irsi abidələri sırasında yer alan İçərişəhərlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ali qonağın İçərişəhərə gəzintisi Qız qalası ilə tanışlıqdan başlayıb. Pakistanın Baş nazirinə Qız qalasının tarixi barədə məlumat verilib.

Elektromobillə gəzinti zamanı ali qonağa UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilmiş "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu, həmçinin burada aparılan təmir, abadlıq və bərpa işləri barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, İçərişəhər ərazisində müxtəlif əsrlərə aid nadir tarixi memarlıq abidələri qorunub saxlanılır.

İçərişəhər Ənənəvi İncəsənət Mərkəzinə də baş çəkən qonağa hədiyyələr təqdim olunub.

İçərişəhərlə tanışlıq Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifdə xoş təəssürat yaradıb.

Rəsmi səfər başa çatıb

Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri iyunun 15-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev

Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şəərəfinə Fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Baş nazir Məhəmməd Şahbaz Şərif hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov və digər rəsmi şəxslər yola saldı.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 6 iyun tarixli 648 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"də və 2014-cü il 24 noyabr tarixli 375 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət şəhərsalma nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 may tarixli 889-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 6 iyun tarixli 648 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 6, maddə 542; 2013, № 1, maddə 29, № 2, maddə 117, № 3, maddə 246, № 8, maddə 909, № 10, maddə 1155, № 12, maddə 1514; 2014, № 5, maddələr 477, 487, № 9, maddə 1027, № 12, maddə 1577; 2015, № 3, maddə 271, № 9, maddə 1005, № 11, maddə 1322, № 12, maddə 1448; 2016, № 2 (II kitab), maddə 273, № 5, maddələr 859, 864, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1464, № 10, maddə 1647, № 11, maddə 1835; 2017, № 3, maddə 353, № 4, maddə 545, № 5, maddə 807, № 8, maddə 1521, № 10, maddə 1797; 2018, № 2, maddələr 191, 215, № 3, maddə 427, № 4, maddə 659, № 7 (I kitab), maddə 1462, № 10, maddə 2017, № 12 (I kitab), maddələr 2538, 2596; 2019, № 3, maddə 406, № 4, maddə 655, № 5, maddələr 820, 826, 848, 852, 857, № 6, maddə 1037, № 12, maddə 1936; 2020, № 1, maddə 7, № 8, maddə 1039, № 10, maddə 1247; 2021, № 1, maddələr 16, 36, № 6 (I kitab), maddə 567, № 11, maddə 1211, № 12, maddə 1367; 2022, № 1, maddə 29, № 4, maddələr 302, 323, № 5, maddə 475, № 6, maddə 594, № 8, maddə 874, № 10, maddə 1142, № 12, maddələr 1411, 1428, 1441; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 10 aprel tarixli 2095 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 3.11.5-ci bənddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.11.5. yerli səviyyədə dövlət şəhərsalma nəzarətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı aşağıdakı halları aşkar etdikdə tikinti işlərinin dayandırılmasını sifarişçiyə (podratçıya) yazılı qaydada tövsiyə edir, tikinti işlərinin dayandırılması üçün Azərbaycan

Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyini məlumatlandırır və bu barədə bütün məlumatları Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinə göndərir:

1. ərazi planlaşdırılması sənədlərinin tələblərinə əməl olunmamasını;
2. özbaşına tikinti işlərinin qarşısının alınmamasını;
3. tikintiyyə icazənin tələblərinə baxmayaraq, tikinti obyektinin belə icazə alınmadan tikildiyini;
4. habelə barəsində məlumatlandırma icraatı tətbiq edilən, lakin Azərbaycan Respublikası Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin 80.4-cü maddəsinə uyğun olaraq tikinti işlərinin başlanmasına əsas olmadan tikinti obyektinin tikildiyini;
5. tikinti məqsədləri üçün ayrılmamış dövlət və ya bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaq sahəsində tikinti fəaliyyətinin həyata keçirildiyini";

1.2. aşağıdakı məzmununda 3.11.5-2-ci bəndə və 4.17-1-ci bənd əlavə edilsin:

"3.11.5-2. şəhərlərdə, şəhər rayonlarında yerli səviyyədə dövlət şəhərsalma nəzarətini həyata keçirir, o cümlədən özbaşına tikinti işlərinin qarşısının alınması məqsədilə inzibati ərazi dairəsi üzrə və sahə inzibati ərazi dairəsi üzrə ərazi nəzarət bölgüsünü aparır, həmin nəzarət bölgüsü üzrə icra hakimiyyətinin işçilərindən mütəmadi şəkildə təyinat edir, onların əlaqə nömrələrini və elektron poçt ünvanlarının icra hakimiyyətinin rəsmi internet sahifəsində yerləşdirilməsini təmin edir.";

"4.17-1 Rayon bölgüsü olan şəhərlərin icra hakimiyyəti başçılıqlarına aid edilməyən vəzifə və səlahiyyətlər:

4.17-1.1. Bu Əsasnamənin 3.11.5-2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş vəzifə rayon bölgüsü olan şəhərlərin icra hakimiyyəti başçılıqlarına aid edilmir."

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 24 noyabr tarixli 375 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının

Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 11, maddə 1415; 2017, № 11, maddə 2018; 2018, № 2, maddə 218; 2020, № 6, maddə 692) ilə təsdiq edilmiş "Dövlət şəhərsalma nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 3.2-ci bəndə "reyestrinə" sözdündən sonra "elektron qaydada" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 4.3-cü bəndə "orqanları" sözdündən sonra "ərazi planlaşdırılması sənədlərinin tələblərinə əməl olunmamasını, özbaşına tikinti işlərinin qarşısının alınmamasını," sözləri əlavə edilsin və həmin bənddə "Nazirliyinə bir iş günü müddətində yazılı məlumat verməlidir" sözləri "Nazirliyin 1 (bir) iş günü müddətində elektron qaydada məlumatlandırır və bu barədə bütün məlumatları elektron qaydada Komitəyə və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinə göndərir" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. 5.1.3-cü bəndə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"5.1.3. inşa edilən tikinti obyektinin şəhərsalma sənədlərinə (qüvvədə olan müfəssəl plana, belə plan olmadıqda və ya onun müddəti bitdikdə, tikintiyyə icazə verilməsinin mümkünlüyünün Məcəllənin 11-ci maddəsinə, o cümlədən ərazilərin zonalaşdırılması, tikintinin növü və miqyası ilə bağlı müfəssəl qaydalara və yaşayış məntəqələrində yanaşı sahələrdə tikinti aparılmasının əsas şərtlərinə) uyğunsuzluğu ilə bağlı aşkar olunmuş pozuntular barədə akt tərtib etmək, yerli icra hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin memarlıq bölmələrinə və Agentliyə, yerinə yetirilmə müddəti göstərilməklə, bu Qaydanın 1 nömrəli əlavəsinə uyğun olaraq icrasını məcburi olan osaslandırılmış göstəriş vermək";

3. Bu Fərmanın 2.1-ci və 2.2-ci (məlumatların elektron qaydada verilməsinə münasibətdə) bəndləri 2024-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Tikintiyyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2014-cü il 17 noyabr tarixli 349 nömrəli, "Tikinti işlərinin dayandırılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2015-ci il 22 may tarixli 533 nömrəli, "Tikinti obyektlərinin sökülməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2015-ci il 22 may tarixli 534 nömrəli və "Bəzi tikinti obyektlərinə tikintiyyə icazə və tikinti obyektinin istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında"2018-ci il 28 dekabr tarixli 460 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 may tarixli 889-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 17 noyabr tarixli 349 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 11, maddə 1389; 2016, № 11, maddə 1803; 2017, № 4, maddə 546; 2019, № 5, maddə 816; 2020, № 6, maddələr 684, 693) ilə təsdiq edilmiş "Tikintiyyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 2.2-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2.2. Tikintiyyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi məqsədləri üçün tikintiyyə icazə, xüsusi nişan verildikdə, habelə barəsində məlumatlandırma icraatı tətbiq edilən tikinti obyektlərinə münasibətdə tikinti işlərinin başlanması üçün Məcəllənin 80.4-cü maddəsinə müəyyən olunmuş əsas yarandıqda, bu barədə, habelə müvafiq tikinti layihəsi, tikinti layihəsinin memarlıq-planlaşdırma və tikinti ərazisinin baş planı bölmələrində Agentliyə şəhərsalma və tikinti fəaliyyətinin vahid informasiya təminatı sistemi vasitəsilə real vaxt rejimində elektron qaydada məlumat verilməsi təmin edilir.";

1.2. 2.3-cü bənd ləğv edilsin;

1.3. 2.10-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2.10. Tikintiyyə icazənin tələb olunmasına baxmayaraq, tikinti obyektinə belə icazə alınmadan, habelə xüsusi nişanın tikinti işlərinin başlanması üçün əsas olduğu hallarda belə nişan alınmadan, barəsində məlumatlandırma icraatı tətbiq edilən tikinti obyektinə isə tikinti işlərinin başlanması üçün Məcəllənin 80.4-cü maddəsinə müəyyən olunmuş əsas olmadan tikildikdə, həmin tikinti obyektlərinin tikinti-quraşdırma işlərinin dayandırılması barədə Agentlik Məcəllənin 92-ci maddəsində müəyyənləşdirilmiş qaydada qərar qəbul edir.";

1.4. 2.11.1-ci bənddə "icazənin surəti" sözləri "icazə" sözü ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 22 may tarixli 533 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 5, maddə 539; 2017, № 4, maddə 547; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1462, № 11, maddə 2240; 2019, № 5, maddə 825; 2021, № 1, maddə 36; 2023, № 3, maddə 377) ilə təsdiq edilmiş "Tikinti işlərinin dayandırılması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2.1.2-ci və 3.1.2-ci bəndlərdə "obyektinin" sözdündən sonra ", habelə bitişik və ya qonşu obyektlərin" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 3.1.1-ci bənddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"3.1.1. tikintiyyə icazənin tələb olunmasına baxmayaraq, tikinti obyektinə belə icazə alınmadan, habelə xüsusi nişanın tikinti işlərinin başlanması üçün əsas olduğu hallarda belə nişan alınma-

dan, barəsində məlumatlandırma icraatı tətbiq edilən tikinti obyektinə isə tikinti işlərinin başlanması üçün Məcəllənin 80.4-cü maddəsində müəyyən olunmuş əsas olmadan tikildikdə";

2.3. 3.1.4-cü bənddə "1 (bir) il" sözləri "6 (altı) ay" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 22 may tarixli 534 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 5, maddə 540; 2017, № 4, maddə 548; 2018, № 11, maddə 2240; 2020, № 6, maddə 692) ilə təsdiq edilmiş "Tikinti obyektlərinin sökülməsi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 2.1.2-ci bənddə və 4.1-ci bəndə "alınmadan" sözdündən sonra ", habelə xüsusi nişanın tikinti işlərinin başlanması üçün əsas olduğu hallarda belə nişan alınmadan, barəsində məlumatlandırma icraatı tətbiq edilən tikinti işlərinin başlanması üçün Məcəllənin 80.4-cü maddəsində müəyyən olunmuş əsas olmadan" sözləri əlavə olunsun, həmin bənddə "1 (bir) il" sözləri "6 (altı) ay" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2.2.1.3-cü bənddə "obyektinin" sözdündən sonra ", habelə bitişik və ya qonşu obyektlərin" sözləri əlavə olunsun və həmin bənddə "2 (iki)" sözləri "1 (bir)" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.2.1.4-cü və 2.1.5-ci bəndlərdə "2 (iki)" sözləri "1 (bir)" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 28 dekabr tarixli 460 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (I kitab), maddə 2617; 2019, № 10, maddə 1581; 2020, № 2, maddə 87, № 12, maddə 1405; 2022, № 8, maddə 846; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 iyun tarixli 2170 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "Bəzi tikinti obyektlərinə tikintiyyə icazə və tikinti obyektinin istismarına icazə verilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. aşağıdakı məzmununda 1.7-ci bənd əlavə edilsin:

"1.7. Bu Qaydada tikintiyyə və tikinti obyektinin istismarına icazə icraatları üzrə müəyyən edilən hərəkətlər şəhərsalma və tikinti fəaliyyətinin vahid informasiya təminatı sistemi vasitəsilə elektron qaydada həyata keçirilir.";

4.2. 2-ci hissə üzrə:

4.2.1. 2.2-ci bəndə "uyğun" sözdündən sonra "elektron qaydada" sözləri əlavə edilsin;

4.2.2. 2.5-ci bəndin birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Hazırlanmış tikinti layihəsi "Elektron imza və elektron sənəd haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq rəsmiləşdirilir.";

4.3. 3-cü hissə üzrə:

4.3.1. 3.1-ci bəndin birinci cümləsindən "və ya yazılı" sözləri çıxarılсын;

4.3.2.3.2.1-ci bənddə "sənədin surəti" sözləri "sənəd" sözü ilə əvəz edilsin;

4.3.3. 3.2.2-ci bənddə "kağız (yazılı) qaydada müraciət etdikdə" və elektron formada (hər biri 1 nüsxədə)" sözləri çıxarılсын;

4.3.4. 3.2.3-cü bənddə "çıxarışın surəti" sözləri "çıxarış" sözü ilə və "sənədin surəti" sözləri "sənəd" sözü ilə əvəz edilsin;

4.3.5. 3.3-cü bəndin birinci cümləsindən "təqdim edir və ya sifarişli poçt göndərişi vasitəsilə" sözləri çıxarılсын;

4.3.6. 3.5.2-ci bənddə "ASAN Kommunal" və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərinə, yaxud kiçik və orta biznes evlərinə (bundan sonra - KOB evləri)" sözləri "həmin müəssisələrə" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.3.7. 3.7-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"3.7. Təchizat müəssisələri bu Qaydanın 3.5.2-ci bəndinə uyğun olaraq, onlara müraciətin daxil olduğu gündən 10 (on) gün müddətində mühəndis-kommunikasiya təminatı ilə bağlı texniki şərtləri tikintiyyə icazə verən orqana elektron qaydada təqdim olunmasını təmin etməlidir.";

4.3.8. 3.8-ci bənddə "verilməsi" sözü "verir" sözü ilə əvəz edilsin;

4.3.9. 3.9-cü bəndin birinci cümləsindən "kağız və ya" sözləri çıxarılсын, həmin cümlədə "icazənin surətini, habelə tikinti layihəsinin bir nüsxəsini" sözləri "tikintiyyə icazəni və tikinti layihəsinin" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin bəndin dördüncü cümləsi çıxarılсын;

4.4.5.5-ci bəndin ikinci cümləsinə "sifarişçiyə" sözdündən əvvəl "elektron qaydada" sözləri əlavə edilsin;

4.5. 6.4-cü bəndin birinci cümləsində ikinci halda "verilməsi" sözü "verir" sözü ilə, ikinci cümləsində "verilir və icazə verən orqanın məsul şəxsi onu imzalayır və möhürlə təsdiqləyir" sözləri "Elektron imza və elektron sənəd haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq rəsmiləşdirilir" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.6. 7.1-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"7.1. Yeni tikinti obyektinin inşasını (o cümlədən mövcud tikinti obyektini sökülərək yeni binanın inşasını) nəzərdə tutan tikintiyyə icazənin verildiyi gün bu icazəni vermiş orqan obyektin tikintisinə icazəni, tikinti layihəsinin memarlıq-planlaşdırma bölməsinə və tikinti obyektinin sifarişçisi barədə məlumatları, tikintisinə icazə tələb olunan tikinti obyektinin istismarına icazə verildiyi gün isə tikinti obyektinin istismarına icazəni daşıyacaq əmlakın dövlət reyestrinə aparılan orqana elektron formada göndərir.";

5. Bu Fərmanın 1.1-ci, 1.2-ci, 1.4-cü bəndləri və 4-cü hissəsi (bu Fərmanın 4.3.5-ci bəndi istisna olmaqla) 2024-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 iyun 2023-cü il

"Tuğ" Dövlət Tarix-Memarlıq və Təbiət Qoruğunun yaradılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan xalqının böyük keçmişini özündə təcəssüm etdirən tarixi yaşayış məntəqələrindən biri Qafqaz Albaniyasının qədim irsinə aid mədəniyyət abidələrinin mövcud olduğu Tuğ kəndidir. Burada Qarabağ bölgəsinin ənənəvi memarlıq üslubuna xas dekorativ elementlərlə işlənmiş yaşayış evləri, bulaqüstü tikililər, sənəduqə tipli qəbirlər və məbədllər vardır. Tuğ kəndi eyni zamanda zəngin təbii potensiala və ekoloji resurslara malikdir. Şuşa şəhərinə aparən Zəfər yolu üzərində yerləşməsi kəndin turizm baxımından inkişaf perspektivini də artırır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Xocavənd rayonu Tuğ kəndinin tarixi əhəmiyyətini nəzərə alaraq, ətraf ərazilərdə mədəni və təbii irsin kompleks şəkildə qorunması, habelə burada turizmin inkişaf etdirilməsi məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Xocavənd rayonunun Tuğ kəndinin tarixi ərazisi "Tuğ" Dövlət Tarix-Memarlıq və Təbiət Qoruğu (bundan sonra - Qoruq) elan edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti iki ay müddətində:

2.1. Qoruğun sərhədlərini və mühafizə zonasını müəyyənləşdirib təsdiq etsin;

2.2. Qoruğun ərazisinin xüsusi rejimini müəyyən edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.3. Qoruğun maddi-texniki təminatı ilə bağlı zəruri tədbirlər görsün;

2.4. Bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi:

3.1. Qoruğun idarə olunmasını təmin etsin;

3.2. Bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görsün.

4. Qoruğun fəaliyyəti ilə bağlı tələb olunan zəruri xərclər Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi üçün nəzərdə tutulmuş vəsait hesabına həyata keçirilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının səhiyyə işçilərinin təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasında səhiyyə sahəsində səmərəli fəaliyyətlərinə görə aşağıdakı şəxslər "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Ağayev Hafiz Ağalar oğlu
Cəlilov Etibar Yəmli oğlu
Əkbəli Azər Aprel oğlu
Əliyeva Yeganə Ağabala qızı
Əsgərov Niyazi Mustafa oğlu
Hüseynova Laləxanım Muxtar qızı
Kərimov Müşfiq İsrail oğlu
Qurbanov Tarlan Məhəmməd oğlu
Məmmədov Asaf Mayıl oğlu
Məmmədova Sevil Vahid qızı
Nəğdəliyev Nəriman Məmməd oğlu
Namazova Hicran Kamal qızı
Paşayeva Aybəniz Abil qızı
Salehova Gülbəniz Qara qızı.

2. Azərbaycan Respublikasında səhiyyə sahəsində xüsusi xidmətlərinə və yüksək peşəkarlığına görə aşağıdakı şəxslər Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"Əməkdar həkim"

Əzizov Fazil Əziz oğlu
Hacıyev Arif Həmzə oğlu
Mehdiyev Əkbər İsmayıl oğlu
Möhərrəmov Frəngiz Əmirxan qızı
Nurəliyeva Aynaxanım Nuri qızı
Soltanov Əhədağa Mirazə oğlu

"Əməkdar tibb işçisi"

Bağirova Sürmə Kərim qızı
Frolova Alla Əbdul Axatovna
Qulamova Bahar Vaqif qızı.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident!

Ölkənin milli bayramı - Müstəqillik Günü'nün qeyd edilməsi Sizə səmimi təbriklərimi çatdırmaq üçün mənə xoş fürsət yaradır.

Bu fürsətdən istifadə edib Azərbaycan xalqına xoşbəxtlik arzularam çatdırıram.

Cənab Prezident, Sizə olan ən yüksək ehtiramımı qəbul edin.

Hörmətlə,

Pol BİYA,

Kamerun Respublikasının Prezidenti

Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərə həsr olunan instalyasiya, fotoalbom və film təqdim edilib

Milli Qurtuluş Günü ərəfəsində - iyunun 14-də Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunan və bir neçə təqdimatı özündə birləşdirən tədbir keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, 2023-cü il Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi ilə yanaşı, həm də hakimiyyətə qayıdışının 30 illiyinə təsadüf edir. Bu əlamətdar tarix münasibətilə Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyev - 100" adlı instalyasiyasının, "Böyük insanın ömür anları" adlı fotoalbomunun və "İz" sənədi filminin təqdimatları olub.

Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Anar Ələkbərov çıxış edərək tədbirin əhəmiyyətindən danışdı. Bildirib ki, "İz" sənədi filminin ilk təqdimatı "Xarəbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində Şuşada keçirilib. Filmə böyük

məhəbbət nəzərə alınaraq, onun Bakıda Heydər Əliyev Mərkəzində də təqdimatı təşkil olunub. Anar Ələkbərov Heydər Əliyev Mərkəzi tərəfindən hazırlanan "Böyük insanın ömür anları" fotoalbomunda işə Ümummilli Lider Hey-

dər Əliyevin bəzi fotolarının ilk dəfə nəşr olunduğunu bildirdi. Fotoalbom Ulu Öndərin həyatının və çoxşaxəli siyasi fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əhatə edir.

"Heydər Əliyev - 100" instalyasiyasının müəllifi,

Əməkdar rəssam Rəşad Ələkbərov çıxış edərək vurğulayıb ki, əsər XX əsrin ikinci yarısından etibarən beynəlxalq incəsənət məkanında geniş yayılmaqda olan "op-art" cərəyanı ruhunda ərsəyə götürülmüşdür. Altı ay ə-

zində hazırlanan kompozisiya Ulu Öndər Heydər Əliyevin portretini canlandırır. Əsərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinin rəmzi olaraq, bədii vasitə kimi istifadə edilən "100 dirəyin işığı" dahi şəx-

siyyətin əbədizləşməsinə əsaslanaraq ifadə edilmişdir.

Sonra "Heydər Əliyev - 100" instalyasiyasının təqdimatı keçirilib.

Təqdimatdan sonra çıxış edən Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov əsər haqqında təəssü-

ratlarını bölüşərək deyib: "Bu, çox gözəl, nümunəvi bir əsərdir. Bu əsər Azərbaycanın Ulu Öndəri Heydər Əliyevə yaraşır, müasir sənət ösəri kimi diqqətə layiqdir".

"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 194

QƏRAR

Bakı şəhəri, 14 iyun 2023-cü il

"Daşınmaz əmlak üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı üçün sənədlərin qəbulu, yoxlanılması və verilməsinin proseduru Qaydaları"nın və "Daşınmaz əmlakın təsvirinə, bu əmlak üzərində dövlət reyestrində qeydə alınmış hüquqlara və onların məhdudlaşdırılmasına (yükümlüyünə) dair arayışın verilməsi haqqında Təlimat"ın təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 5 oktyabr tarixli 319 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 29 noyabr tarixli 652-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Daşınmaz əmlak üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı üçün sənədlərin qəbulu, yoxlanılması və verilməsinin proseduru Qaydaları"nın və "Daşınmaz əmlakın təsvirinə, bu əmlak üzərində dövlət reyestrində qeydə alınmış hüquqlara və onların məhdudlaşdırılmasına (yükümlüyünə) dair arayışın verilməsi haqqında Təlimat"ın təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 5 oktyabr tarixli 319 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 10, maddə 1233; 2016, № 8, maddə 1434, № 10, maddə 1718; 2017, № 2, maddə 317, № 5, maddə 993, № 10, maddə 1927, № 12 (II kitab), maddələr 2485, 2540; 2018, № 4, maddə 790, № 8, maddə 1803, № 10, maddə 2167; 2019, № 3, maddələr 555, 566, № 5, maddə 967, № 7, maddə 1325; 2021, № 3,

maddə 296, № 12, maddə 1510) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Həmin Qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - "Daşınmaz əmlak üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı üçün sənədlərin qəbulu, yoxlanılması və verilməsinin proseduru Qaydaları"na aşağıdakı məzmununda 1.4-cü bənd əlavə edilsin:

"1.4. Hüquqların dövlət qeydiyyatı notariat qaydasında təsdiq edilmiş müqavilə, habelə daşınmaz əmlak barəsində digər notariat hərəkətlərinin nəticəsi olaraq tərtib və (və ya) təsdiq edilmiş sənədlər əsasında aparıldıqda, sənədlərin qəbulu elektron qaydada notarius və ya qanunla müəyyən edilmiş hallarda bu cür notariat hərəkətlərini etməyə hüququ olan vəzifəli şəxslər tərəfindən Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə göndərilmiş sənədlər və məlumatlar əsasında həyata keçirilir. Bu halda həmin sənədlər mülkiyyət və digər əşya hüquqlarının dövlət reyestrində qeydiyyatının aparılması üçün ərizə hesab olunur."

2. Həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - "Daşınmaz əmlakın təsvirinə, bu əmlak üzərində dövlət reyestrində qeydə alınmış hüquqlara və onların məhdudlaşdırılmasına (yükümlüyünə) dair arayışın verilməsi haqqında Təlimat"da aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2.2-ci bəndə "digər şəxslərə" sözlərindən sonra "(daşınmaz əmlak barəsində notariat hərəkətlərinin aparılması ilə bağlı notarius və qanunla müəyyən edilmiş hallarda notariat hərəkətlərini aparmağa hüququ olan digər vəzifəli şəxslər istisna olmaqla)" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 2.4-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2.4. Daşınmaz əmlak barəsində notariat hərəkətlərinin aparılması ilə bağlı dövlət reyestrində daşınmaz əmlakla dair çıxarış, həmin əmlakın təsviri, bu əmlak üzərində qeydiyyata alınmış hüquqlara və onların məhdudlaşdırılmasına (yükümlüyünə) dair dövlət reyestrindəki məlumatlar notarius və ya qanunla müəyyən edilmiş hallarda notariat hərəkətlərini etməyə hüququ olan digər vəzifəli şəxslər tərəfindən dövlət reyestrində qeydə alınmış məlumatlar əsasında Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə real vaxt rejimində əldə edilir. Həmin sənəd və məlumatlar müvafiq informasiya sistemində elektron formada avtomatlaşdırılmış qaydada əks olunur."

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 195

QƏRAR

Bakı şəhəri, 15 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 2 dekabr tarixli 430 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Əlavə dəyər vergisindən azad olunan bilavasitə kənd təsərrüfatı təyinatlı suvarma və digər qurğuların, maşınların, avadanlıqların və texnikaların, habelə onların ehtiyat hissələrinin Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 2 dekabr tarixli 430 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 12, maddə 1535) ilə təsdiq edilmiş "Əlavə dəyər vergisindən azad olunan bilavasitə kənd təsərrüfatı təyinatlı suvarma və digər qurğuların, maşınların, avadanlıqların və texnikaların, habelə onların ehtiyat hissələrinin Siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 8424821000 alt yarımmövqeyinə aid sətirdən sonra aşağıdakı məzmununda sətir əlavə edilsin:

8424823000	digər qurğular: kənd təsərrüfatı və ya bağıçlıq üçün: digərləri: daşınan qurğular
------------	---

1.2. 8424900000 alt yarımmövqeyinə aid sətirdən sonra aşağıdakı məzmununda sətirlər əlavə edilsin:

8428202000	kənd təsərrüfatında istifadə üçün nəzərdə tutulmuş pnevmatik qaldırıcılar və konveyerlər: sopolənən materiallar üçün
8428208000	kənd təsərrüfatında istifadə üçün nəzərdə tutulmuş pnevmatik qaldırıcılar və konveyerlər: digərləri

1.3. 8433209000 alt yarımmövqeyinə aid sətirdən sonra aşağıdakı məzmununda sətir əlavə edilsin:

8433300000	samanın todarükü üçün digər maşınlar
------------	--------------------------------------

1.4. 8433400000 alt yarımmövqeyinə aid sətirdən sonra aşağıdakı məzmununda sətirlər əlavə edilsin:

8433510000	taxılıqan kombaynlar
8433520000	digər taxıl döyümü maşınları və ya mexanizmləri

2. Bu Qərar 2023-cü il yanvarın 1-dən tətbiq edilir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

DTX-nin "Bilgəh" istirahət mərkəzində Milli Qurtuluş Günü qeyd olunub

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) "Bilgəh" istirahət mərkəzində 15 iyun Milli Qurtuluş Günü'nün 30-cu ildönümünə həsr edilmiş tədbir təşkil olunub. DTX-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi general-polkovnik Əli Nağıyev və Xidmətin rəhbər əməkdaşları, təhlükəsizlik orqanlarının veteranları iştirak edəblər.

Tədbirdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsi birdəqiqətlik sükutla yad olunub,

Dövlət himni səsləndirilib. Sonra "Bilgəh" istirahət mərkəzinin tarixini əks etdirən foto və videomateriallar, o cümlədən mərkəzin 1953-cü ildə fəaliyyətə başlaması, Ulu Öndər Heydər Əliyevin təhlükəsizlik orqanının rəhbəri olduğu zaman birbaşa onun təşəbbüsü ilə 1968-ci ildə həmin mərkəzin keçmiş SSRİ Zaqafqaziya sərhəd dairəsinin balansından çıxarılaraq Azərbaycan təhlükəsizlik orqanına verilməsi, bu il istirahət mərkəzinin yaradılmasının 70 illiyinin qeyd olunması iştirakçıların diqqətinə çatdırılıb. Bu mərkəz ömrünün 25 ilini təhlükəsizlik orqanların-

da xidmətə həsr etmiş dahi rəhbər Heydər Əliyevin sevdiyi məkan olub. Ulu Öndər təhlükəsizlik orqanlarında çalışarkən yay aylarında ailə üzvləri ilə birlikdə istirahətini burada keçirib.

Qeyd edilib ki, hazırda genişmiqyaslı yenidənqurma işlərinin getdiyi mərkəzdə əməkdaşların və onların ailə üzvlərinin istirahətlərini və asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün hertərəfli şərait yaradılıb. Bu istiqamətdə lazımi işlər bundan sonra da davamlı şəkildə həyata keçiriləcək.

Tədbir mədəni proqramla davam etdirilib.

Milli Məclisin iclasında

Parlament büdcəyə dəyişiklikləri qəbul etdi

İyunun 16-da Milli Məclisin spikeri Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə 2023-cü ilin növbədənkonar sessiyasında növbəti iclas keçirilib.

Əvvəlcə iclasda cari məsələlərin müzakirəsi aparılıb. Komitə sədri Zahir Mirkişili, deputatlar Fazil Mustafa, Musa Qasımlı, Naqif Homzəyev, Tural Gəncəliyev, Vüqar Bayramov, Elman Nəsirov, Elşad Mirbəşir oğlu, Etibar Əliyev, Vahid Əhmədov çıxış edərək son günlər Azərbaycanın sərhəd bölgələrində, o cümlədən Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçusunun yaralanması ilə nəticələnmiş Laçın yaralanması ilə nəticələnmiş Laçın dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinə qarşı Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi təcridatını qeyri-ədalətli pisləyiblər. Bu təcridatlarla Ermənistanın beynəlxalq hüquq normalarını pozduğunu, sülh prosesinə maneçilik törətdiyini söyləyiblər.

Deputatlar Ermənistanın həm sərhəddə, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində destruktiv əməllərini qınadıqlarını bildiriblər. Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən Ermənistanın hərbi təcridatlarına qarşı görülən adekvat cavab tədbirlərindən danışan deputatlar sərhəddə baş verən bu hadisələrə görə məsuliyyətin Ermənistanın üzərində olduğunu qeyd ediblər.

Müzakirələr zamanı deputatlar Soltan Məmmədov və Ramin Məmmədov bu günlərdə Fransaya səfərləri, Fransa Milli Assambleyasında keçirdikləri görüşlərdən danışdılar. Bildiriblər ki, görüşlərdə iki ölkə arasında münasibətlər, Fransanın Cənubi Qafqazla bağlı siyasəti, Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşması prosesində bu ölkənin mövqeyi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Deputatlar fransalı həmkarlarına 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycanın regionda yaratdığı reallıqlar, ölkəmizin sülh təşəbbüslərinə Ermənistanın qeyri-konstruktiv münasibəti haqqında məlumat verdiklərini söyləyiblər. Görüşlərdə həmçinin parlamentlərarası əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin vacibliyindən də danışılıb.

Çıxışlarda seçiciləri narahat edən bir sıra məsələlər diqqətə çatdırılıb, digər aktual mövzulara toxunulub.

Sonra spiker Sahibə Qafarova iclasda 13 məsələnin müzakirə ediləcəyini söyləyib. Müzakirənin ilk 3 məsələsinin ölkə Prezidentinin bir məktubu ilə Milli Məclisə daxil olduğunu, bu məsələlərin cari ilin dövlət büdcəsində

və büdcə zərfinə daxil olan digər iki sənəddə dəyişiklik edilməsi barədə üçüncü oxunuşda qanun layihələri olduğunu bildirib.

Parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (üçüncü oxunuş) təqdim edib. Komitə sədri bildirib ki, məsələnin komitə iclasında üçüncü oxunuşda müzakirəsi zamanı layihəyə bəzi dəyişikliklər təqdim edilmişdir.

Diqqətə çatdırılıb ki, yenilənmiş makroiqtisadi proqnozlar, o cümlədən neft qiyməti ilə bağlı gözləntilər, ömtə bazarlarında qiymət dinamikaları və cari ilin birinci rübündə dövlət büdcəsinin gəlirlərinin faktiki icra vəziyyəti Dövlət Vergi Xidmətinin xətti ilə qeyri-neft gəlirləri üzrə büdcə daxilolmalarının əlavə olaraq 55 milyon manat əlavə dəyər vergisinin hesabına artırılmasını şərtləndirib. O qeyd edib ki, Milli Məclisin müzakirəsinə təqdim olunan İnzibati Xətalər Məcəlləsinə ediləcək dəyişikliklərə uyğun olaraq yol hərəkəti qaydalarının pozulmasına görə bəzi cərimələrin məbləğinin artırılması nəzərdə tutulur. Həmin dəyişikliklərə əsasən, cərimələri tətbiq edən dövlət orqanlarının büdcədənkonar gəlirlərinin və müvafiq olaraq büdcədənkonar xərclərinin artacağı, bununla yanaşı, bəzi büdcə təşkilatlarının (İqtisadiyyat Nazirliyi və Xüsusi Tibb Xidməti) büdcədənkonar gəlirlərində cari ilin sonuna əlavə olaraq 56 milyon manat vəsaitin daxil olması proqnozlaşdırılır.

Tahir Mirkişili qanun layihəsinə təklif edilən dəyişikliklər barədə bildirib ki, Dövlət Vergi Xidmətinin xətti ilə dövlət büdcəsinin qeyri-neft daxilolmalarının əlavə olaraq 55 milyon manat artırılaraq 8 milyard 985 milyon manata çatdırılması, dövlət büdcəsinin büdcədənkonar gəlirlərinin 56 milyon manat artırılaraq 857 milyon manata çatdırılması, Dövlət Vergi Xidmətinin xətti ilə qeyri-neft gəlirlərinin 55 milyon manat əlavə daxilolması hesabına dövlət büdcəsinin kəsirinin maliyyələşdirilməsi üçün xəzinə qalığından nəzərdə tutulmuş vəsaitin həmin məbləğ qədər azaldılması nəzərdə tutulur. Nəticədə dövlət büdcəsi-

nin gəlirləri 111 milyon manat artırılaraq 33 milyard 890,5 milyon manat və yaxud təsdiq olunmuş göstəriciyə nisbətən 3 milyard 116,5 milyon manat (10,1 faiz) çox olacaq. Dövlət büdcəsinin kəsiri isə 55 milyon manat azaldılaraq, 2 milyard 734,3 milyon manat təşkil edəcək. Bu dəyişikliklərdən sonra dövlət büdcəsinin xərcləri 56 milyon manat artırılaraq 36 milyard 624,8 milyon manat olacaq ki, bu da təsdiq olunmuş göstəriciyə nisbətən 3 milyard 271,5 milyon manat və ya yaxud 9,8 faiz çoxdur.

Aparılacaq dəyişikliklər hesabına icmal büdcənin gəlirləri əlavə 111 milyon manat artırılaraq 43 milyard 60,1 milyon manat, xərcləri əlavə 56 milyon manat artırılaraq 41 milyard 269,9 milyon manat, profisit isə əlavə 55 milyon manat artaraq 1 milyard 790,3 milyon manat olacaq.

Tahir Mirkişili cari ilin dövlət büdcəsinə təklif olunan dəyişikliklər barədə qanun layihəsinin bütün istiqamətlərdə dövlət siyasətini həyata keçirmək üçün mühüm maliyyə bazası yaradacağını söyləyib.

Sonra Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədr müavini Mələhat İbrahimqızı "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi (üçüncü oxunuş) və "İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi (üçüncü oxunuş) barədə qanun layihələrini təqdim edib. O, bu qanun layihələrinə heç bir əlavə təklif daxil olmadığını deyib və hər iki sənədin səsə qoyulmasını xahiş edib.

Dəyişikliklərə əsasən, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinin gəlirləri və xərclərinin bərabər olaraq 4 milyon manat artırılaraq 6 milyard 268 milyon manata çatdırılması, İşsizlikdən Sığorta Fondunun büdcəsinin gəlirləri və xərclərinin bərabər olaraq 5 milyon manat artırılaraq 217,7 milyon manata çatdırılması nəzərdə tutulub.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili bu 2 qanun layihəsi barədə rəhbərlik etdiyi komitənin rəyini diqqətə çatdırdıqdan sonra "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında", "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" və "İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" qanunlarda dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova növbəti məsələnin "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2023-cü il üçün xərclər smetası haqqında" Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2022-ci il 9 dekabr tarixli 688-VIQR nömrəli Qərarında dəyişikliklərin edilməsi barədə Milli Məclisin qərar layihəsi olduğunu söyləyib. Qərar layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Parlamentin spikeri gündəliyin digər məsələsinin "Saxta ömtə nişanlarının və coğrafi göstəricilərin istifadəsinin qabaqlanması və qarşısının alınması üzrə MDB İştirakçısı dövlətlərinin əməkdaşlığı haqqında Saziş" in təsdiqi və "Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Hökumət Başçıları Şurasının iclasında Azərbaycan Respublikasının Hökumətindən imzalanmış "Yalançı ömtə nişanlarından və coğrafi göstəricilərdən istifadənin qarşısının alınması və kölənin kəsilməsi tədbirləri haqqında" Sazişin təsdiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi olduğunu və bu sənədin beynəlxalq sazişlərlə bağlı olduğunu, müvafiq Konstitusiyaya Qanununun tələbinə əsasən bir oxunuşda qəbul ediləcəyini bildirib.

Sonra İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili həmin qanun layihəsinin təqdim edib. O, "Saxta ömtə nişanlarının və coğrafi göstəricilərin istifadəsinin qabaqlanması və qarşısının alınması üzrə MDB İştirakçısı dövlətlərinin əməkdaşlığı haqqında" Sazişin 2021-ci il mayın 28-də Minsk şəhərində imzalandığını və sənədin əqli mülkiyyət hüququ sahəsində qarşılıqlı fəaliyyəti tənzimləmək üçün hazırladığını diqqətə çatdırdı.

Komitə sədri bildirib ki, sazişin məqsədi tərəflərə saxta ömtə nişanları və coğrafi göstəricilərlə təchiz olunmuş ömtələrin istehsalı və satışı, dövlətlərin sərhədləri üzərindən hərəkətinin qabaqlanması və bu sahədə əməkdaşlıq şəraitinin yaradılmasıdır. O qeyd edib ki, tərəf dövlətlər bu sazişin müddəalarını öz səlahiyyətli qurumları vasitəsilə milli qanunvericilik və beynəlxalq normalara uyğun olaraq həyata keçirəcəklər. Sazişdə nəzərdə tutulmuş qarşılıqlı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi MDB-nin səhvi əməkdaşlıq orqanına - Əqli mülkiyyətin hüquqi qorunması və mühafizəsi üzrə Dövlətlər Şurasına həvalə ediləcək.

Qeyd olunub ki, bu saziş qüvvəyə mindiyi tarixdən 1999-cu il 4

iyun tarixli "Yalançı ömtə nişanlarından və coğrafi göstəricilərdən istifadənin qarşısının alınması və kölənin kəsilməsi tədbirləri haqqında" Saziş ləğv edilir.

Parlamentin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva bu məsələ barədə təmsil etdiyi komitənin müsbət rəyini bildirdikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova gündəliyin növbəti iki məsələsinin - Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (üçüncü oxunuş) və "Gömrük tarifi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (üçüncü oxunuş) qanun layihələrinin ölkə Prezidentinin bir məktubu ilə parlamentə daxil olduğunu və mahiyyətə bərabər olduğunu söyləyib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili bu məsələlər barədə məlumat verib. O, hər iki sənədin birinci və ikinci oxunuşunda müzakirə zamanı əlavə heç bir təklifin olmadığını söyləyib və qanun layihələrinin olduğu kimi səsə qoyulmasını xahiş edib. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul olub.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, gündəliyin son altı məsələsi Prezidentin bir məktubu ilə parlamentə daxil olub və mahiyyətə bərabərdir. Bunlar "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (8-ci məsələ), İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (9-cu məsələ), Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (10-cu məsələ), "Yol hərəkəti haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (11-ci məsələ), "Lisensiyalar və icazələr haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (12-ci məsələ) və "Dövlət rüsumu haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (13-cü məsələ) birinci oxunuşda olan qanun layihələridir.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, qanun layihələrinə parlamentin iki komitəsində baxılıb və 8-ci, 10-cu, 12-ci və 13-cü məsələlərə dair rəy məlumatı üçün parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili söz verib.

Komitə sədri bildirib ki, qanunlara təklif edilən dəyişikliklər avtomobil nəqliyyatı ilə daşıma xidmətləri istehlakçılarının qanuni maraqlarının qorunması, bu sahədə

haqsız rəqabətin qarşısının alınması, daşımaların təhlükəsizliyinin, əməyin mühafizəsinin təmin olunması məqsədi daşıyır. Qanun layihələrində həm ölkədaxili, həm də beynəlxalq yük daşımalarına nəzarətin təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

Tahir Mirkişili xatırladı ki, 2016-cı ildən ölkədə sərnişin daşıma və yükdaşımalarına görə icazə və lisenziya sistemi ləğv edilib. Ötən 7 ilə yaxın dövr ərzində sərnişindəşımaya və yükdaşımaya yaranan mövcud vəziyyət, neqativ hallar barədə deputatlar məlumat verən komitə sədri qeyd edib ki, hazırda icazə kimi müəyyən olunan "Fərqlənmə nişanı" praktikada yalnız fiskal alət rolunu oynayır. Qanunvericilikdə avtonəqliyyat vasitələrinə və sürücülərə dair tələblərin olmasına baxmayaraq, bu tələblər icazə kimi "Fərqlənmə nişanı"nın şərtləri olaraq müəyyən edilməyib. Həmin daşıyıcıların vahid üçüncü məsələ deyil, taksifəriş operatorlarının fəaliyyəti isə, ümumiyyətlə, tənzimlənmir.

Qanun layihələrində yuxarıda sadalanan bu çatmazlıqların aradan qaldırılması üçün təklif olunan yeni mexanizmlərdən danışan komitə sədri deyib ki, sərnişin və yük daşımalarında istifadə edilən rəqəmsal alətlər və reallıqlar qanunda əks olunub. Qanunda daşıyıcı, onun avtomobili və taksifəriş operatoru bir-birindən fərqləndirilir və icazələrin verilməsi üçün tələb olunan sənədlər və məlumatlar daşımaya uyğunlaşdırılır.

İcazələrin qüvvədə olma müddətinin 7 il müəyyən edildiyini deyən komitə sədri bunun üçün nəzərdə tutulan dövlət rüsumlarından danışdı. Vurğulayıb ki, sərnişin daşıyıcıları üçün buraxılış vəsiqəsi rüsumu 7 il 125 manat, buraxılış kartı rüsumu da 7 il üçün 25 manat müəyyən olub ki, bunu da aylar üzrə böləndə olduqca kiçik rəqəm təşkil edir.

Sonra Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov gündəliyin 9-cu və 11-ci məsələləri - Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi (birinci oxunuş) və "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi (birinci oxunuş) barədə qanun layihələrinin mahiyyəti barədə danışdı. Deputat qanun layihələrində taksifərişlərinin əməyinin mühafizəsi, sərnişinlərin mənafehinin qorunması, operatorların məsuliyyətinin artırılması istiqamətində dəyişikliklərin təklif edildiyini söyləyib.

Sənədə əsasən, İnzibati Xətalər Məcəlləsinə təklif edilən dəyişikliklər avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin və yükdaşımalarını tənzimləyən qayda və icazələrin pozulmasına görə inzibati məsuliyyəti nəzərdə tutur. Qanun layihəsində bəzi mövcud maddələrin yeni maddələrin əlavə edilməsi təklif edilir. Həmin maddələr beynəlxalq sərnişin və yükdaşımaları zamanı icazə blanklarından istifadə qaydalarının pozulması, hazırlıq keçməmiş sürücülərin avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin və yük daşımalarına cəlb edilməsi, xarici dövlət qeydiyyat nişanlı nəqliyyat vasitələri ilə ölkədaxili sərnişin və yükdaşımalarının yerinə yetirilməsi və taksifəriş operatorları tərəfindən avtomobil nəqliyyatı haqqında qanunvericiliyin pozulması və uyğunlaşdırma məqsədi daşıyır.

"Yol hərəkəti haqqında" qanunda dəyişikliklərlə bağlı layihə "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ilə əlaqədar hazırlanıb və uyğunlaşdırma məqsədi daşıyır.

Tahir Mirkişili rəhbərlik etdiyi İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin bu iki qanun layihəsi barədə müsbət rəy verdiyini söyləyib.

Sonra iclasda təqdim olunan gündəliyin son 6 məsələsi ətrafında müzakirələr aparılıb.

Komitə sədri Siyayev Novruzov, deputatlar Fazil Mustafa, Azay Quliyev, Vahid Əhmədov, Elşən Musayev, Etibar Əliyev, İltizam Yusifov, Mələhat İbrahimqızı, Bəhriz Məhərrəmov, Müşfiq Cəfərov, Aydın Hüseynov, Qüdrət Həsənzadə, Rauf Əliyev, Aqil Abbas, Rüstəm Quliyev çıxış edərək qanunlarda nəzərdə tutulan dəyişikliklər barədə öz fikirlərini, bəzi qeyd və təkliflərini səsləndiriblər. Deputatlar qanun layihələrinin ölkənin nəqliyyat sektorunun inşisində məsələlərinin artırılmasına xidmət edəcəyini söyləyiblər.

Komitə sədri Tahir Mirkişili və iclasda iştirak edən rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Rəhman Hümətov verilən sualları ətrafında cavablandıraraq qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətiriblər.

Müzakirələrin yekununda təqdim olunan son 6 qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

R.BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"Qurtuluşdan Zəfərə"

Şuşada Yeni Azərbaycan Partiyası və Ədalət və İnkişaf Partiyasının birgə təşkilatçılığı ilə beynəlxalq konfrans keçirilib

İyunun 15-də Şuşa şəhərində "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) və Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) birgə təşkilatçılığı ilə Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Böyükməşinimə imzalanmasının ildönümünə həsr olunmuş "Qurtuluşdan Zəfərə" adlı beynəlxalq konfrans keçirilib.

Əvvəlcə konfrans iştirakçıları Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəliyinin inzibati binasında müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin büstü önünə gül dəstələri qoyaraq Ulu Öndərin əziz xatirəsinə ehtiramla yad edilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni və Türkiyə Cümhuriyyətinin İstiqlal Marşı səsləndirilib. Sonra Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi birdəqiqətlik sükutla yad olunub.

Daha sonra "Qurtuluşdan Zəfərə" adlı film nümayiş etdirilib.

Konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Södrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov tədbir iştirakçılarına salamlayıb və konfransın işinə uğurlar arzulayıb. Tahir Budaqov bildirdi ki, 2023-cü il bir millətin iki dövləti olan Azərbaycan və Türkiyə üçün olduğu əlamətdardır: "Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2023-cü il ölkəmizdə "Heydər Əliyev İli" elan edilmişdir. "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində müasir müstəqil Azərbaycanın banisi, xalqımızın Ümummilli Lideri, türk dünyasının böyük oğlu, dünyanın ən nüfuzlu siyasətçilərindən olan Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik irsinin təcəssümü kimi, əbədi yaşar ideyalarının öyrənilməsi və yeni nəsillərin aşılanması istiqamətində yerli respublikamızda, istərsə də onun hüddadlarından kənarda, o cümlədən qardaş Türkiyədə silsilə tədbirlər həyata keçirilir. Eyni zamanda bu il dünyada nüfuzlu və qüdrətli dövlət, müasir və demokratik ölkə kimi tanınan, davamlı yüksəkliyi və möhtəşəm uğurları ilə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqət mərkəzində olan Türkiyə Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100-cü ildönümü böyük coşğu və ruh yüksəkliyi ilə qeyd edilə bilər".

YAP Södrinin müavini qeyd edib ki, əziz xatirəsinə sonsuz sayğı və dərin ehtiramla anaraq anadan olmasının 100-cü ildönümünü qürurla və minnətdarlıqla qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqımız qarşısında xidmətləri misilsizdir: "Müdrük dövlət xadimi kimi fərqli dövrdə - istər SSRİ döneminə, istərsə də dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra respublikamıza uğurlu rəhbərlik edərək xalqımız və dövlətimizin üçün taleyüklü məsələlərin həllinə nail olmuş, Azərbaycan xalqının parlaq gələcəyini təmin etmişdir. Xüsusi olaraq diqqətə çatdırmaq istəyirəm ki, ötən əsrin 90-cı illərində ölkəmizdə siyasi təlatümlər, iqtisadi böhran, vətəndaş qarşıdurması və dövlət müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsi ilə üzləşən, Ermənistanın işğalçı siyasəti nəticəsində ardarda özəli torpaqlarını - doğma yurdlarını itirən Azərbaycan xalqı ciddi sınaq və tarixi seçim qarşısında idi. Belə bir taleyüklü mərhələdə xalqımız çıxış yolumuz zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik dahi şəxsiyyət - vətənpərvər lider Heydər Əliyevin ətrafında sıx birləşməkdə gərdi. Ümumxalq etimadının təzahürü kimi 91 nəfər ziyalının mürcətiyə Ümummilli Liderin razılıq verməsi nəticəsində 1992-ci il noyabrın 21-də Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması və Heydər Əliyevin partiya Södr seçilməsi müasir müstəqillik tariximizin dönüş nöqtəsi oldu. Eyni zamanda həmin vaxt ölkəmizə düşən müəkkəb vəziyyətlə qarşıya-qarşıya olarkən - 1993-cü ilin iyun hadisələrini döndərən Heydər Əliyev Azərbaycanın xilasını naminə respublikaya rəhbərlik etməsi barədə qətiyyətli qərar verdi. Heydər Əliyev bundan öncə dəfələrlə olduğu kimi, öz həyatını belə riskə ataraq, böyük fədakarlıq və vətənpərvərlik nümunəsi ortaya qoyaraq tarixi-siyasi mə-

sulyyoti üzərinə götürdü. 30 il bundan əvvəl - 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Məclisinin Sədri seçilməsi tariximizdə Milli Qurtuluş Günü olaraq yazıldı".

Azərbaycanın müasir dövlətçilik tarixində Milli Qurtuluş Günüdür. Müstəsna yerinin və rolunun olduğu deyən YAP Mərkəzi Aparatının rəhbərindən sözlərinə görə, bu, xalq Lideri birliyi nəticəsində Azərbaycan dövlətinin tənzimləndirilməsi və böhrandan xilas olaraq sabitlik və yüksəkliyə qədərlik qədəm qoymasını ifadə edir: "Qurtuluş məfkürəsi Heydər Əliyevin xilaskarlığı missiyası kimi Azərbaycan tarixi uğurlar qazandırmış və xalqımıza şanlı qələbələr bəxş etmişdir".

Tahir Budaqov vurğulayıb ki, 1993-cü il oktyabrın 3-də Heydər Əliyevin milli iradə və etimad əsasında Prezident seçilməsindən sonra sabitliyi və inkişafın təmin edilməsi, bütün sahələrdə əhatə edən kompleks islahatların, sistemli ordu quruculuğunun reallaşdırılması, milli maraqlara və zamanın çağırışlarına uyğun xarici siyasətin həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycanın davamlı inkişafı təmin edildi, qarşıda duran milli hədəflər və strateji vəzifələr gerçəkləşdirildi, tarixi Zəfərimizin möhkəm əsasları yaradıldı: "Bir sözlə, Ümummilli Liderin müstəqillik illərində ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 1993-2003-cü illər Azərbaycanın Qurtuluşdan törəyən aparıcı möhtəşəm dövr kimi tarixə əbədi həkk olundu. Nəzər yetirdiyimiz faktlar və reallıqlar göstərir ki, Heydər Əliyev siyasəti xalqımıza ən dəyərlili milli sərəvətini olan Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bəxş etmiş, ölkəmizin siyasi, demokratik və sosial-iqtisadi inkişaf yolunda əmin addımlarla irəliləməsinə, beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuzlu subyektinə, sözlərinə etibar edilən və mövqeyinə hörmətlə yanaşılan güclü dövlətə çevrilməsinə şərtləndirmişdir. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Heydər Əliyev şəxsiyyəti, Heydər Əliyev dihası bugünkü Azərbaycanın uğurlu inkişafının təməlinə dayanan amildir".

YAP Södrinin müavini deyib ki, bu gün qüdrətli Azərbaycan Heydər Əliyev ideyaları əsasında - sözü imzası qədr dəyərlili olan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inamla inkişaf edir. Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi bütün strateji hədəflər reallığa çevrilib: "Cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 20 ildə qazanılan uğurlar və hazırkı reallıqlar Heydər Əliyev yolunun Azərbaycanın möhtəşəm nailiyyətlərinin əsasını təşkil etdiyini bir daha təsdiqləyir. Fenomenal şəxsiyyətin

layiqli siyasi varisi olan Prezident İlham Əliyevin milli maraqları, müasir çağırışlara əsaslanan, tərəqqi və Zəfərə hədəflənən siyasəti çoxxəstlik dövlətçilik tariximizin ən qüdrətli Azərbaycan reallığını mümkün etmişdir. 30 ilə yaxın müddət ərzində Ermənistanın işğal altında qalan torpaqlarımızın ikili standartlara, müəkkəb beynəlxalq şəraitdə qərəzli geopolitik oyunlara, ədalətsiz və mürtəce yanaşmalara görə, Prezident İlham Əliyevin komandanlığı ilə, dövlətimizin qüdrəti və xalqımızın iradəsi nəticəsində düşmən tapdağından azad edilməsi isə Heydər Əliyev siyasətinin möhtəşəm uğuru və təntənəsidir".

Tahir Budaqov vurğulayıb ki, 44 günlük Vətən müharibəsində şanlı qələbənin qazanılmasında qardaş Türkiyənin Azərbaycanı yüksək mənəvi-siyasi dəstəyinin müstəsna rolu vardır: "Müharibənin ilk doqquz qələbələrindən etibarən "Azərbaycan tək deyil, Türkiyə onun yanındadır" deyəyən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdəğan başda olmaqla qardaş dövlətin və Türkiyə xalqının Azərbaycana inamı dəstəyi böyük mənəvi-siyasi stimül kimi bu tarixi qalibiyyətlə güclü təkan oldu. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, İkinci Qarabağ müharibəsi bizim müstəqil şanlı tariximizdir. Çoxxəstlik tarixi köklərə, milli-mənəvi dəyərlərə əsaslanan və müasir tariximizdə Ümummilli Liderimizin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində inkişaf etmişdir. Araz çayı üzərində inşa olunaraq özəli Azərbaycan torpağı - qədim türk yurdu Naxçıvanla Türkiyəni birləşdirən "Ümid" körpüsü ilə yeni məzmun alan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra hər iki ölkənin liderlərinin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində tamamilə yeni bir səviyyəyə qalxmış, iki il bundan əvvəl - 15 iyun 2021-ci il tarixində Şuşa Böyükməşinimə imzalanması ilə müdafiəlik səviyyəsinə yüksəlmişdir. Hazırda milli maraqlara və müasir çağırışlara əsaslanan birgə fəaliyyətimiz və ortaq təşəbbüslərimiz ölkələrimizə inkişaf, regiona isə firavanlıq və sabitlik və edir, türk dünyası üçün parlaq perspektivlər yaradır. Bütün bu reallıqlar Azərbaycan-Türkiyə birliyinin sarsılmaz olduğunu bir daha təsdiqləyir. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Türkiyə-Azərbaycan artıq bir yumruqdur, bir ürekdir, bir cəmdir".

"İnkəredilməz həqiqətdir ki, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafında iki ölkənin hakimiyyət partiyaları olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyasının çoxxəstlik əməkdaşlığının mühüm rolu var. Təqdirəlayiq halda

ki, 2021-ci ilin iyun ayının 2-də iki partiya arasında imzalanmış Əməkdaşlıq Protokoluyla irəliləyən gələcək addımlar partiyalar arasında əlaqələrin genişlənməsinə və işbirliyinin dərinləşməsinə şərtləndirir. Xüsusilə də, qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi, mütəmadi olaraq fəaliyyət təcrübə mübadiləsinin aparılması, ikitərəfli münasibətlərin inkişafına əhəmiyyətli töhfə verir. Heç şübhəsiz, Yeni Azərbaycan Partiyası və AK Parti yeni reallıqlardan və çağırışlardan irəliləyən hədəfləri bundan sonra da birlikdə reallaşdırmaq əzmindədirlər. Yeri gəlmişkən, firsətdən istifadə edərək Azərbaycan xalqının da böyük diqqətlə və hörmətlə yanaşdığı seçkilərdə xalqın qələbəsinə əsaslanan və Cümhuriyyətimizin qazandığı şanlı qələbə münasibətlə Ədalət və İnkişaf Partiyasına təbriklərimizi çatdırırıq, dəyərli dostumuz Numan Kurtulmuşu Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri kimi fəaliyyətində uğurlar, yeni yüksəkliklərə qardaş ölkəyə davamlı nailiyyətlər və daha böyük qələbələr arzulayırıq", - deyən Tahir Budaqovun sözlərinə görə, sevindirici haldır ki, Türkiyə xalqı son illərdə qazanılan möhtəşəm uğurların davamına səs verməklə düzgün seçim etdiyi və müdrüklik nümunəsi ortaya qoydu: "Çünkü Prezident Rəcəb Tayyib Ərdəğanın rəhbərliyi ilə son 20 ildə həyata keçirilən uğurlu siyasət nəticəsində Türkiyənin potensialı və gücü artmış, xalq-İttidat birliyi təmin edilmiş - milli homroylik gücləndirilmiş, qardaş ölkə dünya miqyasında söz və nüfuz sahibinə çevrilmişdir. Bu gün bölgədə heç bir məsələ Türkiyənin iradəsi və iştirakı olmadan həll edilə bilməz. Şübhə yoxdur ki, "Böyük və güclü Türkiyəni birlikdə quraq" çağırışı ilə çıxış edən cənab Rəcəb Tayyib Ərdəğanın rəhbərliyi ilə Türkiyə Cümhuriyyəti yeni yüzillik üçün müəyyən edilmiş strateji hədəfləri gerçəkləşdirməklə beynəlxalq arenada öz mövqeyini daha da möhkəmləndirəcəkdir".

"Azərbaycan hər zaman olduğu kimi, bu gün də "Türkiyə yüz ili" hədəfləri çərçivəsində inkişaf yolunda əmin addımlarla irəliləyən qardaş ölkənin yanındadır, eləcə də hamımız dorindən sarsılan döşəməli faciənin - zəlzələnin ağır nəticələrini aradan qaldırılmasında, hətta bölgələrdə quruculuq işlərinin aparılmasında yaxından iştirak edərək Türkiyə dövlətinə və xalqına qardaş köməyini əsrigəmir. Türkiyə də öz növbəsində Azərbaycana qətiyyətli dəstək göstərir, həm regionda sülh yaratma prosesində, həm də işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yenidənqurma işlərində fəal iştirak edir.

Bu gerçəkliklər unikal və nümunəvi xarakter daşıyan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin dünyada bənzəri olmadığına sübuta yetirir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Södrü cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "xalqlarımızın zamanın sınaqlarından şərəflə çıxması dostluğu və qardaşlığı, Azərbaycan-Türkiyə birliyi və mütəfəqqiyyəti "Bir millət, iki dövlət və bir yumruq" fəlsəfələrinin ruhuna uyğun olaraq bundan sonra da birgə səylərimizlə yüksələn xətt üzrə davam edəcək və daha da möhkəmlənəcəkdir". Yaşasın Azərbaycan! Yaşasın Türkiyə! Türk dövlətləri birliyinə eşq olsun!", - deyən YAP Södrinin müavini vurğulayıb.

Çıxış edən Ədalət və İnkişaf Partiyası Södrinin birinci müavini, Türk Dövlətləri Təşkilatı Ağsaqqallar Şurasının sədri Binəli Yıldırım bildirdi ki, bu gün biz Şuşada 15 İyun Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Böyükməşinimə imzalanmasının ildönümünü qeyd edirik. "Qurtuluşdan Zəfərə" adlı beynəlxalq konfransda iştirak etməkdən qürur duyduğuna söyləyən Binəli Yıldırım "Dövlət üçün Yeni Azərbaycan Partiyasının rəhbərliyinə təşəkkür edirik. Türk dünyasının seçilən öli dövləti - Türkiyə ilə Azərbaycan arasında strateji əlaqələr daim zirvədə olacaq", - deyən vurğulayıb.

Binəli Yıldırım vurğulayıb ki, Bursadan sonra Şuşanın türk dünyasının müdafiəyə paytaxtı elan edilməsi və bu gün Şuşada bir araya gəlməyimiz qürurvericidir: "Türkiyə-Azərbaycan dostluğu və qardaşlığı zaman keçdikcə daha da dərinləşir. Şuşa Böyükməşinimə imzalanması ilə Azərbaycan ilə Türkiyə arasında münasibətlər strateji mütəfəqqiyyət səviyyəsinə yüksəlib. Xüsusilə, 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan zəfərdən sonra Qarabağın yenidən qurulmasında Türkiyənin yaxından iştirak etməsindən məmnunluq duyuruq".

AK Parti Södrinin birinci müavini vurğulayıb ki, Azərbaycanın müstəqil və güclü dövlət kimi formalaşmasında böyük xidmətləri olan Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi qürurla qeyd olunur: "Məhz Ulu Öndər Azərbaycan xalqı üçün çətin dövrdə öz siyasət iradəsini ortaya qoydu. O, ölkədə kaos olduğu bir dövrdə xilaskarlığı missiyasını yerinə yetirdi, Azərbaycanın bölgədə müstəqil və güclü dövlət olmasını əsaslarını yaratdı. Heydər Əliyevin arxaladığı ancaq xalq oldu, xalq da ona arxalandı. Ümummilli Lider Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədi olduğunu dünyaya bəyan etdi".

Heydər Əliyevin Azərbaycanda reallaşdırdığı neft strategiyasından bəhs edən Binəli Yıldırım qeyd edib ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri və digər layihələrin əsası məhz Ümummilli Liderin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə qoyulub. Bu gün Azərbaycanın Türkiyə ilə əlaqələri strateji tərəfdaşlıq səviyyəsində inkişaf edir.

Binəli Yıldırım vurğulayıb ki, əlaqələrimizin daha da dərinləşməsinə Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) rolu böyükdür. 2021-ci ildə keçirilən tarixi İstanbul Zirvəsi ilə təşkilat yeni mərhələyə qədəm qoydu. Təşkilatın adı dəyişdirildi və Türkmənistan TDT-yə müşahidəçi üzv kimi qoşuldu: "İstanbul zirvəsi bir neçə aspektdən önəmlidir. Bu toplantıda TDT-nin 2040-cı ilədək konsepsiyası hazırlandı. Həmçinin Türk İnvestisiya Fondunun yaradılması qərarına alındı. İstanbul Zirvə görüşündə diqqətəçəkmə məqamlardan biri də TDT-nin Ağsaqqallar Şurasının yaradılması oldu".

TDT-nin Səmərqənd Zirvə görüşünün əhəmiyyətinə də toxunaraq Binəli Yıldırım onun ən mühüm nəticələrindən biri kimi Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin qurumu münasibəti statusunda qəbul edilməsini xüsusi qeyd etdi. Digər tərəfdən, Türkiyə İnvestisiya Fondunun 2022-2026-cı illər üçün Fəaliyyət Planının qəbul edilməsinin önəmini vurğulayan Binəli Yıldırım bildirdi ki, ticarətin asanlaşdırılması diqqətəçəkmə prioritet məsələlərdən biri olub: "800 milyard dollarlıq xarici ticarət həcmi, 160 milyonluq əhali, 5 milyon kvadrat kilometr ərazisi olan bu təşkilat və onun 8 üzvü, şübhəsiz ki, dünyada iqtisadiyyatında və regional iqtisadiyyatında çox mühüm yer tutur. Bu ölkələrin xarici ticarətə malik olmasına baxmayaraq, bu 8 ölkə arasında ticarət cəmi 24 milyard dollardır. Bu baxımdan, təşkilatın üzvləri arasında ticarətin inkişafı və qarşılıqlı investisiyaların artırılması üçün daha çox səyləşməsinə ehtiyac var. Xüsusən də əsrlər boyu insanlarnın xidmətində olan tarixi ləpə yolunun bərpə edilməsi çox mühüm önəm daşıyır".

Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşdırılması prosesindən danışan Binəli Yıldırım "Ermənistan Qarabağın artıq Azərbaycanın özəli tərkib hissəsi olduğunu qeyd-şərtsiz qəbul edib. Qarabağda yaşayan ermənilərin inteqrasiyası artıq başlayıb. Bu ərazilərdəki sənaye qüvvələr öz fəaliyyətini dayandırmalı və Azərbaycana təslim olmalıdır. Azərbaycan rəhbərliyi hər zaman humanist addımlar atır", - deyən vurğulayıb.

Binəli Yıldırım Ermənistanın Zəngəzur dəhlizi layihəsinin reallaşdırılması prosesinin ləngitdiyini deyib. Qeyd edib ki, Ermənistan bununla özünə ziyan edir. Vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdəğanın rəhbərliyi ilə türkdilli dövlətlər arasında əlaqələr daha da möhkəmlənəcəkdir: "Bizim məqsədimiz aydındır. Hədəfimiz bölgədə rifah və hüzuru artırmaq, sülh və sabitliyə nail olmaqdır. TDT hansısa ölkəni təhdid edən təşkilat deyil, amma bizə qarşı hər hansı haqsızlıq olarsa, cavab verməyə hazırıq".

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov çıxışında qeyd edib ki, Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin dönüş nöqtəsi, ölkənin parlaq gələcəyinin təməlinin qoyulduğu 15 İyun Milli Qurtuluş Günü qardaş Türkiyədən olan hörmətli qonaqlarla müasir Azərbaycanın qurucusu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin hər bir azərbaycanlının iftixar nöqtəsi adlandırıldığı Şuşada qeyd etmək qürurvericidir: "Bu il Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik yubileyi qeyd edilir. Heydər Əliyevin sarsılmaz təməllər üzərində qurduğu, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli davam etdirdiyi daxili və xarici siyasət, güclü iqtisadiyyat və ordu quruculuğu işinin məntiqli sonluğu olaraq biz indi Şuşada, Azərbaycan xalqı üçün böyük mənəvi dəyəri olan mədəniyyət paytaxtına qədəm qoyduq. Cənab Prezidentin Ulu Öndərimizin anadan olduğu gündə - 10 may tarixində Şuşanın mərkəzi meydanından xalq mürcətiyə etməsi də Şuşanın bizim üçün, bütün türk dünyası üçün dəyərdən xəbər verir. Bugünkü təqvim, eyni zamanda Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında mütəfəqqiyyət münasibətləri haqqında bəyannamənin imzalanması ilə tarixə düşmüşdür. İki qardaş dövlətin qarşılıqlı münasibətlərini bütün sahələrdə ən yüksək səviyyədə böyan edən bu sənədin Şuşada imzalanması da torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinin türk dünyası üçün əhəmiyyətindən xəbər verir".

"Ötən il TÜRKSOY-a üzvlük ölkəmizin mədəniyyət nazirliyinin Bursada şəhərində keçirilən iclasında Şuşa şəhəri "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilmişdir. Xoş təsadüfdir ki, bu qürurverici estafet məhz Türkiyənin qədim tarix və mədəniyyətlə malik Bursa şəhərindən Şuşaya ötürülmüşdür. Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə Şuşanın türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı olması münasibətlə müvafiq tədbirlər planı hazırlanmış və tədbirlərin artıq başlıca müvafiqiyyətli icra edilmişdir", - deyən Aydın Kərimov söyləyib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi qeyd edib ki, Şuşa işğaldan azad olunduqdan dərhal sonra beynəlxalq müstəqillik dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin qurulması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır: "Belə ki, müxtəlif ölkələrin 9 şəhəri ilə qardaşlaşma və birləşməyə dair protokol imzalanmışdır ki, bunlardan ikisi məhz Türkiyənin Ərzurum və Kayseri şəhərləridir. Həmçinin türk dövlətlərindən Qazaxıstanın Türkistan, Özbəkistanın isə Xi və şəhərləri ilə də qardaşlıq münasibətləri qurulmuşdur. Türk Dövlətləri Təşkilatına müşahidəçi qismində qoşulan Macarıstanın Veszprem şəhəri də Şuşa ilə əməkdaşlıq əlaqələri quran şəhərlər sırasındadır".

Aydın Kərimov vurğulayıb ki, torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən dərhal sonra Prezident İlham Əliyevin müvafiq tapşırıqlarına uyğun olaraq Şərqi Zəngəzur və Qarabağda aparılan bərpə-quruculuq işləri fonunda Şuşada da bir çox məsələlər öz həllini tapmış, iri layihələr həyata keçirilmiş və bu istiqamədə işlər sürətlə, müntəzəm qaydada davam etdirilməkdədir: "Qısa zaman kəsiyində Şuşada 13 abidə, o cümlədən 2 məscid tam bərpə edilmişdir. Şəhərin kommunal və yol infrastrukturunun yenidən qurulması istiqamətində bir çox işlər görülmüşdür".

Arif 9-cu səh.

"Qurtuluşdan Zəfərə"

Şuşada Yeni Azərbaycan Partiyası və Ədalət və İnkişaf Partiyasının birgə təşkilatçılığı ilə beynəlxalq konfrans keçirilib

Əvvəlki 8-ci sahə.

"İşğaldan azad edilən ərazilərimizdə Türkiyə şirkətlərinin səmərəli fəaliyyətini də xüsusi olaraq vurğulamaq istərdim. Yeni Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun salınmasında Türkiyə şirkətlərinin də xüsusi fəallığı ilə aparılan işin nəticəsidir ki, ümumilikdə 81,6 km uzunluğu olan otoyolun növbəti ildə istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Cənab Prezidentin bizim qarşımızda qoyduğu əsas vəzifə Ermənistanın apardığı işğalçı siyasət nəticəsində yurdlarından məcburi köçürülmüş vətəndaşlarımızın öz ata-baba yurdlarına qaytarılmasıdır. Böyük məmnunluqla bildirmək istəyirəm ki, artıq bu istiqamətdə bir çox işlər görülmüşdür və ilin sonunda yüzlərlə şəxslərin öz doğma yurdlarına köçürülməsi planlaşdırılır. Bununla bağlı hazırda ilkin olaraq 23 yaşayış binasının tikintisi davam etdirilir". - deyərək xüsusi nümayəndə olub.

Ədalət və İnkişaf Partiyası Sədri xarici əlaqələr üzrə müavini, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü Efkən Ala növbəti dəfə Şuşada olduğu üçün özünü xoşbəxt hiss etdiyini bildirib. "Şuşa sözlə ifadə olunmayacaq bir şəhərdir", - deyən AK Parti sədrinin müavini konfransın əhəmiyyətindən bəhs edib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik yubileyi və Milli Qurtuluş Günü münasibətilə təbriklərini çatdıran Efkən Ala qeyd edib ki, 2021-ci il 15 iyun tarixində Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı Şuşa Bəyannaməsi ölkəmizə münasibətilə mütəfəkkirlik səviyyəsinə yüksəltdi: "Münasibətlərimiz xalqlarımızın birliyinə ifadə edən möhkəm təməl üzərində qurulub. Bu ilin fevralında ölkəmizin yaşadığı zəlzələ fəlakətində bizə yardım edən ölkələr arasında Azərbaycanı xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Azərbaycan yardımı üçün bütün imkanlarını səfərbər etdi. Və gücü ilə türk qardaşlarına kömək etməyə çalışan Azərbaycan xalqının dəstəyi həmrəyliyimizin simvoluna çevrilib. Təxminən bir ay əvvəl zəlzələnin episentri olan Kahramanmaraşda Azərbaycanın maliyyə dəstəyində 1000 mənzil tikintisi layihəsinin təməli qoyulub".

AK Parti sədrinin müavini diqqətə çatdırıb ki, münasibətlərimizin bu cür yüksək səviyyəyə gəlib çatmasında prezidentlərimizin dostluğunun böyük rol var. Dövlətlərimiz arasında qardaşlıq anlayışı iki ölkənin hakim partiyaları olan AK Parti ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə də öz töhfəsini verir. 2021-ci il iyunun 2-də Ankarada partiyalar arasında imzalanmış əməkdaşlığa dair niyyət protokolu da bu məqsədə xidmət edir.

"Ölkələrimizin həyata keçirdiyi və bundan sonra da reallaşdıracağı layihələrdə regionda sabitliyi və xalqların rifahına yönəlib. Türkiyə və Azərbaycan beynəlxalq platformalarda bir-birini fəal şəkildə dəstəkləyir. Eyni zamanda xaricdəki diasporlarımızın birlikdə fəaliyyət göstərirlər. Ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın regionumuzda sülh və rifah üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğu aydın görünür. Bilirsiniz ki, Vətən müharibəsində bütün Türkiyənin üroyü qarşda Azərbaycanla birlikdə döyünürdü. İki il öncə prezidentlərimizin azad Şuşada imzaladığı mütəfəkkirlik bəyannaməsi isə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə yüksəltdi", - deyərək Efkən Ala vurğulayıb.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupun üzvü Rəhil Həsən isə çıxışında bildirdi ki, Qurtuluşdan Zəfərə gedən yol həç də asan olmayıb. O qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyi ilə eyni kökə malik iki dövlətin tarixində yeni səhifə açılıb: "Həm 44 günlük Vətən müharibəsində Zəfərimizin qazanılmasında, həm də ondan sonrakı proseslərdə Türkiyə Azərbaycan yanında olub və bu gün də yanındadır. Biz bu dəstəyi Türkiyə Böyük Millət Məclisindən də görürük. Parlamentlərimiz birgə əməkdaşlıq çərçivəsində

ölkələrimizin haqq səsinə dünyaya çatdırılır. Parlamentlərimizin başlatdığı birgə dəstək layihəsinə artıq digər türkdillil dövlətlərin parlamentləri də qoşulublar. Türkdillil Dövlətlərin Parlament Assambleyası, TÜRKSOY, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, Türk İnvestisiya Fondu, Beynəlxalq Türk Akademiyası və digər təşkilatların səmərəli fəaliyyət göstərməsi Azərbaycan və Türkiyə liderlərinin birgə səylərinin nəticəsidir. Azərbaycan və Türkiyə türkdillil ölkələri bir araya gətirən lokomotiv rolunda çıxış edirlər. Şuşa Bəyannaməsi isə iki ölkənin birliyinin və qardaşlığının təməlidir".

Deputat vəkil söyləyib ki, hakim partiyalar olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyası səmərəli əməkdaşlıq edir və mütəfəkkirlik layihələr həyata keçirir, üzvlərinə düşün vəzifələrin öhdəsində məsuliyyətə gəlirlər. Bir sözlə, Azərbaycan və Türkiyənin bütün istiqamətlərdə bir-birini dəstəkləməsi birliyin, həmrəyliyimizin təbii nəticəsidir. "Dünyada baş verən təqəzül və ədalətsizliklər üçün Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri, sarsılmaz birliymiz digər türk dövlətləri üçün də nümunədir", - deyərək Rəhil Həsən söyləyib.

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü, Türkiyə-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun rəhbəri Şamil Ayrım qeyd edib ki, bu gün Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü olaraq müstəqil Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunduğu 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində şəhidlərimizin qanı bahasına azad edilmiş Qarabağ torpaqlarında, Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı, Qarabağın incisi, TÜRKSOY tərəfindən 2023-cü ildə Türk Dövlətləri Təşkilatının Mədəniyyət paytaxtı elan edilmiş Şuşada olduğu üçün xoşbəxtdir: "Beynəlxalq konfrans yüksək səviyyədə təşkil etdiyi yeni Azərbaycan Partiyasının rəhbərliyində təşəkkür edirəm. Bu gün tarixi bir gündür. Bildiyiniz kimi, iki gün bundan əvvəl hörmətli Prezidentimiz Rəcəb Tayyib Ərdoğanın anonasına sadiq qalaraq ilk səfərin Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti tərəfindən sonra Can Azərbaycana etdi. Burada rəsmi görüşlərdə və mətbuata açıqlamasında ciddi mesajlar verdi. Bildirdi ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında dostluğumuz və mütəfəkkirlik ən ali səviyyəyə yüksəlib. Bundan sonrakı hədəfimiz isə türk dünyasında münasibətlərimizi daha da inkişaf etdirməkdir".

Şamil Ayrım bildirdi ki, Azərbaycan ilə Türkiyə regionda və dünyada sülhün, təhlükəsizliyin, əməkdaşlığın tərəfdarıdır: "Bu mənada, iki dövlət arasında iki il əvvəl imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi bir məniyyətdir. Bəyannamənin əsas məhiyyəti regionda dostluq və tərəfdaşlıq, dayanıqlı sülhün bərqərar edilməsi, kommunikasiyaların, xüsusilə Zəngəzur dəhlizinin açılması kimi məsələləri həvta edir".

"Mən üsəqlərdə həmişə xəyal edirdim ki, görəsən nə vaxtsa müstəqil Azərbaycanın paytaxtı Bakını görə biləcəmmi? Allaha şükür, bu, biza nəşib oldu. Xəyal etmişdim ki, Şuşaya gedə biləcəmmi? O da qismət oldu. İndi arzu edirəm ki, övdlərləmlə birlikdə öz avtomobilimlə İstanbuldan çıxıb Zəngəzur dəhlizindən ke-

çörək Şuşaya gəlim. Allah o günü də biz qismət edəcək. Bəli, biz bir yumruq, tək canıq, tək millətlük".

Daha sonra konfrans öz işini pənəl iclası ilə davam etdirib. Çıxış edən Türkiyə enerji və təbii sərvətlər nazirinin müavini Abdullah Tancan qeyd edib ki, ikinci Vətənimiz olan Azərbaycanın Milli Qurtuluş Günündə beynəlxalq konfransa iştirak etməkdən qürur hissi keçirirəm: "Laçından Füzuliyə, Cəbrayıldan Qarabağa salam verdimiz bütün Vətən azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsinə ehtiramla anırıq. Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri möhkəm əsaslar üzərində qurulub. Bizi bir-birimizə bağlayan təməllər çox möhkəmdir və tarixin ən çətin məqamlarında daha da güclənib. Biz qarşımıza çıxan maneələri birlikdə dəf etməyi bacarıdıq. Türkiyə hər zaman Azərbaycanın yanında olacaq və gələcəyimiz daha parlaq olacaq. Ölkələrimiz arasında ki enerji sahəsində əlaqələr də çox fərqlidir. Azərbaycan və Türkiyə bölgədə həyata keçirilən nəhəng layihələr bizim gücümüzün göstəricisidir".

Azərbaycan Respublikasının energetika nazirinin müavini Samir enerji sahəsində istifadə edilən enerji məsələləri aktuallaşır. Azərbaycan tərəfdarları üçün "yaşıl enerji"nin də Vəliyəv bildirdi ki, konfransın Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi olan Şuşa şəhərində keçirilməsi rəmzi mənə daşıyır. Şuşa Bəyannaməsi növbəti iki ölkə, hətta bütövlükdə Avrasiya üçün strateji əhəmiyyət daşıyır, regionun resurslar, kommunikasiya və logistika potensialının birgə istifadəsinə imkan yaratmaqla faydalı və firavan gələcək vəd edir.

Nazir müavini qeyd edib ki, global çağırışlar və regional dəyişikliklər Azərbaycan və Türkiyənin iştirakı ilə uzun illərdə həyata keçirilən enerji kursuna da yeni məzmun qazandırdı: "Şuşa Bəyannaməsində enerji məsələlərinin yer alması da göstərir ki, bu əməkdaşlıq artıq mütəfəkkirlik münasibətləri səviyyəsinə inkişaf etdiriləcək. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP ilə beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinin təminatında aparıcı iştirakçılar olan Azərbaycan və Türkiyə gələcək illərdə bir missiyalı Cənub Qaz Dəhlizindən sonrakı istiqamətə hətta hövta keçirəcəklər. Güclü Azərbaycan-Türkiyə enerji əməkdaşlığı dünən olduğu kimi, bu gün və sabah da

tarixi zərurətdir, regional və Avropa miqyasında təhlükəsiz, dayanıqlı enerji təchizatının qaranıdır". Nazir müavininin sözlərinə görə, Azərbaycan və Türkiyə enerji təhlükəsizliyinin davamlı təminatında strateji əhəmiyyət kəsb edən, Avropa dövlətlərinin tərəfdaşlığa can atdıqları ölkələr oldular: "TANAP Türkiyəni təbii qaz təchizatının vacib bir həlqəsinə çevirməklə bərabər onun qaz ehtiyacının önəmli bir qismini də qarşılıyır. Önmüzdə TANAP və TAP-in genişləndirilməsi planları var. 2027-ci ilə qədər Avropaya təbii qaz təchizatının iki dəfə artırılması ilə enerji təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsi və tedarik şəxələndirilməsi missiyamızı yeniləmək niyyətindəyik".

"Hazırda əməkdaşlığımızın gündəməndəki məsələlərdən biri Türkiyədən Naxçıvana təbii qazın tedarikəninə nail olmaqdır. İğdırın Naxçıvana illik 500 milyon kubmetr təbii qaz daşıyacaq boru kəməri ilə bağlı məsələlərin tezliklə yekunlaşması və qaz xəttinin çəkilməsinə sobirsizliklə gözləyirik. Ölkələrimiz neft və təbii qaz sahəsində olduğu kimi, elektrik enerjisi sektorunda da uğurlu əməkdaşlıq edirlər. Hazırda enerji bölgədə həyata keçirilən nəhəng layihələr bizim gücümüzün göstəricisidir".

Azərbaycan Respublikasının energetika nazirinin müavini Samir enerji sahəsində istifadə edilən enerji məsələləri aktuallaşır. Azərbaycan tərəfdarları üçün "yaşıl enerji"nin də Vəliyəv bildirdi ki, konfransın Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi olan Şuşa şəhərində keçirilməsi rəmzi mənə daşıyır. Şuşa Bəyannaməsi növbəti iki ölkə, hətta bütövlükdə Avrasiya üçün strateji əhəmiyyət daşıyır, regionun resurslar, kommunikasiya və logistika potensialının birgə istifadəsinə imkan yaratmaqla faydalı və firavan gələcək vəd edir.

Nazir müavini qeyd edib ki, global çağırışlar və regional dəyişikliklər Azərbaycan və Türkiyənin iştirakı ilə uzun illərdə həyata keçirilən enerji kursuna da yeni məzmun qazandırdı: "Şuşa Bəyannaməsində enerji məsələlərinin yer alması da göstərir ki, bu əməkdaşlıq artıq mütəfəkkirlik münasibətləri səviyyəsinə inkişaf etdiriləcək. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP ilə beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinin təminatında aparıcı iştirakçılar olan Azərbaycan və Türkiyə gələcək illərdə bir missiyalı Cənub Qaz Dəhlizindən sonrakı istiqamətə hətta hövta keçirəcəklər. Güclü Azərbaycan-Türkiyə enerji əməkdaşlığı dünən olduğu kimi, bu gün və sabah da

gözür dəhlizi ilə Naxçıvana, oradan Türkiyəyə, sonra isə Avropaya ötürülsün", - deyərək nazir müavini vurğulayıb.

Türkiyə Prezidenti yanında Müdafiə Sənayesi Dövlət Təşkilatı Sədri müavini Mustafa Murad Şeker bildirdi ki, Azərbaycanın Milli Qurtuluş Günündə Qarabağ Zəfərinin simvolu olan Şuşada keçirilən beynəlxalq konfransda çıxış etməkdən qürur duyur: "Can Azərbaycanın 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Zəfər qazanaraq Ermənistanın 30 il davam edən işğalına son qoyması və tarixi ədaləti bərpa etməsi bizi olduqca sevindirir. Qafqazda sülh və təhlükəsizliyin təmin olumasında, iqtisadiyyat və nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin bərpa edilməsində Azərbaycan önəmli aktor olaraq rol almaqdadır. Qardaş ölkəmizin Sülhü Qüvvələrinin modernləşdirilməsində Türkiyə Prezidenti yanında Müdafiə Sənayesi Dövlət Təşkilatı olaraq güclü şəkildə dəstəyi davam etməkdəyik".

Mustafa Murad Şeker vurğulayıb ki, müdafiə sənayesi sahəsində əlaqələr mühüm əhəmiyyət daşıyır: "Burada milli müdafiə sənayesi silahlarına sahib olmaq xüsusi önəm kəsb etməkdədir. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə Türkiyə müdafiə sənayesi sahəsində regional əməkdaşlığa töhfə verəcək sayıların artırılması və bərpə olunan enerjinin daha çox diversifikasiya vasitəsi kimi istifadə edilən məsələləri aktuallaşır. Azərbaycan tərəfdarları üçün "yaşıl enerji"nin də Vəliyəv bildirdi ki, konfransın Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi olan Şuşa şəhərində keçirilməsi rəmzi mənə daşıyır. Şuşa Bəyannaməsi növbəti iki ölkə, hətta bütövlükdə Avrasiya üçün strateji əhəmiyyət daşıyır, regionun resurslar, kommunikasiya və logistika potensialının birgə istifadəsinə imkan yaratmaqla faydalı və firavan gələcək vəd edir.

Nazir müavini qeyd edib ki, global çağırışlar və regional dəyişikliklər Azərbaycan və Türkiyənin iştirakı ilə uzun illərdə həyata keçirilən enerji kursuna da yeni məzmun qazandırdı: "Şuşa Bəyannaməsində enerji məsələlərinin yer alması da göstərir ki, bu əməkdaşlıq artıq mütəfəkkirlik münasibətləri səviyyəsinə inkişaf etdiriləcək. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP ilə beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinin təminatında aparıcı iştirakçılar olan Azərbaycan və Türkiyə gələcək illərdə bir missiyalı Cənub Qaz Dəhlizindən sonrakı istiqamətə hətta hövta keçirəcəklər. Güclü Azərbaycan-Türkiyə enerji əməkdaşlığı dünən olduğu kimi, bu gün və sabah da

gözür dəhlizi ilə Naxçıvana, oradan Türkiyəyə, sonra isə Avropaya ötürülsün", - deyərək nazir müavini vurğulayıb.

Türkiyə Prezidenti yanında Müdafiə Sənayesi Dövlət Təşkilatı Sədri müavini Mustafa Murad Şeker bildirdi ki, Azərbaycanın Milli Qurtuluş Günündə Qarabağ Zəfərinin simvolu olan Şuşada keçirilən beynəlxalq konfransda çıxış etməkdən qürur duyur: "Can Azərbaycanın 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Zəfər qazanaraq Ermənistanın 30 il davam edən işğalına son qoyması və tarixi ədaləti bərpa etməsi bizi olduqca sevindirir. Qafqazda sülh və təhlükəsizliyin təmin olumasında, iqtisadiyyat və nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin bərpa edilməsində Azərbaycan önəmli aktor olaraq rol almaqdadır. Qardaş ölkəmizin Sülhü Qüvvələrinin modernləşdirilməsində Türkiyə Prezidenti yanında Müdafiə Sənayesi Dövlət Təşkilatı olaraq güclü şəkildə dəstəyi davam etməkdəyik".

Mustafa Murad Şeker vurğulayıb ki, müdafiə sənayesi sahəsində əlaqələr mühüm əhəmiyyət daşıyır: "Burada milli müdafiə sənayesi silahlarına sahib olmaq xüsusi önəm kəsb etməkdədir. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə Türkiyə müdafiə sənayesi sahəsində regional əməkdaşlığa töhfə verəcək sayıların artırılması və bərpə olunan enerjinin daha çox diversifikasiya vasitəsi kimi istifadə edilən məsələləri aktuallaşır. Azərbaycan tərəfdarları üçün "yaşıl enerji"nin də Vəliyəv bildirdi ki, konfransın Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi olan Şuşa şəhərində keçirilməsi rəmzi mənə daşıyır. Şuşa Bəyannaməsi növbəti iki ölkə, hətta bütövlükdə Avrasiya üçün strateji əhəmiyyət daşıyır, regionun resurslar, kommunikasiya və logistika potensialının birgə istifadəsinə imkan yaratmaqla faydalı və firavan gələcək vəd edir.

Nazir müavini qeyd edib ki, global çağırışlar və regional dəyişikliklər Azərbaycan və Türkiyənin iştirakı ilə uzun illərdə həyata keçirilən enerji kursuna da yeni məzmun qazandırdı: "Şuşa Bəyannaməsində enerji məsələlərinin yer alması da göstərir ki, bu əməkdaşlıq artıq mütəfəkkirlik münasibətləri səviyyəsinə inkişaf etdiriləcək. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP ilə beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinin təminatında aparıcı iştirakçılar olan Azərbaycan və Türkiyə gələcək illərdə bir missiyalı Cənub Qaz Dəhlizindən sonrakı istiqamətə hətta hövta keçirəcəklər. Güclü Azərbaycan-Türkiyə enerji əməkdaşlığı dünən olduğu kimi, bu gün və sabah da

gözür dəhlizi ilə Naxçıvana, oradan Türkiyəyə, sonra isə Avropaya ötürülsün", - deyərək nazir müavini vurğulayıb.

qarşılıqlı olaraq nümayəndə heyətlərinin səfərləri davam edib. Təbii ki, bu səfərlər müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini özündə ehtiva edir. Əminliklə demək olar ki, mütəfəkkirlik bəyannaməsinin müddələrinin gerçəkləşməsi istiqamətində çox böyük işlər görüldü".

Ferhat Pirinççi İkinci Qarabağ müharibəsindən öən dövr ərzində işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpəsindən bəhs edərək söyləyib ki, Azərbaycan çox böyük işlərin öhdəsindən gəlir. O, Ermənistanın son vaxtlar sərgilədiyi davranışlardan da söz açıb. Qeyd edib ki, Zəngəzur dəhlizinin reallaşmasına bəzi ölkələr mane olmağa çalışsalar da, buna nail ola bilməyəcəklər. Azərbaycanla Türkiyənin nümunəvi münasibətlərinin bütün türk dünyasına müsbət təsiri var.

Konfransda çıxış edən YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupun üzvü, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzin İdarə Heyəti sədrinin müavini Elşad Mirbəşiroğlu Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin dünyanın digər dövlətləri arasında səmimi dostluq, qardaşlıq və bərabərliyə doğru münasibətlərin qurulması üçün unikal bir nümunə olduğunu bildirdi. O qeyd edib ki, orta q tarixi köklərin, mədəni dəyərlərin, dinin, dilin olması ilə yanaşı, həm Azərbaycanın, həm də Türkiyənin hərtərəfli yüksək potensialı, beynəlxalq siyasi münasibətlər sistemində təsirli yəro və rol malik olmaları da münasibətlərin ən yüksək səviyyədə inkişafını şortləndirir: "Bu gün həm qardaş Türkiyə, həm də Azərbaycan real olaraq biri-birini dəstək olacaq gücdədirlər. Türkiyənin həm regional, həm də global səviyyədə nüfuzunun, təsir imkanlarının artması təkəə Yaxın Şərqdə deyil, dünya geosiyasi arenasında güc balansını təmin etməkdədir. Azərbaycan da çox da uzun olmayan müstəqillik tarixində geniş potensialı malik etibarlı strateji tərəfdaş ölkəyə çevrilib".

Onun sözlərinə görə, Ümmümilli Liderimiz Heydər Əliyevin 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıtmasından sonra Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin mədəni-ideoloji əsasını "bir millət, iki dövlət" prinsipinin təşkil etməsi iki qardaş ölkəni kifayət qədər təsirli vahid gücə çevirməyə başladı: "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu böyük məharətlə davam etdirərək Türkiyə ilə münasibətlərinin hərtərəfli inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirir. Cənab İlham Əliyevin və cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyi sayəsində Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri tarixinin ən yüksək inkişaf səviyyəsinə çatdı".

Elşad Mirbəşiroğlu vurğulayıb ki, 2021-ci il iyun ayının 15-də Şuşa şəhərində Azərbaycan və Türkiyə arasında mütəfəkkirlik münasibətləri haqqında imzalanmış bəyannamə münasibətlərin inkişafının yeni mərhələsinə müəyyənləşdirdi: "Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması Azərbaycan və Türkiyə hərbi-siyasi, iqtisadi sahələrdə mütəfəkkirliklərinin rəsmiləşdirmiş oldular. Şuşa Bəyannaməsinə əsasən Azərbaycan və Türkiyə qarşılıqlı şəkildə biri-birinin təhlükəsizliyinin təmin olunması ilə bağlı öz üzvlərinə öhdəlik götürmüş oldular. Bu, Azərbaycan-Türkiyə birliyi, iki qardaş ölkənin vahid güc olması haqqında dünya üçün olduqca təsirli bir mesaj idi. Beləliklə, Şuşa Bəyannaməsi Azərbaycanla Türkiyə arasında bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığın dinamik inkişafını və səmərəsini şortləndirəcək başlıca amil rəlundə çıxış etməkdədir".

Konfransın sonunda xatirə fotosu çəkilir.

Konfrans iştirakçıları Şuşa şəhərində aparılan tikinti-quruculuq işləri ilə tanış olublar. Daha sonra Yuxarı Gövhər ağa məscidi və Saatlı məscidini ziyarət edib, Ümmümilli Liderimizin 100 illik yubileyinə həsr olunan "Heydər Əliyev və Qarabağ" fotosərgisinə və XIX əsrin ensiklopedist alimi Mir Möhsün Nəvvab Qarabağiyə həsr olunmuş sərgiyə baxış keçiriblər.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Şərqi Zəngəzurdan reportaj

Uca dağlar, yamyaşıl örpəyə bürünmüş meşələr, gur çaylar, buz kimi bulaqlar, dolanbac yollar, bir sözlə, cənnət-məkan...

Bu əsrarəngiz mənzərəni sadəcə seyr etmək insanın ruhunu oxşayır. Sanki, rəssamın peyçajına baxıb xəyallara dalmısan. Amma bu ecəzkarlıq, təbiətin gözəlliyi göz önündə canlandıqca, bəlli olur ki, burada həyat qaynayır. Hər kəsi təbii füsunkarlığına heyran qoyan bu məkan Şərqi Zəngəzurun əzəmətli dağları qoynunda qərar tutan Laçındır...

O, Laçın ki düz 31 il düşmən tapdağında inlədi, tar-mar edildi, daşı-divarları söküldü, dağıldı. Amma Hayastanı 44 günə qarşısında diz çökdürən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev cəmi 1 ilə bu yurdu Böyük qayıdışın möhtəşəm quruculuq mərkəzinə çevirdi. İndi Laçın həqiqətən də cənnəti xatırladır və barbar haylara, onların havadarlarına gözdağı verir.

Tikinti bumu, qaynayan həyat, əsrarəngiz gözəllik

Dolanbac yolları qalxıb Laçın şəhərinə daxil olduqda açıq-aydın görürsən ki, şəhər Azərbaycan xalqının, dövlətin quruculuq özminin daha bir nümunəsinə çevrilib. Böyük zəfərimizdən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə başlanan tikinti-quruculuq və bərpa işləri Laçında da sürətlə həyata keçirilir.

İlham Əliyevin qurduğu yeni Laçın düşməne gözdağı, Azərbaycanın möhtəşəm quruculuq ünvanıdır

zillərində görüşüb söhbətəldik, 31 ildən sonra öz doğma yurdlarına dönmək üçün laçınlılar keçirdikləri sevinc hissələrini bizimlə bölüşdülər və bu xoşbəxtliyi onlara yaşadan İlham Əliyevə alqış etdilər.

Qəzetimizin əvvəlki saylarında bu barədə reportajlarımızı təqdim etmişik. Budəfəki reportajımızı isə şəhərdə görülən və görülməli işlərə, reallaşacaq möhtəşəm layihələrə həsr edirik.

masi nəzərdə tutulub. Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Fuad Hüseynov bildirdi ki, Laçın şəhərinə 700-dək ailənin, rayonun Zabux və Sus kəndlərinə 400 ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulub.

Laçın şəhərində yaradılan "ağıllı su" sistemi

İşğal dövründə Laçın şəhərinin içməli su və kanalizasiya infrastrukturunu dağıdılaraq yarasız vəziyyətə salımb. 2022-ci il avqust ayının 26-da şəhər Azərbaycan Ordusunun tam nəzarətinə keçəndən sonra "Azərsu" tərəfindən su mənbəyi, magistral su kəməri və digər hidrotexniki qurğularda təfəş işləri aparılıb.

Məlum olub ki, Laçın şəhərini içməli su ilə təmin edən subartezian quyuları, nasos stansiyası, magistral kəmərlər və digər hidrotexniki qurğular məqsədlə sıradan çıxarılıb, nasoslar sökülərək aparılıb.

Memar Elnur Abdullayev deyir ki, Laçın şəhəri ərazisində inzibati binaların su təminatı məqsədilə yaxınlıqdakı dəniz səviyyəsindən 1840 metr hündürlükdə olan Xurmalan kəndindən 8900 metr uzunluğunda su xətti çəkilib. Həmin su xəttinin çəkilişində 20 min kubmetr torpaq işləri görüldü.

"Azərsu"dən aldığımız məlumata əsasən, ümumilikdə şəhəri su ilə təmin edən 11 km uzunluğunda magistral su kəmərinin yarasız vəziyyətə salınmış hissələri bərpa edilib. Şəhər ərazisində 5,5 km uzunluğunda paylayıcı su xətləri çəkilib. Eyni zamanda Zabux kəndinin mövcud su mənbəyi və 6 km uzunluğunda magistral su kəmərinin yarasız hissələri bərpa edilib.

Laçın şəhərinin perspektiv inkişafı nəzərə alınmaqla 18 min nəfərin tələbatının ödənilməsinə hesablanmış içməli su təchizatı, yağış və tullantı sularının idarə olunması sisteminin yaradılması üzrə layihəsmeta sənədləri "Bakı Abadlıq Xidməti"nin sifarişli "Hidroloq" tərəfindən hazırlanıb. Layihəyə uyğun olaraq Laçın şəhərini dayanıqlı və keyfiyyətli içməli su ilə təmin etmək məqsədilə Sus kəndi yaxınlığındakı mövcud 6 subartezian quyusu bərpa edilib. Bundan başqa, Laçın şəhərində məskunlaşacaq əhəlinin, idarə və müəssisələrin, ictimai-iaşə və turizm obyektlərinin fasiləsiz su təminatı məqsədilə şəhər ərazisində ümumi tutumu 4 min kubmetr olan 9 abarın, 1 sətəmliyəyi qurğunun tikintisi davam etdirilir.

Elnur Abdullayev deyir ki, demək olar ki anbarları və yağış sularının toplanma anbarlarının tikintisi başa çatıb. Təmizləyici qurğuda isə nasosların quraşdırılma prosesi gedir.

Laçın şəhərində yaradılan yeni infrastruktur "ağıllı su" sistemi əsasında idarə olunacaq. Layihə çərçivəsində hər bir infrastruktur elementi SCADA sistemilə təmin ediləcək. Subartezian quyularının işi vəziyyəti, anbarların səviyyəsi, paylayıcı şəbəkədə hidravlik rejimlər və digər proseslər SCADA sistemləri vasitəsilə onlayn rejimdə tənzimlənəcək.

Uca zirvələrdə yanan çıraqlar düşmənin bağrını yarı

Otuz bir il öncə çıraqları sönmən Laçında indi gur yanan işıqlar düşmənin bağrına od vurur. Şəhərin elektrik sistemi tam hazır. Prezident İlham Əliyev Şərqi Zəngəzur səfərində "AzərEnerji" ASC-nin inşa etdiyi "Laçın" şəhər və 110/35/10 kv-luq "Qorçu" yarımstansiyalarının açılışını edib.

Laçın şəhərinin və ətraf kəndlərin Azərbaycanın ümumi enerjisi təminatına qoşulması, dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi üçün şəhərin cənub girişində tikilən 110/35/10 kv-luq "Laçın" şəhər yarımstansiyası rəqəmsal qaydada ən müasir texnologiyalarla istifadə olunmaqla ərəşəyə gətirilib. Paralel olaraq, Laçın şəhərinə "Qubadlı" yarımstansiyasından başlayaraq və "Güləbird" Su-Elektrik Stansiyasından keçməklə ümumilikdə 40 kilometr məsafədə 110 kv-luq ötürmə xətti çəkilib.

Strateji əhəmiyyətli "Laçın" şəhər yarımstansiyasında ən müasir avadanlıqlardan ibarət 110 kv-luq açıq paylayıcı qurğu və rəqəmsal idarəetmə mərkəzi tikilib. 35 kv-luq və 10 kv-luq qapalı paylayıcı qurğularla təchiz olunmuş idarəetmə Mərkəzində yaradılan SCADA dispetçer idarəetmə sistemi rəqəmsal qaydada enerjisi təminatı mərkəzi SCADA sistemində inteqrasiya olunub. Yarımstansiya ərazisində əməkdaşlar üçün xüsusi yataqxana korpusu tikilib.

İşğal və Zəfər muzeyləri, həmçinin Həkəri çayı sahilində çimərlik yaradılır

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, işğaldan azad edilmiş

macda yerləşir. Buradan Laçın şəhərinə, ətrafdakı dağlara gözəl mənzərə açılır. Kompleks əsas yol şəbəkəsinə və şəhərin mərkəzinə yaxın məsafədə yerləşir.

Muzeyin binası əzəmətli və estetik gözəlliyi ilə fərqlənən memarlıq quruluşuna malikdir. Belə ki, binanın tənəpən yamacına doğru uzanması sabitlik və dayanıqlılığını ifadə edir. Beş mərtəbədən ibarət olacaq muzeyin birinci mərtəbəsində bilet satış mərkəzinin yerləşdiyi geniş foyenin və inzibati otaqların yaradılması nəzərdə tutulur. İkinci mərtəbədə işğal muzeyi, üçüncü mərtəbədə kafə, dördüncü mərtəbədə isə Zəfər muzeyi yaradılacaq. Sonuncu - beşinci mərtəbədə istirahət zalı və kitab mağazasından ibarət olan və yuxarı hissədən binaya giriş təmin edən foye yerləşəcək.

Kompleksin ərazisində şəhərin dağıdılmış bir çox tarixi və mədəni abidələrinin qalıqlarının nümayiş etdiriləcəyi Memorial Park salınacaq. Memorial Parka daxil olan dağntılar bədii instalyasiyalarla zənginləşdirilərək açıq səma altında muzeyə çeviriləcək.

Memar onu da bildirdi ki, yerli sakinlərin yayda asudə vaxtlarını keçirmələri üçün Həkəri çayının sahilində bulvar, bundan başqa, çayın yatağı bir qədər genişləndirilərək çimərlik ərazisi də yaradılıb. Laçın

şəhərində əyləncə və turizm mərkəzləri də inşa olunacaq. 960 şagird yerli orta məktəp isə yeni tədris ilinə hazır olacaq.

Beləliklə, söylənilən bütün fikirlərə, gözəl gördüyümüz möhtəşəm mənzərəyə və şahidlik etdiyi-

rayon və şəhərlərdə işğal və Zəfər muzeyləri kompleksləri yaradılır. Belə muzey komplekslərindən biri də Laçında inşa edilir.

Memar deyir ki, Prezidentin səfəri zamanı layihə təqdim edilib. Belə ki, əvvəllik 28 May küçəsi üzərində olan məhəllədə qurulacaq kompleks işğal və Zəfər muzeylərindən, dağntıların nümayiş etdiriləcəyi Memorial parkdan ibarət olacaq. Kompleksin loqosu əsrarəngiz gözəlliyi və təbii zənginliklərə malik Laçın rayonu ərazisində geniş yayılmış ardıc ağaclarını simvolizə edir.

Ümumi sahəsi 3,5 hektar olacaq kompleks üçün seçilmiş ərazi ya-

zəm tikinti-quruculuq işlərinə əsasən deyərək ki, tezliklə Laçın nənki Azərbaycanın, eləcə də Qafqazın ən dilbər guşələrindən birinə çeviriləcək. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, cənnətin əgər təsviri varsa, Laçın bunun eynisidir.

Bu xoş duyğularla Laçını gözəməkdə davam edirik. Yolumuz isə burada hər kəsə 24 saat xidmət göstərən modul tipli xəstəxanadır...

(Ardı var)

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Bakı-Laçın-Bakı

May ayının 28-i, Müstəqillik Günündə, yeni Azərbaycan xalqı üçün rəmzi mənə daşıyan gündə Prezident İlham Əliyevin Şərqi Zəngəzur səfəri çərçivəsində Laçında görülən işlərlə tanış olmağı, bir sıra obyektlərin açılışını etməsi,

Kommunal xətlər torpağın alt qatı ilə çəkilib, mənzillər internetlə təmin edilib

Şəhər təzədən ayaq basdıqımız Laçın şəhərində həqiqətən də həyat qaynayır. Gözəl təbiət, hündür dağlar, zövqlə tikilmiş müasir evlər. Laçının yeni siması onu göstərir ki, insanlar burada çox rahat şəkildə yaşayb xoşbəxt ömür sürəcəklər.

Şəhəri bir qədər gözib dolaşdıqdan sonra həyata keçirilən layihələr barədə geniş məlumat almaq üçün "Bakı Abadlıq Xidməti"nin memarı Elnur Abdullayevlə söhbətəldirik.

Memar deyir ki, işğaldan öncə Laçın şəhərində 2020 Fordi ev, 28 ümumi yaşayış evi olub. İşğal zamanı isə bu evlərin 1500-dən çoxu dağntılara məruz qalıb. Ötən ilin sentyabr ayında şəhərin baş planına uyğun olaraq yeni evlərin tikintisi başlanılıb. İlk olaraq bərpaya yararlı evlərdə əsaslı təmir işləri aparılıb. Şəhərin daxilində elektrik, yağış suları və kanalizasiya, rabitə və magistral qaz xətləri müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq torpağın alt qatı ilə çəkilib.

Yaşayış binaları isə mərhələli şəkildə inşa edilib. Birinci mərhələdə tikilən evlərdə bütün işlər tamamilə yekunlaşıb. Hazırda mərhələli şəkildə həyətəyeni sahələrdə abadlıq işləri aparılır.

Qeyd edək ki, iyunun 14-də Laçın şəhərinə daha 22 ailə (72 nəfər) köçürüldü. Bununla da ilkin mərhələdə Laçın şəhərinə köçürülən ailələrin sayı 44-ə çatıb. Bu ayın sonunadək daha bir neçə ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulub.

Ümumiyyətlə, bu ilin sonunadək ümumilikdə 2 minə yaxın məcburi köçkün ailəsinin, yəni 10 minə yaxın keçmiş məcburi köçkünün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında öz doğma el-obalarına qayıdışı və daimi məskunlaşdırıl-

eləcə də bir qrup laçınlı ilə görüşüb onlara yeni mənzillərinin açarlarını təqdim etməsi təkcə keçmiş məcburi köçkünlərin deyil, bütün Azərbaycan xalqının ürəyini dağa döndərdi. Həmin gün Laçın şəhərinə 20 ailə köçürülmüşdü.

Həmin zaman Prezident bildirmişdi ki, bu gün yeni Laçın şəhərinin yeni siması müstəqilliyimizin nə qədər güclü olmasını bir daha göstərir. Çünki cəmi 7-8 ay ərzində şəhərin böyük hissəsi tamamilə yenidən qurulub və sizin soruncamınıza verilir. İlk 20 ailə artıq Laçında yerləşib və iyun ayının sonuna qədər əlavə bir çox ailələr gələcək.

Beləliklə, birinci mərhələdə Laçında 4 minə yaxın, bəlkə də çox insan yaşayacaq. Bütövlükdə 7-8 ay ərzində 700 bina inşa edilib, onlardan 620-si Fordi yaşayış binası, 9 çoxmənzilli binaadır.

Beləliklə, artıq 764 ailə Laçın şəhərində yaşaya bilər. Amma bu, hələ tam proqram deyil. Laçın şəhərinin baş planı hazırlanıb. Laçın şəhərində ikinci mərhələdə görülməli işlərlə bağlı dövlətin çox dəqiq təsəvvürü var. Bu layihələrin reallaşması Laçını həqiqətən cənnətə çevirəcək və ilin sonuna qədər daha çox insan burada yaşaya biləcək.

Biz də Laçına səfərimiz zamanı şəhərin ilk sakinləri ilə yeni mən-

Azərbaycanın QURTULUŞ salnaməsi: Heydər Əliyevdən İlham Əliyevə

30

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Programının təsdiqi haqqında" sərəncam imzalayıb. Dövlət programının məqsədi davamlı iqtisadi artımı təmin etməklə, vətəndaşların həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmaqla Naxçıvanın sosial-iqtisadi inkişafına nail olmaqdır. Muxtar respublikanın hərtərəfli inkişafını hədəfləyən yeni programın icrası mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Mövzu ilə bağlı Milli Məclisin deputatlarının fikirlərini öyrəndik. Deputatların sözlərinə görə, bu sərəncam son yüz ildə Naxçıvanın inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş ilk hələ böyükmiqyaslı dövlət proqramıdır.

Qədim diyarın müasir yol xəritəsi

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti, Milli Məclisin deputatı, akademik İsa Həbibbəyli bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Programının təsdiqi haqqında" 5 iyun 2023-cü il tarixli sərəncamı dövlət başçımızın müstəqil dövlətimizin ayırlmaz tərkib hissəsi olan, qədim tarixə malik bu diyarın bütün istiqamətlər üzrə müasir inkişafının təmin olunmasına göstərdiyi böyük qayğı-nın və dəstəyinin əməli ifadəsidir: "Naxçıvanın muxtar respublika olduğu son yüz il ərzində bu regionun inkişaf etdirilməsinə dair indiki miqyasda dövlət proqramı heç vaxt qəbul edilməyib. Bu, regionun geosiyasi və tarixi-coğrafi şəraiti, habelə təbii resursları və iqtisadi imkanları nəzərə alınmaqla, Naxçıvan Muxtar Respublikasının hərtərəfli müasir inkişafına və perspektivlərinə hesablanmış mühüm əhəmiyyətə malik birinci sanballı dövlət proqramıdır".

Deputatın sözlərinə görə, dövlət proqramı xarakterini və mahiyyətini etibarlı Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeni tarixi mərhələ üzrə strateji inkişaf konsepsiyasıdır: konsepsiya siyasi və iqtisadi cəhətdən mükəmməl şəkildə, hərtərəfli surətdə əsaslandırılıb. Dövlət proqramında öksini tapmış inkişaf strategiyasının həyata keçirilməsinin 11 istiqamət üzrə ən əlverişli və münasib icra mexanizmləri və maliyyə mənbələrinə müəyyən edilib. Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, muxtar respublikanın inkişafının siyasi-iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması zamanı elmi prinsiplərə də istinad edilib. Bütün bunlara görə, dövlət proqramı muxtar respublikanın inkişafının siyasi-iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış və elmi baxımdan hərtərəfli işlənilmiş hazırlanmış mükəmməl yol xəritəsidir. Bu mühüm dövlət proqramı növbəti muxtar respublikanın yenidən qurulmasına, sözün tam mənasında hazırkı mərhələdə yeni Naxçıvanın meydana çıxmasına imkan yaradacaq. Bu baxımdan genişmiqyaslı dövlət proqramı Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeni tarixi dövrünün və müasir inkişafının baş planıdır.

Dövlət proqramında Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeni tarixi mərhələdəki müasir inkişafının təmin edilməsi baxımından nəzərdə tutulmuş mühüm iqtisadi tədbirlər kifayət qədər iri həcmə və geniş perspektivə malik olan əhəmiyyətli layihələrdir: "Dövlət proqramında öksini tapmış Naxçıvan İqtisadi Zonasının yaradılması muxtar respublikanın inkişaf konsepsiyasının ana maddəsidir. Bu, dövlət proqramının "Mövqəcdə reallıqlar" bölməsində düzgün şəkildə ifadə edildiyi kimi, regionun "xarici dövrlərlə sərhəddə yerləşməsi nəzərə alınmaqla, Naxçıvan Muxtar Respublikasında vergi və gömrük güzəştləri müəyyən edilməklə, rəqəbətpəqəbiyyətli ticarət qovşağının yaradılması imkanının dəyərliyəndirilməsi" deməkdir".

Akademik vurğulayıb ki, Azərbaycanla hələlik yalnız Ələt Azad İqtisadi Zonasının mövcud olduğunu nəzərə alsaq, Naxçıvan İqtisadi Zonası ölkəmizin müasir inkişaf xəritəsində ən yeni ünvanlardan biri olacağı təsəvvürünü yaradır. Onun sözlərinə görə, Ələt Azad İqtisadi Zonası üçün beynəlxalq dəniz ticarət limanları və Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu əlverişli imkanlar yaratdığı kimi, xarici dövrlərlə qonşu olması, regionun Qorbə və Şorqə doğru açıq pəncərə funksiyasını yerinə yetirməsi də Naxçıvan İqtisadi Zonasının geniş üfüqlərini nəzərə çarpdırır. Dövlət proqramında iqtisadi zonalar üçün sənayevi olan vergidən və gömrük rüsumlarından azad edilmiş güzəştlərinin tətbiq olunacağına nəzərdə tutulmuş Naxçıvan İqtisadi Zonasına paytaxtımızdan və digər regionlarımızdan başqa, qonşu dövrlərlə sahibkarların da sarmaya qovşağının proqnozlaşdırılması imkan yaradacaq. İsa Həbibbəylinin fikrinə görə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa şəhəri və ətraf ərazisi küllüklü günlərinin kömiyyət göstəricisi etibarlı ölkə üzrə

li subyektlər, yaxın xarici qonşular və hətta uzaq tərəfdaşlarla daha yaxından bağlanmasına əhəmiyyətli töhfə verə bilər.

"Eyni zamanda iqtisadi zonaların geniş əraziləri əhatə etdiklərini nəzərə alsaq, Naxçıvan İqtisadi Zonasının da muxtar respublikanın böyükmiqyaslı infrastrukturuna malik iqtisadi mərkəz funksiyasını həyata keçirəcəyini əyani şəkildə göz önünə gətirir. Naxçıvan İqtisadi Zonası muxtar respublikanın ən iri iqtisadi-mədəni ərazisi olacaq. Naxçıvanın hansı tərəfində salınacağından asılı olmayaraq, bu iqtisadi zona muxtar respublikanın bütün regionlarının inkişafı üçün əsas hərəkəticisi qüvvə rolunu oynayacaq", - deyərək deputat qeyd edib.

rekord imkanlara malikdir. Düşünürəm ki, dövlət proqramının imkanları hesabına Culfa rayonu ərazisində alternativ "yaşıl enerji"ni küllüklü günlərin potensialı hesabına daha da artırmaq olar. Dövlət proqramında nəzərdə tutulduğu kimi, bərpəolunan alternativ enerjinin Naxçıvandan Türkiyəyə, oradan da Avropaya ixrac edilməsi real iqtisadi səmərəyə və bilən potensialı işə salması deməkdir. Uzun illər ərzində sort içli qəndir elektrik enerjisi qitələrinin əziyyətlərinə dözməli münasibət bəsləməyi sınaqdan çıxarmış Naxçıvan Muxtar Respublikası üçün yeni tarixi mərhələdə Avropaya enerji ixrac edən bir regiona çevrilmək ölkə üçün, eləcə də beynəlxalq münasibət

görə maliyyə ödənişlərinin həcmi xeyli dərəcədə azalacaq. Naxçıvanın Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri şəbəkəsinə qoşulması Azərbaycan qazının ölkəmizin ayrılmaz tərkib hissəsi olan bu diyara da gəlib çatmasını təmin edəcək. Ən əsası isə İqdir-Dilucun-Sədərək qaz kəmərinin çəkilməsi və istifadəyə verilməsi ilə Naxçıvan maye qazdan istifadəyə görə İrandan asılılıqdan xilas olacaq. Son on ildə bu sahədə qonşu ölkə tərəfindən yaradılmış bəzi sünü gərginliklər regionun qaz təminatı riskindən xilas edilməsinin zəruriliyini nəzərə almağı tələb edir. Bu baxımdan Naxçıvana qazın ölkəmizin Türkiyə ərazisindən təmin edilməsi mühüm əhəmiyyətə malikdir", - deyərək deputat deyib.

İsa Həbibbəyli həmçinin vurğulayıb ki, "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Programı" inkişafın müasir səviyyəsi üçün yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanmasına yeni tələbat doğuracaq: "Azərbaycanın ən qabaqcıl ali təhsil ocaqlarından biri olan Naxçıvan Dövlət Universitetinin geniş potensialı istənilən yeni ixtisas üzrə kadrların hazırlanmasına şərait yarada bilər. Dövlət proqramının uğurla həyata keçirilməsi məqsədi Naxçıvan Dövlət Uni-

standartlarına əsaslanan yüksək sosial rifah cəmiyyətinə malik daha qüdrətli dövlətin formalaşması artıq zərurətə çevrilib. Bu məqsədlə möhtərəm Prezident 2021-ci il 2 fevral tarixli sərəncamı ilə "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"i təsdiq edib və sonədələ prioritet və yüksək iqtisadi artım, daxili və xarici təsirlərə dayanıqlılıq təmin etməklə, artan rəqəbətpəqəbiyyətli iqtisadiyyat quruculuğunu ilk milli prioritet kimi müəyyən edib. Həmin cənab Prezident hədəf kimi müəyyən edib ki, davamlı və yüksək iqtisadi artım dinamik və inklüziv cəmiyyətin formalaşmasına xidmət etməli, hər bir vətəndaş öz həyatında bu inkişafı hiss etməlidir".

Deputat qeyd edib ki, sonədə əsasən, uzumüddətli dövrdə əsas məqsədimiz regionların inkişafını paytaxtın inkişaf səviyyəsinə uyğunlaşdırmaqdır: "Bunun üçün isə regionlarda iqtisadi aktivlik daha da artırılmalı, mövcud iş qüvvəsi və bütün resurslar tamamilə iqtisadi dövriyyəyə cəlb edilməlidir. "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Programının təsdiqi edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı da ilk növbədə məhz bu milli hədəflər çərçivəsində qiymətləndirilməli, sonədə cənab İlham Əliyevin özünün rəhbərliyi və birbaşa nəzarəti altında Naxçıvanda bu günə qədər əldə edilən uğurların yeni situasiyaya transformasiyası və davamlılığının təmin edilməsi imkan kimi baxılmalıdır".

Bəhrüz Məhərrəmov deyib ki, qədim və tarixi keçmişə malik olmasına, digər bölgələrimizlə bərabər özünəməxsus inkişaf yolu keçməsinə baxmayaraq, sirsir deyil ki, Naxçıvan XX əsrin 60-cı illərində, daha konkret desək, 1969-cu ilə qədər çox aşağı iqtisadi göstəricilərə malik olmuş, sözün əsl mənasında, mərkəz diqqətindən kənard qalmışdır: "Yalnız Ulu Öndərin siyasi hakimiyyətə gəlişi və dahi liderin çoxşaxəli fəaliyyəti sayəsində digər regionlarımız kimi, Naxçıvanın da sosial-iqtisadi inkişafının möhkəm bünövrəsi qoyulmuşdur. Ulu Öndərin siyasi hakimiyyətdən uzaqlaşdığı dövrdə muxtar respublika üzün yenidən ağır dövr başlamış, yalnız 1991-ci ildən etibarən tədricən ağır durum sönmüşdür. Cənab İlham Əliyevin hakimiyyəti illərində, xüsusən 2004-cü ildən Naxçıvanın sosial-iqtisadi inkişafının möhkəm bünövrəsi qoyulmuşdur. Görülən tədbirlər səmərəli olmuş, iqtisadiyyatın inkişafı yeni iş yerlərinin və müəssisələrin yaradılması, kommunal və sosial infrastruktur təminatı səviyyəsinin yüksəlməsi ilə nəticələnmiş, perspektiv içün zəruri olan bütün iqtisadi və sosial infrastruktur yaradılmışdır".

Deputat həmçinin vurğulayıb ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində beynəlxalq təcrübələrin tətbiqi göstərir ki, bu gün milli prioritetlərə qarşıya qoyulmuş yüksək və ədalətli sosial təminat, inklüziv cəmiyyət, inkişafdan hər bir vətəndaşın bəhrələnməsi kimi vəzifələrə yeni çağırışlar fonunda baxış zərurəti yaranıb: "Xüsusən son illər ərzində regionların potensialından istifadənin səmərəliliyini və iqtisadiyyatın rəqəbətpəqəbiyyətliliyini artırılması, "yaşıl iqtisadiyyat"ın formalaşdırılması, innovativ yanaşmaların tətbiqi kimi məsələlərin öndə çəkilməsi yeni həll variantları tələb edir. Digər tərəfdən, Azərbaycanın əldə etdiyi qələbələrini notisi olaraq formalaşan konfiqürasiya, Azərbaycanın Şorqəli Qarbin qovşağında kommunikasiya xəlinə çevrilməsi, o cümlədən Zəngəzür dəhlizinin açılması Naxçıvan Muxtar Respublikasının qarşısında illərdə inkişafı üçün geniş imkanlar yaratmışdır. Dövlət proqramı da məhz yaranmış tarixi fürsətlərdən səmərəli formada yararlanmaq üçün bölgənin sosial-iqtisadi inkişafı ilə əlaqədar tədbirlərin, həmçinin kompleks proqramların hazırlanması və icrasının davam etdirilməsinin əlaqəli, mərkəzləşmiş və kompleks formada təmini üçün qəbul edilib".

Bəhrüz Məhərrəmov vurğulayıb ki, proqram özündə 13 vacib çağırışı əhatələyir ki, bu hədəflər Naxçıvanda iqtisadi və sosial sahələrdə əldə olunan nailiyyətlərin daha da möhkəmləndirilməsi, eləcə də regionun potensialından istifadənin səmərəliliyini və iqtisadiyyatın rəqəbətpəqəbiyyətliliyini artırılması üçün müasir çağırışlara və yanaşmalara əsaslanan zəruri addımların atılması təmin edəcək.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

GDU-da Milli Qurtuluş Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir

Gəncə Dövlət Universitetində (GDU) 15 İyun - Milli Qurtuluş Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir.

Dövlət himni səsləndirildikdən sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan mərd oğullarımızın əziz xatirəsinə bərdəqləlik şükütlə yad edilmiş, Ulu Öndərin zəngin və çoxşaxəli fəaliyyətinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilmişdir.

Tədbiri giriş sözü ilə universitetin rektoru Yusif Yusibov açaraq Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılmış Milli Qurtuluş Gününün əhəmiyyətindən və Ulu Öndərin xalqımız, dövlətçiliyimiz qarşısındakı tarixi xidmətlərindən danışıb. Qeyd etmişdir ki, Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 15-də hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan tarixində yeni bir səhifə açdı. Ulu Öndərin xilaskarlıq missiyası ölkəni məhv olmaqdan, parçalanmaqdan xilas etdi. Azərbaycanın sabitlik yarandı, xalq dövlətə inamı möhkəmləndi. Məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycan qısa müddətdə sürətli inkişaf yoluna qədəm qoydu.

Tədbirdə universitetin Humanitar məsələlər üzrə prorektoru, dosent Gülsüm Fətəliyevanın "Xalqın və dövlətin qurtuluş günü", Ümumi tarix kafedrasının müdiri Etibar Musayevin "Ulu Öndər Heydər Əliyevin şah əsəri - Müstəqil Azərbaycan", Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı kafedrasının müdiri Səba Namazovanın "Tariximizin döyünən anı", Sosial fənlər kafedrasının baş müəllimi Üzeyir Balakışiyevin "Ulu Öndər Heydər Əliyevin milli dövlətçilik konsepsiyası", Azərbaycan tarixi kafedrasının baş müəllimi Eldar Mehdiyevin "Milli qurtuluş hərəkatının tarixi-siyasi əhəmiyyəti" mövzularında məruzələri dinlənilmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Lənkəranda Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyasından danışılmışdır

Lənkəran şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Milli Qurtuluş Gününə həsr olunan "Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası" adlı konfrans keçirilib.

Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin, Lənkəran Dövlət Universitetinin və Lənkəran-Astara Regional Təhsil İdarəsinin təşkilatlığı ilə baş tutan tədbir Ulu Öndərin və şəhidlərimizin xatirəsinin bərdəqləlik şükütlə yad olunması və Dövlət himninin səslənməsi ilə başladı.

Giriş nitqi ilə çıxış edən şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov 30 il əvvəlki tarixi dövrü geniş, əhatəli və məzmunlu şəkildə analiz edərək bildirdi ki, bu tarixi hər bir vətəndaşımızın, xüsusilə uşaqlarımızın və gənclərimizin dərindən öyrənməsi, bilməsi vacibdir. "Dövlətin müstəqilliyini itirmək, hətta tarix səhnəsindən silinməklə astanasında olduğu dövrü hər bir azərbaycanlının döyünən anıdır. Öyrənmək, analiz etməyi və baş verənlərdən nəticə çıxartması həyatı əhəmiyyətə malikdir" - deyən nitq sözügedən tarixi "milli varlığımızın təvəllüd günü" olaraq səciyləndirib. Taleh Qaraşov AXC-Müsavat hakimiyyəti dövründə ölkəmizin strateji cəhətdən əhəmiyyətli ərazilərinin itirildiyini, yeni ərazi itkiləri üçün real təhlükə yarandığını, nizami ordunun olmadığını və inflyasiyanın dərinləşdiyini vurğulayıb. İcra başçısı eyni zamanda dövlət quruculuğunun başlanmasına buraxılmasına, xarici siyasətdəki kobud səhvlərin və ifrat subyektivizm hallarının ölkəmizin dünya miqyasında təklənməsi ilə nəticələnməsinə diqqət çəkib.

Dövrün və baş verən siyasi proseslərin canlı şahidi kimi real mənzərəni konfrans iştirakçıları ilə bölüşən nitq oluqda ağır bir vəziyyətdə Azərbaycan xalqının təkidli tələbi ilə Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışını bildirdi, böyük siyasi ustalığı, dorin zəka, dövlətçilik təcrübəsi ilə Ulu Öndərin bütün maneələri aradan qaldırdığını və ölkəni dövlət böhranından xilas etdiyini vurğulayıb: "Heydər Əliyev qısa müddət ərzində Azərbaycanı öz vətəndaşları üçün sabitliyin, vətəndaş həmrəyliyinin, əmin-amanlığın hökm sürdüüyü, demokratik təsisatların fəaliyyəti üçün geniş şərait yaradıldığı bir ölkəyə, xarici sormayıcılar üçün isə əlverişli imkanlar açan, hərtərəfli əməkdaşlığa hazır olan bir tərəfdaş çevirdi".

Daha sonra LDU-nun dosentləri Zaur Məmmədov və Emin Məlikov, Darquba kənd orta məktəbinin direktoru Mais Kazimov müxtəlif istiqamətlər üzrə Ulu Öndərin xilaskar qayıdışı barədə məruzələr ediblər. Bildirilib ki, son dərəcə mürəkkəb və qarışıq bir şəraitdə Azərbaycan dövlətçiliyinin xilaskar kimi yenidən siyasi hakimiyyətə sükani arxasına keçən Heydər Əliyev güclü əzmi və iradəsi ilə ölkəmizi düşüdüğü ağır vəziyyətdən qurtarıb, qısa müddət ərzində beynəlxalq birliyin təməli qüvvəyə gətirildi. Bir əsrə ikinci dəfə milli dövlətçiliyi dağılmış təhlükəsi qarşısında qalan Azərbaycan xalqı yalnız Heydər Əliyev dühasına, sarsılmaz iradəsinə, əzminə, zəngin dövlətçilik təcrübəsinə və siyasi fəhminə arxalanaraq öz dövlətini qoruyub, qurub və möhkəmləndirib.

Sonda Ümummilli Liderin xilaskarlıq missiyasına həsr olunan videoçarx nümayiş etdirilib.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Naxçıvan yeni dövrünə qədəm qoyur

İsa Həbibbəyli vurğulayıb ki, Naxçıvan iqtisadi regionunun inkişaf etdirilməsi, Naxçıvan İqtisadi Zonasının fəaliyyət göstərməsi bu regionda nəqliyyat-logistika imkanlarının da genişləndirilməsi zərurətini yaradır: "Bu zərurət Prezident İlham Əliyevin uğurlu dövlət mərkəzində olan Zəngəzür dəhlizinin və Laçın dəhlizinin açılacağına da real tələbat yaradır. Zəngəzür dəhlizinin açılması ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Avropa və Asiyaya əlaqələndirən əsas nəqliyyat qovşağına çevriləcək. Eyni zamanda Naxçıvan İqtisadi Zonası faktoru ilə son illərin Azərbaycan-Türkiyə danışıqlarında aktiv yer tutan Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu üzərində Türkiyənin Qars şəhərindən İqdir-Aralıq Dilucu marşrutu vasitəsilə qardaş ölkəyə aid hissəsinin və Sədərək-Naxçıvan ərazi-sindəki davamının çəkilməsi məsələsinin həll edilməsi də zərurətə çevriləcək. Bu isə Naxçıvanın qərbdən Türkiyədən keçməklə Avropa ilə, şərqdən isə İran-Türkmənistan yolu ilə Asiya ölkələri ilə əlaqələndirilməsini təmin edəcək".

Dövlət proqramında Azərbaycanın ayrı-ayrı regionlarından aşağı bütüclü aviareylərin təşkil edilməsinin də nəzərdə tutulması Naxçıvanın ölkəmizin digər bölgələri ilə əlaqələndirilməsinə əlverişli imkanlar yaradacaq. Bu cəhətdən uzun illər ərzində fəaliyyət göstərmiş Naxçıvan-Gəncə aviareylərinin bərpə olunmasından başqa, Naxçıvan-Qorbə, Naxçıvan-Lənkəran hava marşrutlarının açılması da fayda verə bilər.

"Təqdim olunan dövlət proqramında "elektrik enerjinin istehsalı və ixrac üzrə mövcud potensialdan istifadə etməklə yeni bərpəolunan enerji (əsasən günəş) stansiyalarının, həmçinin istilik-elektrik stansiyalarının tikintisi"nin ayrıca konkret maddədə ifadə edilməsi heç də təsadüfi deyil. Çünki Naxçıvan alternativ enerji mənbələri baxımından geniş təbii imkanlara malikdir. Coğrafiyaçı alimlər və astronomlar çoxdan sübut etmişlər ki, kontinental iqlimə malik olmasına baxmayaraq, il ərzindəki günəşli günlərin sayına görə Naxçıvan regionu Azərbaycanda ilk yerlərdən birini tutur. Ona görə də Naxçıvanda günəş enerjisinin istifadə etməklə alternativ enerjinin geniş miqyasda artırılıb inkişaf etdirilmək mümkündür", - deyərək müasirimiz qeyd edib.

İsa Həbibbəyli əlavə edib ki, dövlət proqramında günəş enerjisinin diqqət mərkəzinə çəkilməsi Naxçıvanda "yaşıl enerji"nin bu sahəsinin böyük həcmdə infrastrukturunun qurulacağına xəbər verir: "Hesablamalara görə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa şəhəri və ətraf ərazisi küllüklü günlərinin kömiyyət göstəricisi etibarlı ölkə üzrə

bətlər baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir".

Naxçıvanın ölkəmizin digər bölgələri ilə əlaqələndirilməsinə əlverişli imkanlar yaradılır

İsa Həbibbəyli bildirdi ki, çətin blokada səbəbindən muxtar respublikada turizm imkanlarından minimum səviyyədə istifadə olunub: "Halbuki Naxçıvan Muxtar Respublikasında turizmin bir neçə sahəsi özünün geniş imkanları ilə dünyanın bu sahə üzrə ixtisaslaşmış ayrı-ayrı ölkələri və regionları ilə rəqəbətlə girə bilər. Bu baxımdan dövlət proqramında Naxçıvan Muxtar Respublikasında ən müasir turizm infrastrukturunun yaradılmasının yer alması regionun rəqəbətpəqəbiyyətliliyini mühüm turistik məkana çevirməsinə əsas verə bilər. Dövlət proqramında öksini tapmış ekoturizm, sağlamlıq turizmi, qış və kənd turizmi diyarın inkişaf səviyyəsinə və simasını dəyişdirib inkişaf etdirən ən mühüm faktorlardandır. Naxçıvanda qədim Duzdağ mağaraları dünyada analoqu olmayan nadir sağlamlıq turizmi bazası hesab edilə bilər. Hazırda istifadədə olan Duzdağ mağarası duz mədəninin homin mağarasının yalnız bir hissəsini əhatə etdiyi üçün onun daha da uzadılması və genişləndirilməsi mümkündür. İkincisi isə Naxçıvan Duzdağında istifadə çətin olan dayandırılmış və hazırda istismarda olmayan başqa köhnə mağaralar da vardır ki, onlarda da sağlamlıq turizmi üçün münasib şərait yaradıla bilər. Ümumiyyətlə, Naxçıvan Duzdağı Azərbaycanın misilsiz sənətindədir".

Deputatın fikrinə, cənab turizmin təşkilatı baxımından Naxçıvanda Əshab-Kəhf mağaraları dünyada qəbul edilmiş müqəddəs ziyarətgahlardan sonra ən mühüm inanc yerlərindəndir: "Tanrıçılıqla islam dəyərlərinin özündə cəmləşdirən Əshab-Kəhf dünyanın əsas dini turizm mərkəzlərindən biri səviyyəsinə qaldırılı bilər. Tarix və mədəniyyət abidələri baxımından xüsusi zənginlikləri ilə seçilən Naxçıvan diyarı bu istiqamətdəki turizm sektorunun həcminin qat-qat artırılmasına şərait yaradacaq. Ağbulaq qış turizmi ilə Naxçıvanın turizm imkanları daha da genişləndirəcək. Deməli, "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Programı" qədim diyarın müasir turizm imkanlarına işıq salır".

Hazırkı şəraitdə dövlət proqramında öksini tapmış Türkiyənin Aralıq-Dilucu məntəqəsindən - Ümid körpüsünə qədər 18 kilometr magistral qaz kəmərinin çəkilməsi və muxtar respublikanın Türkiyənin qaz şəbəkəsinə birləşdirilməsi həm iqtisadi, həm də siyasi cəhətdən böyük əhəmiyyətə malikdir. "Əvvəla, bununla Naxçıvana ixrac edilən qaza

versitetində xarici dillər, iqtisadiyyat, beynəlxalq münasibətlər, turizm, menecment, muzeyşünaslıq və sair kimi ixtisaslı imkanların daha da genişləndirilməsi tələb edir".

Son illər Naxçıvan Dövlət Universitetində uğurla həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar burada yeni dövrün mütəxəssis hazırlığı tələbatına çevik münasibət bəsləniləcəyinə və mühüm nəticələr əldə ediləcəyinə inan yaradır: "Dövlət proqramında Naxçıvan Dövlət Universitetinin imkanlarının daha da genişləndirilməsinə dair müddəalar da kadr potensialının formalaşdırılması işinə nikbin baxmaq üçün tam əsas verir. Xüsusən Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində muxtar respublikada ilk ingilis dili təməllili məktəbin açılması onun əksini tapması Naxçıvanın ən müasir tələblər səviyyəsinə təqdim ediləcək yeni nəsil mütəxəssislərinin keyfiyyət dəyişikliklərini indidən görmək üçün bəs edir".

İsa Həbibbəyli bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Naxçıvanda Prezidentin Salahiyyəti Nümayəndəsi İnstitutunun fəaliyyəti başlanması və məqsədyönlü islahatlarla uğurla həyata keçirilməsi ilə regionda yeni inkişaf mərhələsinin başlanması təmin edilib: "Qədim diyar bu gün müasir inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Programı"nda öksini tapmış genişmiqyaslı tədbirlər, böyük maliyyə təvəllüdü infrastruktur layihələri muxtar respublikanın gələcəyini bütün reallıqları ilə təqdim edir. Bu dövlət proqramı vaxtilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin düşmən işğalından xilas etdiyi, yeni inkişafın möhkəm təməllərini atdığı, Prezident İlham Əliyev tərəfindən diqqət və qayğı ilə əhatə olunan Naxçıvan Muxtar Respublikasının çoxillik tarixində fərqli bir intibah dövrünün başladığını boyan edir. Şübhəsiz ki, dövlət proqramı uğurla həyata keçiriləcək, ölkəmizə böyük nailiyyətlər qazandıracaq, xalqımıza xoş günlər bəxş edəcək".

Dövlət proqramı nailiyyətlərə əlamətdar olacaq

Milli Məclisin deputatı Bəhrüz Məhərrəmov bildirdi ki, Vətən müharibəsindəki zəfərimiz, o cümlədən qələbəyə qədər və postmünaqişə dövründə uğurlu sosial-iqtisadi və siyasi addımların notisi olaraq qütblərəsi ziddiyyətlərin dərinləşdiyini hazırkı mürəkkəb mərhələdə Azərbaycanın güc və imkanlarının artacağı şübhə doğurmur: "Yeni geosiyasi situasiyaya uyğunlaşmaq, o cümlədən inkişaf və tərəqqinin davamlılığını təmin etmək məqsədilə iqtisadi suverenliyin möhkəmləndirilməsi və müasir həyat

Müasir Azərbaycanın qarantı

Güclü lider və peşəkar dövlət qulluqçuları

"Son 20 ildə dünya miqyasında Azərbaycan qədr sürətlə inkişaf edən ikinci ölkə yoxdur" - bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciətində ifadə edib.

Dövlət başçısı həmçinin bu gün "Qarabağ dirçəlir, Zəngəzur dirçəlir, biz öz doğma torpaqlarımızda qururuq, yaradıırıq. Qarabağın və Zəngəzurun bərpası missiyasını da uğurla icra edəcəyik. Necə ki Ulu Öndərin vəsiyyətini yerinə yetirərək öz doğma torpaqlarımızı azad etdik, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik, aprelin 23-də Azərbaycan-Ermənistan sərhədində sərhəd-buraxılış məntəqəsini qurduq, orada Azərbaycan bayrağını qaldırdıq, ərazi bütövlüyümüzü tam bərpa etdik, eləcə də mülki missiyamızı - bu gözəl diyarın bərpası missiyasını da şərəflə yerinə yetirəcəyik" - fikrini vurğulamaqla ölkənin gələcək inkişaf hədəflərinə də diqqət qoşub.

Prezidentin hədəflədiyi istiqamətlərdə nailiyyətlərin qazanılması yüksək texnoloji sahələrdə rəqabət qabiliyyətinin artırılmasını, insan kapitalının keyfiyyətinin yüksəldilməsi sahəsində inqilabi dəyişiklikləri, innovativ faktorların iqtisadi yüksəlişin başlıca mənbəyinə çevrilməsinə nəzərdə tutur. Bu məsələlərin həlli üçün dövlət, özəl sektor, vətəndaş cəmiyyətinin elm və təhsil institutlarının innovativ inkişaf vasitələrindən və müasir planlaşdırma və idarəetmə prinsiplərindən faydalanaraq, qarşılıqlı fəaliyyətinin təşkili zəruridir.

Eyni zamanda dünya birliyinin davamlı inkişaf ideyasını prioritet seçməsi və onu BMT-nin XXI əsrin gündəmində və digər sənədlərdə təsdiqləməsi dövlətlər qarşısında davamlı inkişafın əsasını təşkil edən sosial-iqtisadi tərəqqi və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində yeni vəzifələr qoyur. Yeni postindustrial (noofer) cəmiyyətdə zənginliyin ölçüsü maddi sərvətlər deyil, ilk növbədə ətraf mühitlə harmoniyada yaşayan insanın bilikləridir.

İnsan potensialının inkişafı məsələsi bu gün sosial sektor - təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və elmin modernləşməsinə yönəlik dövlət vəzifəsi kimi anlaşılmalıdır. Dövlət vəzifələri dedikdə, burada həm hökumət qurumlarının, həm də vətəndaş cəmiyyətini təmsil edən qeyri-hökumət təşkilatlarının və fərdi biznesin vahid milli proqramlar çərçivəsində müstəqil çalışmaları nəzərdə tutulur. Qloballaşma dövründə, insan imkanlarının həddindən artıq genişləndiyi bir dövəmdə insan potensialı mürəkkəb, rekord məqsədlərin seçilməsi, müasir mobillik formalarına hazır olmaq, geomədəni, geoiqtisadi və geosiyasi koordinatlarda düşünmək, öz perspektivlərinə yaradıcı yanaşmaq deməkdir. İnsan inkişafı üzrə sosial siyasətin başlıca vəzifəsi innovativ layihə və milli, regional inkişaf strategiyaları çərçivəsində müasir insan infrastrukturunun formalaşdırılmasıdır.

İnsan inkişafının yeni paradigması "həyat səviyyəsi" anlayışından "həyat keyfiyyəti" anlayışına keçidi zəruri edir. Doğrudan da, ancaq həyat keyfiyyətinin yüksəlmək, insanın şəxsi keyfiyyətləri ilə bağlı tələbləri və şərtləri dəyişməklə, müasir şəraitdə ölkələrin sosial-iqtisadi inkişafının birbaşa asılı olduğu insan potensialının keyfiyyətini artırma bilər.

Azərbaycan rəhbərliyinin son dövəmdə biliklərə və innovasiyalara əsaslanan, güclü, sosial dövlətin qurulmasına yönəlik strateji siyasi kurs yürütdüyü heç kimə sirr deyil. Ölkənin modernləşməsi vəzifəsinin ön

plana çıxması ilə insan potensialı problemi olduqca aktuallaşıb. Zamanında Azərbaycanda "neft qızılının insan qızılına" çevrilməsinə prioritet hədəf kimi müəyyənləşdirən Prezident İlham Əliyev bu hədəfə çatmaq üçün qaldırdığı, ərazi bütövlüyümüzü tam bərpa etdik, eləcə də mülki missiyamızı - bu gözəl diyarın bərpası missiyasını da şərəflə yerinə yetirəcəyik" - fikrini vurğulamaqla ölkənin gələcək inkişaf hədəflərinə də diqqət qoşub.

Son illər Azərbaycan əhalisinin insan potensialının ümumi keyfiyyəti nəzərəcarpacaq dərəcədə dəyişib. Bu, ölkə rəhbərliyinin insan potensialının inkişaf resurslarına düzgün və sistemli yanaşmasının nəticəsidir. Bu prosədə ölkədə dövlət qulluğu islahatlarının önəmli halqası və "kilid" məqamı kimi dəyərləndirilən vitse-prezident institutunun yaradılması və bu postda Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin də xüsusi rolu qeyd edilməlidir. Məhz Birinci vitse-prezidentin təşəbbüsləri ilə müsahidə edilən resurs yanaşma siyasətində Azərbaycan insan potensialının inkişafının idarəedilməsi sahəsində nüfuzlu beynəlxalq qurumların hesabata və reytinglərində lider mövqelərədək irəliləyib.

Təbii ki, bu istiqamətdə görülənli işlər də var və əsas hədəflər artıq müəyyənləşdirilib. Bu sırada ilk olaraq ölkənin modernləşməsinin aktorları olacaq qrupların, kreativ zümərənin, dövlət qulluqçularının potensialının artırılması məsələsi aktualdır. Əhalinin müxtəlif klasterlərində təmsil olunanların öz insan kapitallarını yeniləmək, ömür boyu təhsil almaq meyillərini stimullaşdırmaq sayəsində Azərbaycan təkə texniki-iqtisadi deyil, sosial və sosio-mədəni sahələrdə də modernləşmə imkanlarını bütövlükdə reallaşdıraraq uğurlu və innovativ insan inkişafı modelini təqdim etmiş olar. Qeyd olunan istiqamətdə uğur qazanmağın yeganə yolu kimi təhsil sistemlərində müasir təsnifatların (bilik, bacarıq, qabiliyyət, vərdislər) inkişafı, təkə özlə deyil, həm də dövlət sektorunda insan potensialının kapitalaşdırılması infrastrukturunun formalaşdırılması bütövlükdə reallaşdıraraq uğurlu və innovativ insan inkişafı modelini təqdim etmiş olar. Qeyd olunan istiqamətdə uğur qazanmağın yeganə yolu kimi təhsil sistemlərində müasir təsnifatların (bilik, bacarıq, qabiliyyət, vərdislər) inkişafı, təkə özlə deyil, həm də dövlət sektorunda insan potensialının kapitalaşdırılması infrastrukturunun formalaşdırılması bütövlükdə reallaşdıraraq uğurlu və innovativ insan inkişafı modelini təqdim etmiş olar. Qeyd olunan istiqamətdə uğur qazanmağın yeganə yolu kimi təhsil sistemlərində müasir təsnifatların (bilik, bacarıq, qabiliyyət, vərdislər) inkişafı, təkə özlə deyil, həm də dövlət sektorunda insan potensialının kapitalaşdırılması infrastrukturunun formalaşdırılması bütövlükdə reallaşdıraraq uğurlu və innovativ insan inkişafı modelini təqdim etmiş olar.

İctimai həyatın bütün sahələrində inkişaf templəri diqqətləri üzərinə çəkən, sözün həqiqi mənasında innovativ tərəqqi sərğiləyən Azərbaycan Respublikasının heç şübhəsiz ön böyük uğuru düzgün seçilmiş, dünyaya örnək ola biləcək iki liderinin bir-birini əvəzləməsi ilə yanaşı, həmçinin bu gün məntiqli, bir çox hallarda zamanın qabaqçaları genişspektrli islahatların nəticəsi olaraq formalaşdırılmış dövlət qulluğu sistemidir. O sistem ki, təkə hesabata vermir, eyni zamanda inkişaf siyasəti və onun məqsədlərinə, öz fəaliyyətinin nəticələrinə görə məsuliyyət və cavabdehlik daşıyır. Ölkədə dövlət qulluğu sistemində başlıca yeniliklərdən biri köhnə rekrutinq metodlarından yüksək peşəkarlığa malik mütəxəssis və rəhbərlərin hom də sistem daxilində yetişdirilməsi siyasətinə keçidə bağlıdır. Bütün bu uğurları, qazanılmış nailiyyətlərin davamlı olması isə eyni zamanda yeni idarəetmə paradigmasına malik, müasir reallıqlara cavab verən kadrların, ilk növbədə dövlət qulluqçularının yetişdirilməsinə bağlıdır. Bu günün dövlət qulluqçuları idarəetmədəki dəyişikliklərə hazır olmalı, bir çox hallarda dəyişiklikləri qabaqlamalı, ölkədə gerçəkləşdirilən "uğurlu strategiyamız" lokomotivi rolunda çıxış etməlidirlər. Bunun üçün öyrənmək, təhsil səviyyəsinin artırmaq, düşünmək, fikirləşmək, örnək vərdislərini təkmilləşdirmək, sosial məsuliyyəti və nəticə etibarilə şəxsiyyətin və bütövlükdə ölkənin rəqabət qabiliyyətini gücləndirmək lazımdır. Bu günün dövlət qulluqçusu yüksək səviyyəli peşəkar olmaqla yanaşı, həm də həmişəlik sahələrdə müəyyən biliklərə yiyələnmiş, geniş dünyagörüşü və mədəniyyətə, həmçinin milli, eləcə də global miqyasda sosial məsuliyyət hissəsinə malik bir şəxsdir. Kreativlik, innovasiyalara meyillilik kimi keyfiyyətlər də önəmlidir. Düzgün aparılan kadri siyasəti həm də bir növ ölkənin strateji ehtiyatlarının idarə edilməsi deməkdir. XXI əsrin əvvəli bütün dünyada insanın təşkilatda roluna və əhəmiyyətinə dair mövqeyi ilə fərqlənən konsepsiya və nəzəriyyələrin müxtəlifliyi ilə xarakterizə olunur. İstənilən təşkilatın idarə olunması müxtəlif sistemlərin qarşılıqlı təsirini nəzərdə tutur. Bu sistemlərin arasında ən fəali, qabaqçılı, digərlərini hərəkətə gətirəni dövlət qulluğu heyətinin fəaliyyətini idarəetmə sistemidir. Bazar münasibətlərinə keçən müasir Azərbaycan üçün bir çox sosial sahələrin islahatlaşdırılmasının nəzəri və metodoloji əsaslarının axtarışı səciyyəvidir. Nəticə etibarilə paradoksal vəziyyət yaranıb: bir tərəfdən, heyətin idarə edilməsinə elmi biliklər sistemi kimi nəzəri baxışlar mövcuddur, digər tərəfdən, dövlət təşkilatlarında karyera artımını və heyətin inkişafını idarəetmə sisteminin təkamül prosesini açıqlayan metodologiya və nəzəriyyə yoxdur.

Bu gerçəkliklərin fonunda Azərbaycan inkişafı olan inzibati islahatlaşdırma zamanı dövlət aparatının strukturu və funksiyaları optimallaşdırılıb, dövlət hakimiyyəti orqanları

nın kadr potensialının peşəkar səviyyədə inkişafının idarəetmə səmərəliliyinin artırılması təmin olunub. Dövlət idarəçiliyinin və mülki dövlət qulluqçularının peşəkar təliminin davamlı və ziddiyyətsiz normativ-hüquqi bazasının yaradılması prosesi uğurla davam etdirilir. Ölkədə bütövlükdə dövlət idarəçiliyi, özəlliklə də dövlət qulluğunun səmərəli inkişafında dövlət qulluqçularının islahatlar prosesində iştirakı, kadr ehtiyatı ilə səmərəli iş mexanizmlərinin formalaşması, dövlət qulluqçularının fasiləsiz təhsil mexanizmlərinin konkretləşdirilməsi, motivasiya səviyyəsinin yüksəldilməsi və fərqli motivasiya mexanizmlərinin tətbiqi, vahid vakansiyalar bazasının formalaşdırılması, dövlət qulluğu sahəsində vətəndaş-ictimaiyyət nəzarəti metod və formalarının gələcək inkişafına dəstək, peşəkar vərdislərin toplanması və ötürülməsi texnologiyası kimi mentorluq sisteminin inkişafına hesablanmış tədbirlər, dövlət qulluğunda yeni fəaliyyətdə səmərəliliyin əldə edilməsinin vacib şərti kimi onun səriştəli idarə edilməsi sisteminin qurulması, dövlət qulluğu institutunun inkişafı və təkmilləşdirilməsinə keyfiyyətli ekspert dəstəyinin təmin olunmasının önəmli rolu var. Birinci vitse-prezident institutunun fəaliyyətə başlaması ilə ölkəmizdə dövlət qulluğu təkə hüquqi və təşkilati deyil, həm də publik və sosial institut imicini qazana bilib. Bu gün dövlət aparatı qarşısında daha səmərəli, mobil və vətəndaşlara yönəlik, daim təkmilləşən instituta çevrilmək kimi bir çağırış var. Bu institutun başlıca kapitalı insanlardır. Peşəkar insanları uzunmüddətli karyeralarını dövlət aparatı ilə bağlamaları üçün dövlət qulluğu həm "daxil"dən, həm də "xaric"dən cəlbədi iş yerinə çevrilməlidir. Bunun üçün təbii dövlət qulluğunda yeni yanaşmaların tətbiqi zəruri tələb kimi qarşıya qoyulub. Öncə dövlət qulluğunun cəlbədi işəgötürən kimi formalaşması üçün tədbirlər gerçəkləşdirilib, dövlət qulluqçularının sosial təminatları ilə bağlı bir çox məsələlər həllini tapıb. Dövlət qulluğunun cəlbədiçiliyinin yüksəldilməsi məqsədilə dövlət aparatının təşkilati mədəniyyəti daha çevik proses deyil, nəticəyə yönəlik və innovativ yanaşmalara açıq duruma gətirilib. Eyni zamanda yeni çağırışlar fonunda dövlət qulluqçularının potensialı və bacarıqlarının inkişafı, həmçinin dövlət qulluğunda insan resurslarının idarə edilməsinə yönəlik texnologiyaların tətbiqinə başlanıb, meritokratiya prinsiplərinin gücləndirilməsi prioritet kimi önə çəkilib.

Mülki dövlət qulluqçularının peşəkar təlimi sisteminin təşkili inkişaf ehtiyatlarından kadr heyətinin proqnoz xarakteristikaları əsasında səmərəli istifadə də vacibdir, bu isə dövlət qulluğunun inkişaf qanunauyğunluqları və meyillərini meydana çıxarmasını nəzərdə tutur. Dövlət kadr siyasəti reallaşdırılarkən dövlət qulluğunda həm müsəbt, həm də mənfəət məqamlar nəzərə alınaraq islahatlar prosesində bu sahədə təkmilləşdirilmə aparılıb.

Karyera inkişafını idarəetmə sistemində elmi yanaşma sayəsində konseptual müddəaların, məqsədlərin, vəzifə və funksiyaların təhlilinə yeni nöqtəyi-nəzərdən yanaşılıb, obyektiv problemlər və inkişaf mənbələri aşkar edilib ki, bu da öz növbəsində praktiki sahədə dövlət qulluqçularının müasir karyera inkişafını idarəetmə sistemlərinin inkişaf qanunauyğunluqlarını və dövlət qulluğu sahəsində fəaliyyətin xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq onların optimallaşdırılmasına, işləni hazırlanmasına və tətbiqinə yol açıb. Nəticə etibarilə bu, Azərbaycanın əksər bölgələrində də sözügedən sistemin funksiyaları və inkişaf istiqamətləri barədə müasir təsəvvürlər nəzərə alınaraq karyeranın idarəetmə sistemlərinin işləni hazırlanmasına və tətbiqinə yardımçı olub. Qeyd edilənlər dövlət qulluğunun potensialının formalaşması, istifadəsi və inkişaf etdirilməsinin səmərəliliyinin artmasına gətirib çıxarıb.

Səriştəli kadr çatışmazlığı təhlükəsi müasir elmi bilik, bacarıq və qabiliyyətlərə malik olan və praktiki fəaliyyətdə dövlətin məqsəd və funksiyalarının həyata keçirilməsi üzrə peşəkar hazırlıq keçən dövlət qulluqçuları korpusunun yaradılması problemini ön plana çıxardı. Belə bir mürəkkəb vəziyyətin həlli səmərəli dövlət qulluqçusunun hazırlığı, yəni-dən hazırlığı və ixtisasının artırılması sistemi olmadan qeyri-mümkündür. Bu cür sistemin qurulması və təşkilati çətin və uzunmüddətli, lakin çox mühüm və zəruridir. Deməli, bu istiqamət dövlət kadr siyasətində prioritet təşkil etməlidir. Yeni sistem ictimai proseslərin dövlət tərəfindən idarə olunmasının səmərəliliyinin artırılmasının, mülki cəmiyyətin bərqərar olmasının və hüquqi dövlətin formalaşdırılmasının yollarından biri olmalıdır. Azərbaycanın bu sahədə örnəyi təqdirəlayiqdir.

Yenilənmiş dövlət aparatı perspektivdə tamamilə yeni şəraitdə işləyəcək. Transparent və hesabətli dövlət-institut inkişafı dövlət qulluğunun simulyasiyası, nəticə etibarilə qanunların "dəyərli kağıza" çevrilməsi təcrübəsinin istisna edəcək. Vətəndaşların dövlət qərarlarını hazırlanması və reallaşdırılmasına prosesində birbaşa iştirakı cəmiyyətin sosiallaşdırılmasının və mədəniyyət səviyyəsinin əvəzlənməz vəzifəsinə çevrilib. Qəbul edilən dövlət qərarları, idarəetmə qərarlarının səmərəliliyinin anlaşılaraq qiymətləndirmə kriteriyalarının işlənməsi, həmçinin siyasəti və idarəçilərin ölkənin inkişafına təhəffürləri cəmiyyətdə və dövlət aparatında tam yeni mənevə və işgüzar atmosferi təmin edib.

Dövlət orqanları ilə əhəli arasında effektiv interaktiv əlaqə, ictimaiyyətlə davamlı dialoq rəhbərliyinin bütün sosial sahələrin ehtiyac və fikirlərinə fəal və adekvat reaksiyası, operativ qərarların qəbuluna imkan verib.

Bu arada bir fakta nəzər salmaq yerinə düşür: hazırda G7 ölkələri və Azərbaycan əhalinin orta yaş göstəricilərinin müqayisəli təhlili ölkəmizdə insan potensialının inkişafı barmalına açıq duruma gətirilib. Eyni zamanda yeni çağırışlar fonunda dövlət qulluqçularının potensialı və bacarıqlarının inkişafı, həmçinin dövlət qulluğunda insan resurslarının idarə edilməsinə yönəlik texnologiyaların tətbiqinə başlanıb, meritokratiya prinsiplərinin gücləndirilməsi prioritet kimi önə çəkilib.

Mülki dövlət qulluqçularının peşəkar təlimi sisteminin təşkili inkişaf ehtiyatlarından kadr heyətinin proqnoz xarakteristikaları əsasında səmərəli istifadə də vacibdir, bu isə dövlət qulluğunun inkişaf qanunauyğunluqları və meyillərini meydana çıxarmasını nəzərdə tutur. Dövlət kadr siyasəti reallaşdırılarkən dövlət qulluğunda həm müsəbt, həm də mənfəət məqamlar nəzərə alınaraq islahatlar prosesində bu sahədə təkmilləşdirilmə aparılıb.

Ziyafət HƏBİBOVA,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidentinin yanında Dövlət İdarəçilik
Akademiyaşının şöbə müdiri,
professor, siyasi elmlər doktoru

Dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri artırıldı

Bu ilin birinci yarısında daxilolmaların həcminin proqnozlaşdırılardan daha çox olması 2023-cü ilin dövlət büdcəsinə yenidən baxılmasını zəruri edib. Buna görə "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" qanuna dəyişikliklər olunub.

Dəyişikliklərə əsasən, 2023-cü ilin dövlət büdcəsinin gəlirləri 33 milyard 780,5 milyon manat, xərcləri isə 36 milyard 569,8 milyon manat təşkil edəcək.

Mövzu ilə bağlı qəzətimizə danışan Milli Məclisin deputatlarının sözlərinə görə, büdcəyə kifayət qədər böyük məbləğdə əlavə vəsaitin daxil olması ölkəmizdə aparılan iqtisadi islahatların səmərəliliyindən xəbər verir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı davamlı və dayanıqlıdır

Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev deyib ki, dövlət büdcəsinə edilmiş dəyişikliklər Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı və dayanıqlı olduğunu deməyə əsas verir: "Son 3 ayda ümumi daxili məhsul artıb, büdcəyə əlavə vəsaitlər toplanıb, qeyri-neft sektorundan əldə olunan gəlirlər əvvəlki illərə nisbətən xeyli çoxalıb. Bu, ölkə iqtisadiyyatının inkişafından xəbər verir. Büdcəyə toplanmış əlavə vəsait ilk növbədə ölkənin müdafiə qabiliyyətinin möhkəmləndirilməsinə, milli təhlükəsizliyimizin təmin edilməsinə yönəldiləcək. Bu, çox vacibdir, çünki ölkəmizin müdafiə qüdrəti təmin edilməlidir, bu sahəyə lazımı vəsait ayrılmalıdır uğurlu zaman və uğurlarımızı möhkəmləndirmək mümkün deyil. Elə 44 günlük Vətən müharibəsi də ordu quruculuğunun vacib faktor olduğunu sübut etdi. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə hərbi müdafiə qabiliyyətimizin gücləndirilməsi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər öz zərnini dedi, Azərbaycan Ordusu düşməni darmadağın etdi".

Komitə sədrinin sözlərinə görə, indiyədək dövlət büdcəsindən 6 milyard manatdan çox vəsait işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasına və yenidənqurmasına ayrılıb: "Cari ilin dövlət büdcəsində də Qarabağ və Şərqi Zəngəzura əlavə 2 milyard 600 milyon manatdan çox vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub. Fikrimizə, işğaldan azad olunan ərazilərin bərpası və yenidənqurması işlərinin sürətləndirilməsinə nə qədər çox vəsait ayrılırsa, bir o qədər yaxşıdır. Şahidliyik ki, həmin ərazilərdə möhtəşəm işlər görülür - yollar çəkilir, körpülər tikilir, hava limanları istifadəyə verilir, elektrik stansiyaları quraşdırılır və s. Yeni bütün bu işlərin icrası üçün külli miqdarda dövlət vəsaitinə ehtiyac var. Bu mənada büdcəyə daxil olan əlavə vəsaitin əsas qisminin Böyük Qayıdışın icrasına yönəldilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir".

Böyük qayıdışın icrası sürətlənəcək

Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynov deyib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu inkişaf strategiyası ötən 5 ayda makroiqtisadi sabitliyi və maliyyə dayanıqlılığını daha da möhkəmləndirməyə, iqtisadi inkişaf sahəsində dövlət siyasətinin prioritetlərinə və məqsədlərinə çatmağa imkan verib. Deputat bildirib ki, iqtisadi göstəricilərin artımı nəzərdə tutulan hədəflərə nail olunmasına, o cümlədən işğaldan azad edilmiş bölgələrdə bərpa-quruculuq işlərinin sürətləndirilməsi, müdafiə və təhlükəsizlik vəzifələrinin yerinə yetirilməsi məqsədilə bu ilin dövlət büdcəsi haqqında qanunda və büdcə zərfinə daxil olan digər iki qanunda dəyişiklik edilməsinə səbəb olub.

"Ona görə də büdcəyə yenidən baxılmasına, müvafiq düzəlişlərə aparılmasına ehtiyac yaranıb. Cari ilin birinci yarısında dövlət büdcəsi gəlirlərinin proqnoz və icra göstəriciləri arasında fərqlər müşahidə olunub. Dövlət Neft Fondundan transfer istisna olmaqla, dövlət büdcəsinin gəlirləri proqnozdan artıq icra edilib. Bu ilin müəmm dövlət vəzifələrinin icrası üçün dövlət büdcəsi qarşısında əlavə olaraq 4 milyard 338,4 milyon manat məbləğində maliyyə tələbatı yaranıb. Bunlar nəzərə alınaraq, yenidən baxılan dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 3 milyard 5,5 milyon manat artırılaraq 33 milyard 780,5 milyon manata, xərclərinin 36 milyard 215,5 milyon manat artırılaraq 36 milyard 569,8 milyon manata çatdırılması nəzərdə tutulur", - deyir A.Hüseynov qeyd edib.

Müasir vətəndaşlar üçün, düzəlişmə nəticəsində büdcə xərcləri 10 faiz artırılacaq: "Xərclərin əsas qismi Qarabağ və Şərqi Zəngəzura başlanmış irimiqyaslı abadlıq və quruculuq işlərinin genişlənməsinə, Böyük qayıdışın təmin edilməsinə yönəldiləcək. Əlavə vəsait, həmçinin ölkəmizin qarşısında meydana çıxan yeni çağırışlar, xüsusilə də işğaldan azad olunan ərazilərdə müasir zəruri infrastrukturların, o cümlədən Ermənistanla dövlət sərhədində yeni sərhəd infrastrukturlarının qurulması və Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətində aparılan işlər, eyni zamanda ölkəmizin müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi üçün ayrılacaq".

Deputatın sözlərinə görə, büdcədə əlavə nəzərdə tutulan maliyyə resursunun 2 milyard 260 milyon manatlıq hissəsi işğaldan azad olunan Qarabağ və Şərqi Zəngəzura yenidənqurma işlərinin aparılmasına yönəldilməklə, cari ildə Böyük qayıdış proqramı üçün ayrılan dövlət büdcəsinin vəsaiti 5 milyard 260 milyon manata yüksəldiləcək. Digər prioritet istiqamət olan ölkənin müdafiə qabiliyyətinin və milli təhlükəsizliyinin daha da artırılması üçün əlavə ayrılacaq 1 milyard manat vəsait nəzərə alınmaqla, xüsusi müdafiə təyinatlı xərclərə yönəldilən vəsaitində ümumi məbləği artırılacaq.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

"Azərenerji" Ulu Öndər Heydər Əliyev haqqında kitab hazırlayıb

Ulu Öndər Heydər Əliyevin elektroenergetika sahəsində gördüyü misilsiz fəaliyyətlə bağlı "Azərenerji" "Müasir energetikanı banisi" adlı kitab nəşr edib.

"Azərenerji" ASC-nin Mətbuat xidmətinin məlumatına əsasən, Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi ilə bağlı çapdan çıxan kitabda Ulu Öndərin 1969-cu ildə Azərbaycan rəhbərliyinə gəlişindən sonra ölkə enerji sistemini kənar mənbələrdən asılı vəziyyətdən çıxarması və Azərbaycanda

enerji müstəqilliyinin və təhlükəsizliyinin bünövrəsinin qoymasından bəhs edilir. Həmçinin 1993-cü ilin iyununda Heydər Əliyev xalqın tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra elektroenergetika sahəsində gördüyü misilsiz işlər də kitabda geniş şəkildə özünə yer alıb.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və qayğısı sayəsində onun siyasi hakimiyyətdə olduğu hər iki dövrdə Azərbaycanın energetika sistemində 3300 MVt-dan artıq generasiya gücü yaradıldığı kitabda ətraflı əks olunub.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 19.06.2023-cü il saat 23:00-dan 20.06.2023-cü il saat 09:00-dək bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür.

Azərbaycan Respublikası Audiovizual Şurası "Media haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 34.1-ci, 50.5-ci, 51.1-ci maddələrini rəhbər tutaraq ödənişli rəqəmsal yerüstü televiziya retranslyasiya xidməti həyata keçirən multipleks operatorlarının istifadəsinə radiotezliklərin (Bakı Teleqüllə Kompleksindən 33-cü və 36-cı TV yayım kanalları) ayrılması üçün müsabiqə elan edir

Müsabiqənin keçirilməsi üzrə məlumatlar və tələb olunan sənədlərin siyahısı Azərbaycan Respublikası Audiovizual Şurasının rəsmi veb-saytının "Müsabiqə elanları" bölməsində (<https://acra.gov.az/xeberler/1043>) yerləşdirilmişdir.

Əlaqə tel.: (012) 598-32-24

Müsabiqə komissiyası

Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı hüquq məsləhətçisi vakansiyası üzrə işə qəbul elan edir

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) Bakı filialı hüquq məsləhətçisi vakansiyası üzrə işə qəbul elan edir.

Bu barədə AZƏRTAC-a MDU-nun Bakı filialından məlumat verilib. Vakant vəzifə haqqında məlumatı təqdim edirik.

HÜQUQ MƏSLƏHƏTÇİSİ

İş barədə məlumat:

- təhsil müəssisəsində qanunvericiliyin daim gözlənilməsi və onun hüquqi maraqlarının müdafiəsini və tərtibini təmin edir;
- qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq müəssisədə hazırlanmış əmr, təlimat, əsasnamə layihələrinə nəzarəti həyata keçirir;
- zəruri hallarda müvafiq hüquqi sənədlərin (əmr, təlimat, əsasnamə və s.) hazırlanmasında iştirak edir;
- əmək intizamını möhkəmləndirmək məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərdə iştirak edir;
- rəhbərlik tərəfindən verilən əmrlərin və digər normativ sənədlərin, aktların tərtibini işinə dair müvafiq məsləhətlər verir;

- müəyyən məzmunlu müqavilələrin tərtibi, yoxlanılması və hüquqi tənzimlənməsini həyata keçirir.
- İş qrafiki: 6 günlük
- İş saatları: Həftəiçi 09:00-17:00; Şənbə günü 09:00-15:00
- Servislə təmin olunur.
- Əməkhaqqı müsahibə əsasında təyin olunacaq.
- Ərazi: Xocəşən qəsəbəsi.

Namizədə aid tələblər:

- Təhsil: Ali (hüquq sahəsində)
- Təcrübə: Ali təhsil müəssisələrində çalışanlara üstünlük verilecək.
- Yaş: 30-55
- Proqramlar: MS Office (sərbəst işləmə bacarığı)
- Dil biliyi: Azərbaycan dili və rus dili biliyi vacibdir.
- Dəqiq, aktiv, çevik və işinə qarşı məsuliyyətli olmalıdır.

Vakansiya ilə maraqlanan şəxslər şəkili CV-lərini məktubun mövzu hissəsində müraciət edəcəyi vəzifənin adını qeyd etməklə 30.06.2023-cü il tarixədək hr@msu.az ünvanına göndərə bilərlər.

Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı işə qəbul elan edir

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) Bakı filialı redaktor-korrektor və mətbuat katibi vakansiyaları üzrə işə qəbul elan edir.

Bu barədə AZƏRTAC-a MDU-nun Bakı filialından məlumat verilib. Vakant vəzifələr haqqında məlumatı təqdim edirik.

REDAKTOR-KORREKTOR

İş barədə məlumat:

- şöbənin işinin təşkili və tapşırıqların verilməsi;
- mətnlərin müvafiq şəkildə redaktə edilməsi;
- universitetə aid məlumatların toplanması, hazırlanması və emalı;
- informasiya sorğularının tərtib olunması;
- sosial şəbəkələrlə işlərə nəzarət;
- xəbərlərin düzgün təqdim olunmasına dair tələblərin yerinə yetirilməsi;
- media üçün maraqlı olan videomaterialların xəbərləşdirilərək həmin orqanlara göndərilməsi.

İş qrafiki: 6 günlük

- İş saatları: Həftəiçi 09:00-17:00; Şənbə günü 09:00-15:00
- Servislə təmin olunur.
- Əməkhaqqı müsahibə əsasında təyin olunacaq.
- Ərazi: Xocəşən qəsəbəsi.

Namizədə aid tələblər:

- Təhsil: Ali (jurnalistika və yaxud yaxın sahələr)
- Təcrübə: 1-3 il
- Yaş: 25-45
- Proqramlar: MS Office (sərbəst işləmə bacarığı)
- Dil biliyi: Azərbaycan və rus dilinin qrammatik qaydalarını mükəmməl səviyyədə bilmək;
- Dəqiq, aktiv, çevik və işinə qarşı məsuliyyətli olmalıdır.

Vakansiya ilə maraqlanan şəxslər şəkili CV-lərini məktubun mövzu hissəsində müraciət edəcəyi vəzifənin adını qeyd etməklə 30.06.2023-cü il tarixədək hr@msu.az ünvanına göndərə bilərlər.

etməklə 30.06.2023-cü il tarixədək hr@msu.az ünvanına göndərə bilərlər.

MƏTBUAT KATİBİ

İş barədə məlumat:

- ictimaiyyətlə və media ilə əlaqələr siyasətinin həyata keçirilməsi;
- görülən işlərin KİV-də işıqlandırılması, universitetin internet saytının və sosial şəbəkələrdəki səhifələrinin idarə olunması;
- kommunikasiya vasitələri və kanalları;
- media ilə əlaqələr, fəaliyyətin işıqlandırılması;
- internet resurslarının idarə edilməsi;
- sosial şəbəkə hesablarının idarə olunması;
- press-reviz, məqalə və s. məlumatların hazırlanması;
- mətbuat konfransı, brifinq və digər tədbirlərin təşkili.

İş qrafiki: 6 günlük

- İş saatları: Həftəiçi 09:00-17:00; Şənbə günü 09:00-15:00
- Servislə təmin olunur.
- Əməkhaqqı müsahibə əsasında təyin olunacaq.
- Ərazi: Xocəşən qəsəbəsi.

Namizədə aid tələblər:

- Təhsil: Ali (jurnalistika)
- Təcrübə: 1-3 il
- Yaş: 25-45
- Proqramlar: MS Office (sərbəst işləmə bacarığı)
- Dil biliyi: Azərbaycan və rus dilinin qrammatik qaydalarını mükəmməl səviyyədə bilmək
- Azərbaycan Respublikasının "İnformasiya öldə etmə haqqında", "Media haqqında" qanunlarını bilmək;
- Dəqiq, aktiv, çevik və işinə qarşı məsuliyyətli olmalıdır.

Vakansiya ilə maraqlanan şəxslər şəkili CV-lərini məktubun mövzu hissəsində müraciət edəcəyi vəzifənin adını qeyd etməklə 30.06.2023-cü il tarixədək hr@msu.az ünvanına göndərə bilərlər.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə
abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.
Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıların qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmatbuatçıyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Rusiya taxıl sazişindən çıxacağını istisna etmir

BMT işə sazişin davam etməsi üçün çalışır

BMT Ukraynadan taxıl, həmçinin Rusiyadan ərzaq və gübrə ixracını təmin etmək üçün sөylərini davam etdirəcək. Bu barədə brifinqdə təşkilatın baş katibinin nümayəndəsi Stefan Dujarrik bildirib.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Moskvanın taxıl sazişindən çıxmaq niyyətilə əlaqədar söylədiklərini şərh edən Dujarrik deyib: "Baş katibin dünən bununla bağlı dediklərini xatırlayıram: biz Rusiyadan ərzaq və gübrələrin ixracını təmin etmək məqsədilə Qara Dəniz Təşəbbüsünü davam etdirmək üçün sөylər göstəririk. Biz bu məhsulların global bazar üçün əhəmiyyətini nəzərə alaraq, sөylərimizi fasiləsiz davam etdirəcəyik".

Bundan əlavə, baş katibin nümayəndəsi qeyd edib ki, Kiyevin Rusiyaya qarşı dəniz pilotsuz uçuşlarının buraxılması üçün taxıl müqaviləsi dəhlizlərindən istifadə etməsi barədə məlumatı yoxdur. O, həmçinin bildirib ki, BMT Baş katibinin siyasi məsələlər üzrə müavini Rozmari Dikarlo Moskvaya səfər etmək niyyətindədir. Dujarrik əlavə edib

və Rusiya taxılının tedarükünün liberallaşdırılması baxımından heç bir iş görülməyib. Rusiya lideri bildirib ki, Ukrayna taxılının böyük hissəsi dünyanın ən kasıb ölkələrinə deyil, Avropa İttifaqına gedir. Hələ may ayında Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov qeyd etmişdi ki, taxıl sazişi ilə bağlı vəziyyət dəyişməse, onun uzadılmasının mənası olmayacaq. Həmin ay Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Sergey Verşinin isə demişdi ki, əgər Rusiya Kənd Təsərrüfatı Bankı - "Rosselxozbank" (RKTB) SWIFT beynəlxalq banklararası sistemə qoşulmasa, o zaman taxıl müqaviləsi iyulun 17-də başa çatacaq.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəhbərliyi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Hüquq kafedrasının kollektivi kafedranın müəllimi, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Fuad Süleymanova əzizi

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Rəyasət Heyəti və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı, Azərbaycan Tibb Universitetinin II Uşaq xəstəlikləri kafedrasının professoru

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rəhbərliyi, professor-müəllim heyəti və ictimai təşkilatları Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı, Azərbaycan Tibb Universitetinin II Uşaq xəstəlikləri kafedrasının professoru

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İsaxan Vəliyev ailəsi ilə birlikdə Fuad Süleymanova, Aqşın Vəkilova və Yusif Eyyubova əzizləri

AMALIYA XANIMIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"İcraçı Kredit Agentliyi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin Bank olmayan Kredit Təşkilatının Müşahidə Şurası və kollektivi iş yoldaşları Tahirə Şahbaz qızı Qurbanovaya anası

ALEKSANDRA QURBANOVANIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam
xidməti

Qəzetin daim yenilənən
rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5772
Sifariş 14 98

Qiyəti 40 qəpik